

Věc: Monitoring pořadu Události zaměřený na informování o amerických prezidentských volbách 2020

Provozovatel: Česká televize

Program: ČT1

Období monitoringu: od 3. listopadu 2020 do 9. listopadu 2020

ÚVOD

Rada se na podzimních zasedáních roku 2020 seznámila s několika stížnostmi, které poukazovaly na nekorektnost informování o průběhu a výsledcích prezidentských voleb v USA. Stížnosti se vztahovaly výhradně ke zpravodajství České televize. Analýzy úřadu zpracované k diváckým podáním konstatovaly, že stížnosti zpravidla kritizují širší celek vysílání, nikoli například jediný reportážní příspěvek. Adekvátní vyhodnocení takových stížností nebylo v rámci souhrnu podání z časových a personálních důvodů možné. Z toho důvodu Rada rozhodla o vypracování širšího monitoringu zaměřeného na informování o amerických prezidentských volbách 2020.

Monitoring se zaměřil jednak na tzv. *Americkou volební noc*, kontinuální, třináctihodinový zpravodajský blok programu ČT24 vysílaný ze 3. na 4. listopadu 2020. Jednalo se o speciální vysílání věnující se výhradně americkým volbám. Právě tento úsek vysílání byl pisateli podání zmiňován jako nejvíce problematický. Dále se pozornost zaměřila na relaci *Události*, která má vysokou diváckou sledovanost, a tudíž významný dopad na veřejnost. Obě relace byly posuzovány z hlediska dodržení požadavků § 31 odst. 2 a 3 zákona č. 231/2001 Sb.

Volby prezidenta Spojených států amerických se konaly v úterý 3. listopadu 2020. Prezidentem byl ve všeobecných volbách zvolen demokrat Joe Biden, který kandidoval proti tehdejšímu prezidentovi, republikánu Donaldu Trumpovi. Na základě voleb Joe Biden získal 306 hlasů ve sboru volitelů a Donald Trump 232 hlasů, což volitelé potvrdili konečnou volbou 14. prosince 2020, která byla oficiálně sečtena a potvrzena 7. ledna 2021.

Dne 3. listopadu 2020 proběhlo osobní hlasování ve všech státech USA, následovalo počítání hlasů a certifikace výsledků. Kvůli velkému počtu korespondenčních hlasů nebyl vítěz oznámen bezprostředně po volbách. Rychleji sečtené přímo odevzdané hlasy na mnoha místech měly vyšší poměr hlasů pro Donalda Trumpa, než jaký byl u hlasů odevzdávaných korespondenčně a sčítaných později. Zprvu pozitivní výsledky pro Donalda Trumpa se tak v průběhu sčítání začaly posouvat ve prospěch Joe

Bidena. Donald Trump se již 4. listopadu 2020 prohlásil vítězem voleb, ačkoli výsledky v několika státech byly stále nejasné. V následujících dnech reagoval na aktuální situaci výzvami k ukončení sčítání bez započítání zbývajících korespondenčních hlasů s ohledem na jejich údajnou neplatnost. V Michiganu a Pensylvánii Donald Trump usiloval o zastavení sčítání pomocí podání žalob. Dne 7. listopadu 2020 americká média (v čele s agenturou AP, stanicemi NBC, CBS, ABC, CNN aj.) na základě svých propočtů sečtených hlasů prohlásila Joe Bidena za vítěze voleb. Přestože v té době ještě nebylo dokončeno sčítání všech hlasů, ty sečtené již Bidenovi zajišťovaly dostatek volitelů nutných k získání úřadu. Donald Trump nicméně ve stejné době nadále trval na svém vítězství, o jehož potvrzení soudní cestou hodlal usilovat, vydával také opakovaná tvrzení o falšování voleb.¹

Předkládaná analýza přináší výsledky monitoringu pořadu *Události*. Rada konkrétně rozhodla, aby bylo monitoringu podrobena vysílání v období od 3. do 9. listopadu 2020. Námi analyzované období tedy zahrnuje celý jeden týden, který začíná volebním dnem.

ZÁKLADNÍ PŘEHLED O ANALYZOVANÝCH ZPRAVODAJSKÝCH PŘÍSPĚVČÍCH

Události jsou hlavní zpravodajskou relací České televize, vysílanou denně paralelně na programu ČT1 a ČT24 v čase od 19 hodin. Průměrná délka jednoho vydání činila 52 minut. Do monitoringu bylo zařazeno sedm vydání relace v celkové délce 6 hodin a 6 minut. V každém ze sledovaných dílů byla americkým volbám věnována značná pozornost. V týdenním období byl odvysílán obsah vztahující se k volbám o celkové délce 2 hodin 9 minut. V šesti ze sedmi sledovaných dnů věnovala relace minimálně třetinu svého obsahu právě volbám (tab. 1). Největší prostor poskytla relace volbám první volební den 3. listopadu 2020 a následně 7. listopadu 2020, tedy v den, kdy americká média prohlásila za vítěze voleb Joe Bidena. Nejmenší prostor věnovala relace volbám poslední analyzovaný den, 9. listopadu 2020. V každém ze sledovaných dnů bylo na americké volby poutáno také v headlinu relace, což jen stvrzuje vysokost pozornost, resp. důležitost, kterou *Události* prezidentským volbám v daném období přikládaly.

Tabulka 1: Stopáž příspěvků k americkým prezidentským volbám v jednotlivých vydáních pořadu *Události*.

datum vysílání relace <i>Události</i>	celková stopáž vydání pořadu ²	celková stopáž volebních příspěvků
3. 11. 2020	0:52:23	0:23:22
4. 11. 2020	0:52:12	0:21:45
5. 11. 2020	0:53:23	0:16:35
6. 11. 2020	0:53:24	0:16:00

¹ Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Volby_prezidenta_USA_2020. [cit. 22. ledna 2021].

² Stopáž uvedena ve formátu hh:mm:ss.

7. 11. 2020	0:50:35	0:23:47
8. 11. 2020	0:51:03	0:20:03
9. 11. 2020	0:53:31	0:07:23
Celkem	6:06:31	2:08:55

Jedno vydání relace *Události* obsahuje průměrně 26 zpravodajských příspěvků. V období sledovaného týdne jsme zaznamenali celkem 185 různých příspěvků, z toho 50 (27 %) jich tematizovalo americké volební dění. Nutno dodat, že příspěvky k volbám byly povětšinou vysílány v jednom uceleném bloku a nebyly vždy zcela jasně od sebe vizuálně či tematicky odděleny. Při klasifikaci příspěvků jsme přihlíželi k tematické agendě jednotlivých zpráv a rovněž pracovali s databází Newton.

POPIS ANALYZOVANÝCH ZPRAVODAJSKÝCH PŘÍSPĚVKŮ

Na tomto místě se věnujeme popisu analyzovaných příspěvků. Jejich celé znění zařazujeme do přílohy analýzy.

Česká televize měla v USA dva zahraniční zpravodaje, Martina Řezníčka a Davida Miřejovského, kteří denně v živých vstupech informovali o aktuálním dění. Z domácího volebního studia přinášel informace o volbách Michal Kubal.

První volební den, 3. listopadu 2020, odvysílaly *Události* celkem 8 různých příspěvků. Příspěvky poskytly divákům obecné informace týkající se voleb (volební systém v USA), dotkly se ale také např. hlavních témat kampaně obou kandidátů, volebních preferencí a atmosféry v zemi. Prezidentské volby byly jednoznačně dominantním tématem, jeden příspěvek informoval také o tom, že Američané volí aktuálně i do třetiny Senátu a celé Sněmovny reprezentantů.

Tabulka 2: Analyzované příspěvky relace *Události_3. 11. 2020*.

analyzované příspěvky z 3. 11. 2020	obsah příspěvků
Prezidentské volby v USA	Moderátor Jakub Železný informuje, že začaly prezidentské volby. Volby prezentuje jako „politickou událost roku, která bude mít dopad na Ameriku i na celý svět“, slovo následně předává zpravodaji M. Řezníčkovi. Ten zopakuje v podstatě totožné a dodává, že tímto dnem vrcholí „nebývale ostrá kampaň“, „plná výpadů z obou stran, tedy obou kandidátů“. Konkrétně zmiňuje, kteří dva kandidáti proti sobě stojí. Následují záznamy vyjádření nejprve D. Trumpa, poté J. Bidena. Oba ve výpovědích vyzývají voliče k tomu, aby šli volit. Trump hovoří o tom, že „společně uděláme Ameriku znovu velkou“, v Bidenově vyjádření se objevuje i kritika prezidenta Trumpa („je čas, aby si DT sbalil a šel domů“). Slovo se vrací k M. Řezníčkovi, který hovoří o „nebývale těsném souboji“, „vyrovnaném souboji“, o tom, že se předpokládají těsné výsledky a vysoký zájem o hlasování, které je dvojí (korespondenční a osobní). Následuje předání slova D. Miřejovskému do Virginie s otázkou, zda se velký zájem lidí o volby potvrzuje. Ten odpovídá, že ne, že fronty před volebními místnostmi se netvoří a většina lidí odevzdala svůj hlas již v předtermínu. Zpravodaj hovoří o

	<p>tom, že sami lidé jsou z toho překvapení. Následuje reportáž. Slovo dostává volička Yvette, která popisuje, že v minulých volbách čekala ve frontě 3 hodiny. V druhém vyjádření pak dodává, že letos pro ni volba nebyla jednoduchá. David Miřejovský poté pokračuje s tím, že oba kandidáti se „do poslední chvíle snažili vyburcovat všechny své voliče ... třeba i tím, že se ostře vymezili proti soupeři“. Následují záznamy vyjádření jak Trumpa, tak Bidena, oba dva se v nich vzájemně zkritizují. Miřejovský následně pokračuje s tím, že letošní účast bude pravděpodobně rekordní, informuje o počtech hlasů odevzdaných v předtermínu, zmiňuje korespondenční hlasování a informuje o organizaci voleb. Nato je zařazeno vyjádření dobrovolnice dohlížející na regulérnost voleb (Deborah Rogersová), která uvádí, že v jejím místě se nevyskytují žádné potíže. Pokračuje Miřejovský s informací, že každý, kdo odvolil, dostane speciální nálepkou. Poté opět připomíná, že letos volby provází vyhrocená atmosféra. Slovo dostává volič Paul, který popisuje atmosféru v zemi („divočina“, „celá země je na nohou“). Miřejovský informuje o tom, že ne všichni voliči jsou nadšeni, např. volička Augusta, která se obává vývoje po sečtení hlasů. Augusta „dostává slovo“ a říká, že se dají očekávat nějaké protesty. Miřejovský zakončuje reportáž organizačními informacemi o sčítání korespondenčních hlasů.</p>
<p>Předvolební kampaň Donalda Trumpa</p>	<p>Reportáž uvedena M. Řezníčkem s tím, že před čtyřmi lety zažily Spojené státy „obrovské nebývalé politické překvapení“, když zvítězil D. Trump proti Hillary Clintonové. Dále informuje o tom, že letos proti němu stojí Obamův viceprezident. Následuje vyjádření Trumpa, který hovoří o výhře a jeho politických prioritách a plánech. Následuje vstup Řezníčka, který říká, že Trump věří, že mandát obhájí (připomíná, že George Bush starší v roce 92 mandát neobhájil). Následně se táže kolegy Miřejovského, jakým způsobem poznamenala pandemická situace Trumpovu volební kampaň. Ten ve vstupu popisuje, že Trump měl připravené „obrovské mítinky v halách se svými příznivci“, ke kterým nakonec nedošlo. Zmiňuje následně mítinky, které Trump nakonec pořádal na letištích a připomíná, že Trumpova voličská základna je „ta rurální Amerika, o kterou se Trump bude chtít opřít“ i v těchto volbách. Následuje reportáž informující o tom, že Camille a Haley Harrisové napsaly a nazpívaly neoficiální volební píseň pro Trumpa, jelikož „ho mají rády a nepřejí si, aby ho v Bílém domě nahradil demokrat“. Následně hovoří zpěvačka Haley Harrisová s tím, že „si uvědomila, že mohou (socialisté) převzít jejich zemi a už by pak nebyli svobodným národem“, proto chce lidi varovat, aby „nepodléhali socialistickým lžím“. Miřejovský následně informuje, že zpěvačka společně s rodiči jezdí po mítincích Trumpa, osobně se ale ještě nesetkali. To potvrzuje její sestra, Camille, která velmi pozitivně hodnotí Trumpa a vyjadřuje mu podporu. Miřejovský pokračuje s tím, že rodina oceňuje prezidentův důraz na patriotismus. Následuje vyjádření Trumpa – „Amerika na prvním místě“. Miřejovský následně shrnuje jeho čtyři roky v úřadu slovy, že toho „stihl hodně – jeho voličům se líbí odstoupení od Pařížské klimatické dohody, ukončení jaderné dohody s Íránem i jednání o míru se severokorejským vůdcem. Naprosto zásadní je pro ně ale jeho odmítavý postoj k potratům a fakt, že snížil daně“. Následuje vyjádření amerického občana Anthony Pierce, který je označen jako volič Trumpa. Ten pozitivně, ale obecně, hodnotí, že ekonomika USA posiluje. Miřejovský nakonec informuje i o negativních faktech týkajících se prezidenta (napojení na Rusko při první volební kampani a obcházení daňové povinnosti Trumpem), shrnuje ale, že sympatizanti považují tyto informace za „podvod opozice“. Následuje vyjádření člena Republikánské strany (S. Krotky), který označuje Trumpa za fenomenálního prezidenta USA. Miřejovský uzavírá příspěvek s tím, že v posledních týdnech prezident cestuje po klíčových státech a „doufá, že zvrátí nepříznivé volební průzkumy, které favorizují jeho soupeře“. Připomíná ale, že Trump zvítězil v roce 2016 i ve státech, kde se to vůbec nečekalo. Jako příklad uvádí Wisconsin, kde posledním republikánem, který zde dokázal před Trumpem vyhrát, byl v roce 1984 Ronald Reagan.</p>
<p>Volební systém v USA</p>	<p>Tento příspěvek je složen ze dvou částí. V první části Michal Kubal popisuje velmi podrobně volební systém v USA z pražského volebního studia. Připomíná i to, že</p>

	<p>před čtyřmi lety získala Hillary Clinton sice více hlasů, ale jelikož voliči v USA nehlasují pro kandidáty přímo, nevyhrála. Dotýká se také volebních preferencí, ale zdůrazňuje, že celoamerické preference, v nichž vede o 7 % Biden, nehrají roli. Popisuje také státy, které jsou klíčové, resp. ve kterých se mění „náladu“ voličů. Zmiňuje, že klíčové státy jsou v těchto volbách Florida a zejména Pensylvánie. Následuje druhá část příspěvku – reportáž z Pensylvánie. Redaktor Oliver Jahn uvádí kontext státu Pensylvánie s tím, že se zde „hraje“ o 20 volitelů. V roce 2016 zde „díky voličům z průmyslového sektoru“ vyhrál Donald Trump, který „sliboval“ restart byznysu a nová pracovní místa, o čtyři roky později jsou „mnozí dělníci zklamání“. Následuje výpověď amerického občana Rona Olivera (ocelář a odborový předák), který kritizuje prezidenta Trumpa. Pokračuje redaktor s tím, že za Trumpovy vlády přibyla pracovní místa, ale stále je jich méně než před 20 lety. Zároveň uvádí, že získat Pensylvánii nebude snadné ani pro Bidena, jelikož se s mnohými rozchází v mnoha zásadních otázkách. Slovo „dostává“ Bryan Latkanich, občan Pensylvánie, který popisuje, co ho odrazuje od zvolení Bidena. Redaktor pokračuje, že podobně rozpolcený je i voličský tábor pensylvánských katolíků, jelikož Biden, ač se hlásí k jejich církvi, má „volnější přístup k potratům“. Následuje vyjádření ženy Joy Allenové, která je označena jako „aktivistka bojující proti potratům, Katolíci za Trumpa“, která nekritizuje Bidena, ale obecně uvádí, proč nemůže jako katolík souhlasit s potraty. Jako další kontroverzní téma uvádí redaktor téma ochrany životního prostředí, konkrétně metodu tzv. frakování, se kterou Trump souhlasí, ale Biden je v dané věci „velmi rezervovaný“. V této věci vyovídají dva mluvčí, američtí občané, přičemž jeden z nich kritizuje odmítavý postoj k frakování, druhý ho schvaluje. Redaktor uzavírá příspěvek s tím, že v Pensylvánii se projeví také nynější pandemie covid-19, resp. dvojí možnost hlasování (osobní a korespondenční“).</p>
Průzkumy favorizují Joe Bidena	<p>Jedná se o krátkou zprávu, ve které M. Řezníček stručně informuje o tom, že průzkumy preferencí dávají větší šance Joe Bidenovi. V této souvislosti připomíná krátce politickou minulost Bidena i to, že se mu na začátku roku 2020 nedařilo ve stranických primárkách, ale nakonec „dokázal své spolustraníky v ten rozhodující okamžik přesvědčit, že právě on má šanci porazit současného prezidenta“. Následuje vyjádření Bidena, který kritizuje prezidenta Trumpa.</p>
Zdraví Bidena jako téma kampaně	<p>Reportáž uvádí M. Řezníček s tím, že pokud by Biden vyhrál, stal by se nejstarším americkým prezidentem. Následně předává slovo D. Miřejovskému s otázkou, do jaké míry se Bidenova mentální a fyzická svěžest stala tématem kampaně. Miřejovský potvrzuje, že Bidenovo zdraví bylo velkým tématem již u demokratických primárek a téma vracel do veřejného prostoru neustále i Donald Trump. Zpravodaj připomíná, že přestože Trump je pouze o necelé 4 roky mladší než Biden, působí energicky, zatímco Biden působil zejména v primárkách mnohdy unaveně a od té doby „musí neustále dokazovat, že na funkci prezidenta má“. Poté informuje o jeho politických prioritách a tématech v kampani („Slibuje zachovat dostupné zdravotní pojištění, známé jako Obamacare, a rázně bojovat s covidem-19“). Následuje vyjádření Bidena, který hovoří o tom, že jakmile bude účinná vakcína proti covidu-19, musí být zdarma pro všechny. Miřejovský dále informuje o financování jeho předvolební kampaně i o tom, že bývá obviňován Trumpem, že peníze netransparentně přijímá i od velkých firem a lobbistů. Následuje vyjádření ženy M. Christiansenové, označené jako „aktivistka usilující o přísnější daňové zákony“, která pozitivně hodnotí Bidenův přístup k držení zbraní. Miřejovský pokračuje s tím, že Biden má oproti Trumpovi výhodu, jelikož nevzbuzuje u voličů takové vášně. Nato je zařazeno vyjádření demonstrantky proti znovuzvolení Trumpa Lisy, která říká, že Biden sice není řešením, ale jednoznačně volí proti Trumpovi. Miřejovský poté informuje o tom, že Biden chce pokračovat v politice Baracka Obamy, který Bidena osobně podpořil na mítincích. Posledním mluvčím je Obama, který na jednom z mítinků pozitivně hodnotí Joe Bidena. Závěrem Miřejovský uvádí, že Biden kvůli pandemii omezil kontaktní kampaň a oslovoval své voliče zejména přes internet.</p>

Američané volí také do obou komor Kongresu	Příspěvek informující o volbách do Kongresu. V té souvislosti je v reportáži informováno o kauze týkající se údajného zneužití pravomoci Trumpa, který se z Ukrajiny snažil získat na Bidena kompromitující materiály. Na základě vyšetřování schválila Sněmovna reprezentantů impeachment, tedy obžalobu prezidenta. Mluvčími příspěvku jsou: Gordon Sondland (tehdejší velvyslanec USA při EU), William Galston (politolog), Chuck Schumer (šéf demokratické menšiny v Senátu), Joann Kennedy Flanaganová (aktivistka). Závěrem příspěvku M. Kubal ve studiu shrnuje, proč jsou volby do Kongresu důležité a informuje o jeho konkrétním složení.
Na výsledek se může čekat déle než obvykle	Příspěvek informuje o tom, že na výsledek se bude zřejmě čekat i několik dnů, jelikož se budou započítávat jak přímé hlasy, tak hlasy korespondenční, a očekává se velká volební účast.
Americká noc od 23:00 na ČT24	Jedná se o krátkou upoutávku na speciální vysílání ČT k volbám.

I druhý den jsme zaznamenali v relaci celkem 8 různých příspěvků. Sčítání hlasů bylo prezentováno jako „volební drama“, resp. jako „napínavé“ a „stále se měnící“. Příspěvky informovaly zejména o tom, že stále probíhá sčítání hlasů a prezentovaly aktuální situaci v konkrétních státech. Diváci byli také zpraveni o tom, že Donald Trump se prohlásil vítězem, ačkoli sčítání hlasů pokračuje. Stejně tak bylo informováno o tom, že Donald Trump dal najevo, že v případě prohry napadne výsledek u Nejvyššího soudu USA. V této souvislosti připomínala krátká reportáž volby v roce 2000, které byly jedny z nejtěsnějších v historii USA a vítěz vzešel právě až z rozhodnutí Nejvyššího soudu. Jedna reportáž informovala o atmosféře volební noci v ulicích Washingtonu, v Portlandu či Seattlu, volby zde byly nahlíženy optikou několika amerických občanů. Podobně zaměřená byla i reportáž poukazující na rozdělenou americkou společnost na příkladu dvou krajanek žijících v Americe – Olgy Matuškové (podporovatelky Donalda Trumpa) a Martiny Formanové (podporovatelky Joe Bidena). Poslední reportáž informovala i o probíhajících volbách do Kongresu Spojených států.

Tabulka 3: Analyzované příspěvky relace Události_4. 11. 2020.

analyzované příspěvky z 4. 11. 2020	obsah příspěvků
Volební drama ve Spojených státech	Moderátorka M. Augustová informuje o tom, že ani jeden z kandidátů nezískal stále potřebných 270 volitelů. Zpravuje o aktuálním dosaženém počtu volitelů u obou kandidátů i o tom, že Trump se „bez ohledu na to prohlásil vítězem a mluví o volebním podvodu“. Dodává, že v případě neúspěchu se chce obrátit na Nejvyšší soud. Důkazy o podvodném jednání úřady nemají. Následuje vyjádření obou kandidátů. Joe Biden v něm projevuje důvěru ve své vítězství, ale vyzývá k trpělivosti při sčítání hlasů. Donald Trump hovoří o tom, že „volby vyhráli“ a jedná se o „velký podvod na národu“ a že „směřuje k Nejvyššímu soudu“.
V USA pokračuje sčítání hlasů	Příspěvek je zaměřený zejména na sčítání hlasů. M. Řezníček nejprve hovoří o tom, že sčítání je velmi napínavé a stále se měnící. Uvádí, že před volebním dnem bylo odevzdáno 102 milionů hlasů, které trvá zpracovat déle. Následně předává slovo M. Kubalovi, ten opakuje slova Řezníčka a dodává, že matematicky má k hranici 270 volitelů blíže Joe Biden. Následuje reportáž. Redaktor hovoří o „noci jako na houpačce“, o tom, že první volební místnosti se uzavřely o půlnoci a již o dvě hodiny později hlásila Florida 80 % sečtených hlasů a rozdíl pouhé desetiny mezi kandidáty – tedy naději pro Bidena, jelikož zisk 29 volitelů by mohl

	<p>rozhodnout celé volby. Zařazeno je vyjádření lidryně Demokratické většiny ve Sněmovně reprezentantů o tom, že jsou na dobré cestě k výhře. Pokračuje redaktor s tím, že dobrá zpráva přišla pro demokraty později, a to v podobě zisku Arizony, kde před čtyřmi lety zvítězil prezident. Následuje vyjádření Bidena, který projevuje optimismus, ale současně apeluje, že není na místě, aby on, nebo Trump vyhlášoval, kdo volby vyhrál, že se jedná o rozhodnutí lidu. Redaktor následně informuje, že výsledky jsou napínavé, jelikož tam, kde průzkumy naznačovaly, že Biden vyhraje, Trump dotahuje a někde získává i náskok. Nato je zařazena výpověď viceprezidenta USA (Mike Pence) o tom, že jsou na cestě k vítězství. Pokračuje zpravodaj D. Miřejovský s tím, že Biden si v noci náskok vytvořil, ale rozhodující většinu nezískal. Následně informuje o tom, že Donald Trump se ráno prohlásil za vítěze voleb, a to i ve státech, kde se hlasy pořád ještě sčítají a současně zpochybnil dopočítávání korespondenčních hlasů. Příspěvek pokračuje vyjádřením prezidenta Trumpa, který zpochybňuje sčítání hlasů. Miřejovský končí příspěvek tím, že prezident chce spor řešit u Nejvyššího soudu.</p>
Výsledky Trumpa a republikánů	<p>Zpráva informovala o tom, že štáb Trumpa požádal o přepočítání hlasů ve Wisconsinu a šéf republikánského štábu Donalda Trumpa oznámil, že „pokud budou řádně sečteny všechny legálně odevzdané hlasy ve prospěch Donalda Trumpa, tak prezident znovu zvítězí“. Následuje vyjádření Trumpa, který se pozitivně vyjadřuje k výsledkům. Pokračuje Michal Kubal, který podrobně a velmi věcně rozebírá aktuální výsledky republikánů.</p>
Výsledky Bidena a demokratů	<p>Další zpráva se zaměřila na aktuální výsledky Bidena. Stejně jako v případě Trumpa i zde bylo informováno o tom, že Biden a demokraté věří ve vítězství. David Miřejovský připomíná, že výsledky v noci byly velmi proměnlivé – že demokraté čekali lepší výsledky a ty nejprve nepřišly, ale ráno tyto pocity vystřídala euforie, když přišly nové výsledky ohledně sčítání korespondenčních hlasů ve Wisconsinu a Michiganu. Následuje vyjádření Bidena, ve kterém oznamuje, že ve Wisconsinu a Michiganu jsou na tom dobře, ale potrvá, než se hlasy spočítají. Poté Michal Kubal opět velmi věcně a podrobně informuje o konkrétních aktuálních výsledcích demokratů.</p>
Klíčové momenty volební noci	<p>Příspěvek informuje o atmosféře volební noci v ulicích amerických měst. Martin Řezníček uvádí reportáž tím, že „u stoupenců se střídaly emoce během volební noci jako na houpačce“. Obavy z násilností se ale nenaplnily. Následuje reportáž. Redaktor informuje o prvně spočítané místnosti, v Dixville v New Hampshiru, a 5 hlasech pro Bidena. Dále prezentuje situaci ve Washingtonu před Bílým domem (jako poklidnou) a dále v Portlandu a Seattlu (jako rušnější), kde do ulic vyšli příznivci hnutí Black Lives Matter. Informováno je o tom, že proti demonstrantům musela nakonec zasahovat policie. Dále redaktor hovoří o veselé náladě mezi „Hispanci“ na Floridě, kteří svými hlasy pomohli Trumpovi k vítězství v tomto státě. Zařazena je výpověď podporovatelky Donalda Trumpa, která v ní kritizuje Joe Bidena. Dále je naproti tomu informováno o tom, že Bidena podpořila Kalifornie. Zařazena je také výpověď podporovatele Joe Bidena, který vyjadřuje, že měl jiná očekávání od výsledků, ale nechá se překvapit, jak dopadnou. Po skončení reportáže hovoří M. Kubal o tom, že volby zřejmě jako před čtyřmi lety rozhodnou tři státy – Wisconsin, Michigan a Pensylvánie, ve kterých před čtyřmi lety vyhrál Trump. Kubal shrnuje dosavadní výsledky v těchto státech a možné prognózy volebních výsledků podle toho, jak sčítání v daných státech dopadne.</p>
Hrozba soudních pří o výsledky voleb	<p>Zpráva rozebírající pravděpodobnost toho, že Donald Trump napadne výsledek u Nejvyššího soudu. David Miřejovský označuje tuto variantu jako velmi pravděpodobnou, jelikož se na ní Trump připravoval již před volbami. Připomíná, že by to ostatně nebylo poprvé, kdy se výsledek amerických prezidentských voleb dostal k Nejvyššímu soudu. Následuje krátká reportáž připomínající volby v roce 2000. V té hovoří 3 mluvčí – z archivu dvakrát americký volič vyjadřující se k oněm volbám v roce 2000, jednou prezident Trump, který vyzývá k zastavení hlasování.</p>
Názory krajanů žijících v USA	<p>Reportáž poukazuje na rozdělenou americkou společnost na příkladu dvou krajanek žijících v Americe – Martiny Formanové a Olgy Matuškové. Obě</p>

	podporují jiného kandidáta, obě dostaly v reportáži totožný prostor vyjádřit své postoje ke kandidátům/volbám.
Američané rozhodují také o složení Kongresu	Zpráva o volbách do Kongresu a osobnostech, které již byly zvoleny. Informováno je o republikánovi Madisonovi Cawthornovi jakožto nejmladším zvoleném členu Sněmovny reprezentantů v historii, či Marjorii Greenové, která byla označena jako „možná nejkontroverznější postava voleb, jelikož podpořila četné konspirační teorie. Vyjádření obou bylo součástí příspěvku, přičemž se žádným způsobem nevztahovala k prezidentským volbám. Závěrem bylo krátce zmíněno také vítězství republikána a Trumpova spojence Lindsey Grahama a demokrata, bývalého astronauta Marka Kellyho. Na reportáž navazoval živý vstup Michala Kubala ze studia, který informoval o složení Kongresu i aktuálních výsledcích voleb.

Třetí analyzovaný den jsme zaznamenali pět příspěvků, které měly především informativní, věcný charakter. Redaktoři a zpravodajové přinášeli informace o pokračujícím sčítání hlasů, aktuálních výsledcích a možných prognózách. Jedna z reportáží informovala o protestech a nepokojích příznivců obou kandidátů. Důraz byl kladen na to, že výsledky jsou velmi těsné a stále není rozhodnuto.

Tabulka 4: Analyzované příspěvky relace Události_5. 11. 2020.

analyzované příspěvky z 5. 11. 2020	obsah příspěvků
Prezidentské volby v USA	Informováno o aktuálním stavu sčítání hlasů. Moderátorka ve studiu informuje, že „americké drama trvá“. Vítěz není jasný, ale větší šance k vítězství má Joe Biden, jelikož doposud získal větší počet volitelů. Následují dvě výpovědi mluvčích – Joe Bidena, který v projevu vyjadřuje víru ve vítězství a Erica Trumpa, syna prezidenta Trumpa, který zpochybňuje legálnost sčítání hlasů. Pokračuje zpravodaj Martin Řezníček, hovoří o tom, že hlasy se stále počítají, že účast ve volbách byla nejvyšší za posledních 120 let a shrnuje opět aktuální výsledky obou kandidátů. Příspěvek pokračuje reportáží. Ta nejprve nabízí pohled do sčítacího centra v Detroitu, kde sčítací komise pracovala pozdě do noci. Prostor je dán i člence sčítací komise, která stručně oznamuje, že „to šlo dobře a skončili“. Následuje vyjádření redaktora oznamujícího, že výsledky z Michiganu a sousedního Wisconsinu zvýšily šance Bidenova týmu. Reportáž pokračuje výpovědí Bidena, který prohlašuje, že „vyhrávají v dostatečném počtu států“. Redaktor v této souvislosti tematizuje reakci Trumpova týmu, který podal žaloby na volby. Zařazena je výpověď Trumpova syna Erica Trumpa, který vysvětluje důvody pochybností. Redaktor nato informuje, že úřady se proti takovýmto vyjádřením brání a žádné nesrovnalosti volební komise zatím neshledaly. Následuje vyjádření demokratického guvernéra Pensylvánie Toma Wolfa o tom, že se jedná o zkoušku demokracie. Závěrem jsou zpravodajem Miřejovským popsány těsné výsledky v Georgii a Severní Karolině a také možný obrat v Arizoně, kde Donald Trump začal „dotahovat“ náskok Bidena.
Různé cesty k volebnímu vítězství	Michal Kubal podrobně a věcně popsal aktuální stav hlasů v jednotlivých státech a možné prognózy vývoje.
Protesty příznivců obou kandidátů	Příspěvek informuje o demonstracích a násilných nepokojích v amerických ulicích. David Miřejovský nejprve v živém vstupu popisuje tamní situaci (střety občanů s policií, střety příznivců a odpůrců Donalda Trumpa), poté příspěvek pokračuje reportáží informující o konkrétních střetech a demonstracích (v New Yorku, Washingtonu, Arizoně). Demonstranti jsou popisováni jako „příznivci obou kandidátů“, reportáž tedy neinformuje pouze o jedné skupině podporovatelů některého kandidáta. Prostor v reportáži je dán demonstrantce v New Yorku, která kritizuje Donalda Trumpa. Druhý oslovený je demonstrant, který vyjadřuje nelibost k násilnostem, současně vyslovuje, že ho „nebaví být Američan hispánského původu, ke kterému se chovají jako k druhořadému občanovi“.

	<p>Redaktor informuje, že některé státy povolaly z obav, že protesty ještě zesílí, až budou vyhlášeny výsledky, Národní gardu. Příspěvek pokračuje živým vstupem Michala Kubala z volebního studia, který opět informuje o konkrétních výsledcích a prognózách v dalších státech USA. Poté následuje další reportáž popisující situaci v jedné z volebních místností v Michiganu, do které se dobývali příznivci Donalda Trumpa kvůli obavám z manipulace s hlasy. Redaktorka připomíná, že Trumpův tým „se vydal do právní bitvy“ a obrací se na Nejvyšší soud, Bidenův tým se proti tomu ale ohradil. Zařazena je výpověď manažerky kampaně Joe Bidena, která zdůrazňuje, že prezidenta si vybírá americký lid. Redaktorka informuje o konkrétních stížnostech Trumpova týmu (otevřené obálky s hlasy, zfalšované volební lístky, sčítání bez republikánských pozorovatelů) a o tom, že v Pensylvánii soud povolil, aby na sčítání hlasů dohlíželi republikáni. Následuje vyjádření manažera kampaně Donalda Trumpa, který kritizuje demokraty a zpochybňuje práci sčítací komise. Redaktorka dále informuje, že úřady trvají na tom, že žádné zákony neporušily. Zařazeno je vyjádření předsedkyně volební komise ve Wisconsinu, ve kterém stvrzuje dodržování práva. Redaktorka dále informuje, že Trump kritizoval korespondenční hlasování již v průběhu kampaně a v Pensylvánii požádal o zastavení sčítání. K tomuto je připojeno vyjádření Rudy Giulianiho, právníka Donalda Trumpa, který vyjadřuje pochybnosti o legitimitě sčítání. Redaktorka následně ukončuje reportáž s tím, že hlasy zaslané až během volebního úterý volebním komisím ještě dorazí a že sečteny nejsou ještě ani hlasy vojáků a Američanů žijících v zahraničí.</p>
Průběžné výsledky voleb do Kongresu	<p>Zpravodaj M. Řezníček informuje, že dramatický není jen „prezidentský souboj“, ale stále není rozhodnuto o kompletním složení Kongresu. O aktuálním vývoji těchto voleb následně informuje D. Miřejovský. K příspěvku je připojeno vyjádření předsedkyně Sněmovny reprezentantů Nancy Pelosiové vyjadřující pochvalu demokratickým zástupcům ve sněmovně i demokratickým kandidátům.</p>
Reakce na průběžné výsledky	<p>Krátká zpráva informující velmi obecně a stručně o „vypjatých emocích“, které provázejí prezidentské volby a o kandidatuře Kanye Westa, který uznal porážku a oznámil, že chce za čtyři roky kandidovat znovu.</p>

I den na to se relace opět zaměřila zejména na aktuální volební výsledky a možné prognózy výsledků. Bez toho aniž by favorizovala některého z kandidátů věcně a s odkazy na zdroje informovala, že větší šanci na výhru má Joe Biden. Pozornost byla zaměřena také na reakci prezidenta Trumpa, který zpochybňoval volební výsledek a hovořil o volebních podvodech. V této souvislosti bylo informováno také o nervozitě občanů a o vzrůstajících nepokojích a demonstracích v ulicích měst. Americká společnost byla prezentována jako rozdělená na dva „nesmiřitelné tábory“.

Tabulka 5: Analyzované příspěvky relace Události_6. 11. 2020.

analyzované příspěvky z 6. 11. 2020	obsah příspěvků
Prezidentské volby v USA	<p>Moderátorka informuje o možném „zlomu“ v amerických volbách a vzdalující se výhře Donaldu Trumpovi. S odkazem na agenturu AP informuje o tom, že Bidenovi chybí 6 volitelů do potřebných 270. Současně ale konstatuje, že ve čtyřech státech probíhá stále sčítání hlasů a místy je výsledek velmi těsný. Dodává, že Trump hovoří o volebním podvodu, důkazy ale nepředložil. Následují vyjádření obou kandidátů – Donald Trump hovoří o tom, že „pokud budou sčítány legální hlasy, zvítězí“, Joe Biden apeluje, aby byly spočítány všechny hlasy, a vyzývá k trpělivosti.</p>
Ve státě Georgie dojde k přepočtu hlasů	<p>Martin Řezníček nejprve obecně popisuje situaci – Joe Biden získává další hlasy a Donald Trump ztrácí. Napětí se stupňuje, stále není nic jisté. Volební komise</p>

	<p>jsou pod velkým tlakem, Joe Biden chystá projev k národu a Donald Trump „se nevzdává a hrozí dalšími žalobami“. Následuje reportáž. Redaktor nejprve informuje o „zlomu“ – Pensylvánie a Georgie se přiklonily „do tábora“ Joe Bidena. Poté je informováno o postoji Donalda Trumpa a jeho týmu. K tomuto je zveřejněn záznam vyjádření Trumpa, který hovoří o „zkorumpovaných volbách“. Redaktor dále informuje, že v Michiganu a Georgii „Trumpovy žaloby“ zamítli. Dále je v reportáži zveřejněna ukázka videí majících dokazovat nelegálnost voleb. Redaktor dále informuje o tom, že někteří republikánští politici odmítají Trumpova slova o falšování voleb a apelují na započítání všech hlasů. Stejná slova poté pronáší i Biden, který vyzývá veřejnost, aby zůstala klidná, jelikož hlasování se blíží konci a rovněž vyjadřuje přesvědčení, že volby vyhraje. Redaktor následně informuje o nepokojích v ulicích vyvolaných podporovateli obou kandidátů. Zařazena je jednak výpověď demokratického voliče, který vyzývá k započítání každého hlasu, jednak republikánského voliče, který kritizuje demokraty. Redaktor nato zakončuje reportáž s informací, že volby musejí být sečteny do 8. prosince. Následuje živý vstup M. Řezníčka, který hovoří o tom, že v Georgii se budou muset hlasy přepočítat. M. Kubal poté doplňuje podrobné informace o vývoji a prognózách sčítání. Příspěvek je zakončen další reportáží popisující vývoj sčítání hlasů v Georgii, ve které to zprvu vypadalo, že zde zvítězí Trump, po sečtení i korespondenčních hlasů se ale výsledek obrátil ve prospěch Bidena.</p>
<p>Demonstrace výsledkům voleb</p> <p>kvůli</p>	<p>Příspěvek informující o tom, jaká nálada panuje mezi obyvateli Ameriky. David Miřejovský nejprve popisuje, proč je atmosféra tak vypjatá, proč se „mobilizují“ příznivci obou kandidátů. Hovoří o tom, jak vnímají podporovatelé Donalda Trumpa jeho osobu (nejen jako obyčejného politika, „ale jako jakéhosi proroka, božího posla, který byl seslán Americe, aby ji zachránil před jakousi temnou silou, kterou v jejich očích symbolizuje, ztělesňuje Demokratická strana“) a že „tito lidé nyní zažívají pocit obrovské křivdy a nespravedlnosti, jelikož vidí svého prezidenta, který jim říká, že vyhrál volby, ale že se mu vítězství snaží ukrást, což je následně žene do ulic“. Následuje reportáž, která dokládá slova Davida Miřejovského. Reportáž prezentuje demonstrace a protesty příznivců obou kandidátů. V příspěvku je poskytnut prostor člence newyorské policie, která potvrzuje násilnou povahu protestů. Dále zde hovoří členka volební komise v Nevadě, která vyjadřuje obavu o bezpečnost komise. Redaktorka informuje o tom, že se úřady snaží chránit volební komise, např. stavěním ochranných plotů. Jako příklad je uvedena situace, kdy se dav příznivců Donalda Trumpa dobýval k volební komisi. Na tomto místě je zařazena i výpověď demonstrantky, která vyzývá ostatní, aby se dostali do volební místnosti. Závěrem je informováno, že demonstranti se svolávají hlavně přes sociální sítě a sociální síť Facebook již zablokovala skupinu podporovatelů Trumpa, která měla vyzývat k násilí.</p>
<p>Trump odmítá možnou porážku</p> <p>uznat</p>	<p>Martin Řezníček konstatuje, že k uklidnění situace v zemi prezident nepřispěl, když vystoupil s projevem dva dny po volbách a zopakoval, že se mu „demokraté snaží ukrást volby“. Příspěvek tedy prezentuje opakovaně postoj Donalda Trumpa. Zařazena je zde nejprve Trumpova výpověď, ve které odmítá výsledky voleb, poté výpověď Bidena, který vyzývá k trpělivosti a nutnosti sečtení všech hlasů. M. Řezníček poté oslovuje zpravodaje D. Miřejovského s otázkou, jakou reakci Trumpova slova vyvolávají mezi veřejností a mezi politiky. Miřejovský informuje o tom, že některá média přerušila živé vysílání prezidentova projevu, zástupci Demokratické strany Trumpova slova kategoricky odmítají a republikánští politici jsou rozpolceni – někteří prezidenta podporují, jiní s ním nesouhlasí. Příspěvek je zakončen výstupem M. Kubala, který věcně popisuje aktuální stav sčítání hlasů.</p>

Dne 7. listopadu 2020 americká média prohlásila Joe Bidena za vítěze voleb. Téma voleb tak v daném dni relaci zcela dominovalo. Informováno bylo o aktuálních výsledcích a propočtech hlasů

v jednotlivých státech, chystaném projevu Joe Bidena, reakci obou kandidátů, odmítavém postoji Donalda Trumpa k volebním výsledkům, atmosféře v USA i gratulacích českých a zahraničních státníků Joe Bidenovi.

Tabulka 6: Analyzované příspěvky relace Události_7. 11. 2020.

analyzované příspěvky z 7. 11. 2020	obsah příspěvků
Biden podle médií zvolen prezidentem	Moderátoři relace informují o tom, že Joe Biden je podle amerických médií zvolen prezidentem. K informacím je přiřazen záznam výpovědi moderátora CNN Wolfa Blitza, který označuje Bidena jako zvoleného 46. prezidenta USA.
Trump odmítá uznat volební porážku	Moderátor Jan Železný pokračuje s tím, že na výsledky se čekalo čtyři dny, cituje také Bidena, který na internetu uvedl, že je mu ctí, že ho Američané zvolili. Pokračuje moderátorka Písařovicová s tím, že na informaci o zvolení Bidena reagoval i Donald Trump, podle kterého volby ještě nejsou u konce a bude dál bojovat u soudu, přesto fanoušci Bidena vyrazili slavit do ulic. Na tomto místě je pak zařazena citace z Bidena na twitterovém účtu, který vyjadřuje úctu k tomu, že byl zvolen a slibuje, že bude prezidentem všech Američanů. Následuje citace twitterového vyjádření Trumpa, dle kterého volby vyhrál on „a o hodně“. Reportáž pokračuje zveřejněním záběrů občanů v amerických ulicích, následně jsou připojeny i živé záběry z New Yorku. Na záběrech jsou pouze tleskající lidé v početném davu.
Joe Biden večer pronese projev	Moderátor Železný předává slovo zpravodajům do Ameriky. Martin Řezníček popisuje atmosféru ve Washingtonu, obraz i zvuk je ale narušen technickými obtížemi. Přesto lze zřetelně slyšet, že popisuje, že do Washingtonských ulic vyrazily slavit celé průvody lidí (záběry je divákům ukazují), doplňuje ale, že se rozhodně nejedná o reprezentativní záběr celých Spojených států, jelikož přes 70 milionů Američanů volilo Trumpa a tito lidé rozhodně neslaví. Vysvětluje, že Washington je tradiční demokratické město, proto jsou dané záběry (na davy slavících lidí) zcela typické. Dále informuje o tom, že Biden zatím nevystoupil na veřejnosti s projevem, ve kterém by se označil vítězem, a odkázal i na reakci Trumpa, který se „nehodlá vzdát“ a říká, že bude průběh hlasování napadat u soudu. Zveřejněna jsou dále vyjádření Bidena, který neoznamuje vítězství, ale hovoří o tom, že čísla „hovoří jasně“ a „souboj vyhraje“, a právníka Donalda Trumpa Giulianiho, který označuje korespondenční hlasy jako zdroj nedůvěry a proceduru náchylnou k podvodům.
Dál pokračuje sčítání hlasů	Řezníček uvádí, že sčítání hlasů stále pokračuje. Opět je ale signál velmi špatný a zvuková stopa jeho vyjádření je velmi přerušovaná. Zařazena je tak reportáž. Redaktor Nekola informuje o oslavách vítězství Bidena v ulicích Filadelfie a Delaware a projevu Bidena z 6. 11. Část z projevu je poté zveřejněna. Redaktor dále zmiňuje, že v části tohoto projevu si Biden již vytyčil jeden z prvních svých úkolů ve funkci prezidenta (boj s pandemií covid-19). Pokračuje zpravodaj Miřejovský s aktuálními informacemi o pandemické situaci v USA. Vyjma informace o nových případech nákazy informuje i o pozitivitě Marka Meadowse, ředitele kanceláře Bílého domu. Redaktor Nekola dále informuje o postoji Trumpa k výsledkům. Zveřejněna je citace z Trumpova twitterova účtu z 6. 11., kde vyzývá Bidena, aby se neoprávněně nedomáhal úřadu prezidenta.
Sčítání hlasů v Pensylvánii pokračuje	Moderátor Železný nejprve z pražského studia ČT informuje o technických problémech spojení s Martinem Řezníčkem. Poté předává slovo do Filadelfie zpravodaji D. Miřejovskému, aby popsal tamní situaci. Ten popisuje tamní atmosféru jako slavnostní – tisíce lidí oslavují vítězství Bidena v ulicích Filadelfie i proto, že Biden žije v nedalekém Wilmingtu a je to rodák z Pensylvánie. Informuje také o tom, že stále pokračuje sčítání hlasů a před budovou, kde se sčítají, stojí nadále i příznivci Donalda Trumpa, kteří věří, že Trump má ještě šanci. Nakonec informuje o tom, že výhra Joe Bidena je v historii voleb ojedinělá

	i tím, že dokázal vyhrát volby i bez toho, aniž by získal Ohio a Floridu. To se povedlo před Bidenem pouze jednou, před 60 lety J. F. Kennedymu.
Reakce obou kandidátů	Příspěvek je věnován zejména vyjádřením obou kandidátů na internetu poté, co byl Biden označen za vítěze. Je zde shrnuto již řečené v předešlých příspěvcích – Biden vyjádřil úctu ke zvolení a slib, že bude prezidentem všech Američanů, Donald Trump uvedl, že „médiá nechťejí, aby byla odhalena pravda“ a zmínil, že se někde budou muset hlasy přepočítávat a regulérnost voleb napadne u soudu. Moderátor Železný poté dodává, že americká média (včetně „prorepublikánské“ Fox News) nepochybují o tom, že Biden získá potřebný počet volitelů. Závěrem je zmíněno, že Bidenovi již gratulovala řada světových straníků a volala mu i Kamala Harrisová, která s ním kandidovala na post viceprezidentky. K tomu je poté zařazeno video (z twitterového účtu Harrisové), ve kterém Harrisová nadšeně hovoří s Bidenem a opakuje, že to „zvládli“.
Klíčové státy	Reportáž informovala o aktuálních počtech hlasů ve čtyřech klíčových státech (Pensylvánii, Georgii, Nevadě, Arizoně).
Trump se chce soudit o regulérnosti voleb	Příspěvek věnovaný Trumpovi a jeho reakci na volební výsledky. Moderátor Železný informuje, že Trumpův tým vystoupil před chvílí před sčítacím centrem ve Filadelfii a předává slovo D. Miřejovskému do Filadelfie, aby se k dané věci vyjádřil. Ten opakuje, že Trump se zatím nevzdává, cituje jeden z jeho posledních tweetů, ve kterém prohlásil, že „vyhrál a o hodně“. Poté shrnuje stav sečtených hlasů v Pensylvánii a poukazuje na relevantní zdroje ukazující na Bidenovu výhru. Závěrem dodává, že Trumpovi spolupracovníci stojí při něm, což je doloženo přímou výpovědí republikánského senátora Grahama, který souzní s prověřením voleb u soudu.
Dlouhé čekání na výsledky	Reportáž informující o tom, že hlasy se sčítají již 5. dnem a stále není sčítání u konce. V reportáži jsou zmíněny důvody dlouhého sčítání (různá pravidla korespondenčního hlasování v jednotlivých státech, stav volebních lístků, nesrovnalosti ohledně osobních údajů voličů). Redaktor v reportáži popisuje práci sčítací komise a problémy, kterým čelí. Přímý prostor dostávají tři voliči, američtí občané, kteří vysvětlují, z jakých důvodů byli vyzváni, aby přišli k urnám vysvětlit nesrovnalosti týkající se jejich hlasování.
Soudní pře o průběh voleb	Příspěvek se vrací zpět do Washingtonu, jelikož se redakci podařilo navázat spojení s tamním zpravodajem Martinem Řezníčkem. Ten popisuje nejprve atmosféru před Bílým domem, kde se hromadí lidé, kteří přišli oslavit Bidenovo vítězství, poté se táže zpravodaje Miřejovského na to, jak je Trump dosud úspěšný s žalobami, které již zadal úřadům k prošetření. Jedná se tedy o příspěvek, který se opět vrací k Donaldu Trumpovi. Miřejovský popisuje, že žaloby zatím úspěšné nejsou, ale Trumpův tým pravděpodobně připravuje další žaloby. Dále informuje o tom, že ve Filadelfii se stále sčítají hlasy a u toho procesu jsou i zástupci Republikánské strany, kteří sčítání kontrolují. V příspěvku je dále zveřejněno vyjádření předsedkyně republikánů Ronny McDanielové, která deklaruje, že se nevzdají, dokud nebudou vyřešeny všechny nesrovnalosti. Závěrem příspěvku ještě Martin Řezníček informuje o tom, že navzdory těmto událostem se štáb Joe Bidena připravuje na to, že Biden dnes vystoupí v amerických televizích v hlavním vysílacím čase jakožto vítěz voleb.
Joe Biden bude podle amerických médií prezidentem USA	Martin Řezníček popisuje atmosféru ve Washingtonu (oslavy) a představuje plány Joe Bidena v dalších hodinách (chystaný projev, podoba projevu, politické kroky Bidena v dalších dnech – řešení pandemie covid-19).
Gratulace českého prezidenta	Krátká čtená zpráva, která informovala o tom, že Joe Bidenovi už gratulovaly „špičky české politiky“. Zařazeny jsou zde citace gratulací českého prezidenta i premiéra a přímé vyjádření ministra zahraničí Petříčka.
Joe Biden bude novým prezidentem USA	Příspěvek se znovu vrací do Filadelfie, moderátorka dává slovo zpravodaji Miřejovskému, aby opět popsal, jak Američané prožívají zprávu o vítězství Joe Bidena a jak dlouho potrvá ještě sčítání hlasů. Miřejovský popisuje oslavy v centru Filadelfie a plány místních vyrazit do blízkého Wilmingtonu, kde by měl večer Biden vystoupit se svým projevem. Dodává, že hlasy se budou počítat ještě

	několik dnů, ale nic zásadního by se již měnit nemělo. Nakonec informuje i o příznivcích Donalda Trumpa, kteří jsou také na místě přítomni, byť v menší skupině a stále doufají, že se výsledek podaří zvrátit u soudu.
--	---

Dne 8. listopadu bylo do relace zařazeno celkem osm různých zpráv k americkým volbám. Příspěvky přinášely informace o aktuálním dění v USA, atmosféře v zemi a reakcích veřejnosti (včetně vzájemného napadání obou skupin voličů). Pozornost byla zaměřena na reakce obou kandidátů k aktuálním volebním výsledkům (Bidenově projevu a výzvě k smíření obou skupin voličů i zpochybňování a neuznání výsledků Donaldem Trumpem). Jedna z reportáží byla zaměřena na Kamalu Harrisovou, kandidátku na post viceprezidentky USA. Dva příspěvky se zaměřily na domácí i zahraniční politické priority Joe Bidena. Další zpráva informovala o gratulacích světových státníků Joe Bidenovi. Poslední příspěvek připomínal, že Joe Biden jakožto politik již dvakrát v minulosti navštívil Českou republiku.

Tabulka 7: Analyzované příspěvky relace Události_8. 11. 2020.

analyzované příspěvky z 8. 11. 2020	obsah příspěvků
Joe Biden prezidentem	Moderátorka informuje o tom, že Biden se v projevu prohlásil za vítěze voleb, u řečnického pultu ho doprovázela Kamala Harrisová. Moderátor dodává, že všechny hlasy stále nejsou sečtené, ale podle průběžných propočtů získal Biden potřebnou většinu. K těmto informacím jsou zařazena vyjádření Bidena i Harrisové z daného projevu.
Joe Biden pronesl vítězný projev	Martin Řezníček nejprve shrnuje Bidenovo vítězství a reakci Trumpa, zároveň poukazuje na to, že Trump získal přes 70 000 000 hlasů, což je ve srovnání s minulými volbami obrovské číslo. Následuje záznam vyjádření Bidena z jeho proslovu, který apeluje na to, že bude chtít společnost sjednocovat. Další výpověď pronáší Kamala Harrisová, která pozitivně hodnotí osobnost Bidena. Martin Řezníček poté s odkazem na rozpolcenou americkou společnost poznamenává, že Biden to nebude mít lehké a předává prostor Davidovi Miřejovskému, aby vylíčil, jaká atmosféra panuje ve Filadelfii. Ten potvrzuje, že na veřejnosti vládne „obrovské napětí“, jelikož voliči Trumpa jsou přesvědčeni, že právě on vyhrál volby a že v Bílém domě zůstane. Poté následuje reportáž, která prezentuje atmosféru ve Filadelfii (oslavy vítězství Bidena vs. shromáždění lidí na podporu Trumpa). Přímý prostor je poskytnut jak dvěma voličům Bidena, tak dvěma voličům Trumpa, kteří dokládají redaktorova slova o rozpolcenosti (zatímco jedni oslavují, druzí odmítají volební výsledky). Po skončení reportáže informuje Martin Řezníček o aktuálním poměru získaných volitelů. Následuje reportáž, která opět reflektuje Bidenovu výhru. Hovoří se o reakci Kamaly Harrisové, gratulacích státníků, projevu Joe Bidena (důraz na sjednocení země) i oslavách Bidenových stoupců (tři z nich pronášejí v reportáži přímá vyjádření, ve kterých pozitivně hodnotí volební výsledek).
Trump vzkázal, že vzdát se nehodlá	Reportáž informuje o Donaldu Trumpovi. Nejprve pojednává o tom, co dělal v den, kdy byl Biden označen za vítěze voleb, následně je připomenuto, že na Twitteru opět zpochybnil sčítání hlasů a dal najevo, že se nehodlá vzdát. K tomuto redaktor dodává, že volební komisaři podvodny při sčítání hlasů odmítají. Následuje vstup Martina Řezníčka a Davida Miřejovského. Oba se vyjadřují k tomu, jak se k Trumpovým výroky staví členové Republikánské strany, resp. že někteří Trumpa podporují, jiní ho vyzývají, aby uznal porážku a postupoval podle amerických tradic. Závěrem je zveřejněn záznam vyjádření

	Rudyho Giulianiho, právníka Donalda Trumpa, který zdůrazňuje, že o výsledcích rozhodnou soudy.
První žena ve funkci viceprezidentky	Reportáž se zaměřuje na Kamalu Harrisovou, první viceprezidentku USA. Přehledově informuje o jejím původu a profesní i politické historii. Mluvcími příspěvku jsou zejména sama Harrisová, k jejímu vítězství se vyjadřuje i její rodinný příbuzný.
Bidenovy politické priority	Martin Řezníček pojednává o politických prioritách a plánech Joe Bidena (řešení pandemie covid-19, klimatické změny, ekonomické otázky, boj s rasismem). Současně uvádí, že to Biden a jeho vláda „nebude mít tak lehké“, jelikož se sice demokratům podařilo uhájit většinu ve Sněmovně reprezentantů, v Senátu ale získat většinu nedokázali, rozhodovat se tam bude až v lednu. Příspěvek obsahuje také vyjádření Bidena, které potvrzuje, že jeho prioritou je dostat pandemickou situaci pod kontrolu.
Americká zahraniční politika v Evropě	Následující příspěvek se zabývá možnou podobou Bidenovy zahraniční politiky. Zpravodaj Miřejovský informuje o tom, že Biden bude chtít patrně navázat na politiku, kterou prosazoval prezident Obama. Zdůrazňuje, že Biden bude chtít hájit na prvním místě zájmy USA a je otázkou, jak se postaví např. k sankcím na zboží dovážené z Číny. Zmiňuje také, že „evropští lídři se těší na úplně nové vztahy s americkým prezidentem“, ale opět dodává, že jeho prioritou budou zejména americké zájmy. Nakonec uvádí, že je velmi pravděpodobné, že stejně jako Trump bude po evropských spojencích požadovat, aby dávali na obranu alespoň 2 % HDP, jak slíbili, poukazuje, že se to ale bude dít patrně jemnější a diskretnější formou, než tomu bylo u prezidenta Trumpa.
Gratulace světových státníků	V této zprávě bylo informováno o gratulacích světových státníků Joe Bidenovi. Hovořeno bylo konkrétně o gratulacích, které zaslali: generální tajemník NATO Jens Stoltenberg, předsedkyně Evropské komise Leyenová, francouzský prezident Macron, britský premiér Johnson, izraelský premiér Netanjahu. Zpráva připomněla, že gratulační dopis zaslali také český prezident a premiér.
Joe Biden v Česku	Krátká čtená zpráva informující o tom, že Biden již dvakrát v minulosti navštívil jakožto politik Česko. Zařazena je i krátká výpověď Bidena ze záznamu, ve kterém hovoří o spolupráci USA na protiraketové obraně Evropy.

Poslední analyzovaný den byly odvysílány v relaci čtyři krátké příspěvky související s americkými volbami. První dvě zprávy byly ale tematicky spíše zaměřené na pandemii Covid-19. První z nich informovala o 90% účinnosti vakcíny americké farmaceutické společnosti Pfizer a v tomto kontextu o reakci prezidenta Donalda Trumpa i Joe Bidena. Druhá zpráva byla zaměřena na politické priority Joe Bidena, včetně jeho přístupu k řešení pandemie Covid-19. Třetí příspěvek tematizoval žaloby podané týmem Donalda Trumpa na volební výsledek. Posledním příspěvkem byla krátká čtená zpráva, která informovala o tom, že Donald Trump s okamžitou platností odvolal ministra obrany Marka Espera.

Tabulka 8: Analyzované příspěvky relace Události_9. 11. 2020.

analyzované příspěvky z 9. 11. 2020	obsah
Americká vakcína proti koronaviru	Redaktor Michal Kubal informoval v návaznosti na předcházející reportáž o slibných účincích vakcíny proti covidu-19 a o tom, že oznámení o této vakcíně dominuje i povolebnímu dění v USA, jelikož se k tomu vyjádřili jak Donald Trump, tak Joe Biden. K tomuto vyjádření jsou připojeny vstupy obou zmíněných.
Bidenův postup proti koronaviru	Živý vstup Martina Řezníčka a Davida Miřejovského. Zatímco Řezníček informuje o tom, jak plánuje Biden postupovat proti šíření viru, Miřejovský informuje o politických plánech Bidena (Pařížská klimatická dohoda, obnovení členství USA

	v WHO, zrušení zákazu cestování z muslimských zemí, obnovení programu DACA, reforma daní).
Trumpovy žaloby kvůli sčítání hlasů	Příspěvek informuje o tom, že Trump doposud výsledky voleb neuznal. Redaktor reportáže poté informuje o sérii žalob podané na průběh a výsledky voleb Trumpovým týmem. V reportáži dostávají prostor celkem tři mluvčí – právník Donalda Trumpa Rudy Giuliani a republikánský senátor Ted Cruz, kteří souzní s podáním žalob a demokrat Aaron Ford, dle kterého volby již mají výsledek, a to „jeden jediný“.
Trump odvolal ministra obrany Espera	Jednalo se o krátkou čtenou zprávu velmi stručně informující o tom, že Donald Trump odvolal ministra obrany Marka Espera.

ZHODNOCENÍ OBSAHU ANALYZOVANÝCH PŘÍSPĚVKŮ, RÁMOVÁNÍ AMERICKÝCH PREZIDENTSKÝCH VOLEB

Relace *Události* poskytla v daném týdnu obsáhlé zpravodajství k americkým prezidentským volbám, založené na věcných informacích o aktuálním dění. Valná většina odvysílaných příspěvků, resp. informací, se týkala průběhu voleb a aktuálního stavu sčítání hlasů. Sčítání hlasů a povolební události byly často prezentovány s důrazem na dramatickosti a napínavost. „Drama“ přitom nebylo dáno jen dlouhým sčítáním hlasů a poměrně dynamicky se měnícími výsledky, ale také kvůli následné reakci Donalda Trumpa a s tím souvisejícím protestům a demonstracím v zemi.

V období od 4. do 8. 11. zprostředkovali redaktoři divákům denně velmi podrobné informace o aktuálních výsledcích. Redakce přitom žádným způsobem nepředjímala výsledky, naopak po celé období kladla důraz na to, že všechny hlasy nebyly v daném období sečteny a s odkazy na relevantní zdroje přinášela podrobné informace o volebních výsledcích a možných prognózách. Interpretace průběžných výsledků se držely socioekonomických a demografických faktorů, informace nesklouzávaly k hodnocení, psychologizování či moralizování voličských rozhodnutí či příčin volebního výsledku.

Poté, co americká média vyhlásila Joe Bidena vítězem voleb (dne 7. 11.), se zájem redakce soustředil zejména na reakce obou kandidátů, resp. na vítězné a ke smíru vyzývající projevy Joe Bidena a jeho politické plány a priority na straně jedné a odmítavý postoj Trumpa a jeho povolební výroky a kroky (podání žalob, zpochybňování výsledků a oprávněnosti voleb) na straně druhé. Současně byl stále kladen důraz na informování o aktuálně probíhajícím sčítání hlasů. Joe Biden byl v této souvislosti prezentován jako trpělivější, klidnější, vyčkávající na výsledky, Donald Trump pak jako bojovný, neústupný, nevzdávající se. Toto ale spíše vyplývalo ze samotné reality (Donald Trump označil sám sebe vítězem již 4. listopadu a v podobných prohlášeních pokračoval i další dny). Žádnému z kandidátů nebyly explicitně redaktoři připisovány žádné atributy a jejich obraz byl tvořen zejména prostřednictvím informování o jejich aktuálních vyjádřeních, postojích a krocích v daných dnech. O obou kandidátech bylo nejčastěji informováno „jednoduše“ jejich jmény, jako o Donaldu Trumpovi/Joe

Bidenovi, zřídka se objevily přívlastky, avšak zcela neutrální – v případě Trumpa „šéf republikánského štábu“ či „prezident“, v případě Bidena „bývalý viceprezident“ či „kandidát Demokratické strany“. Expresivní ani emotivní označení kandidátů se ve vysílání neobjevovala. Relace nevytvářela jednostranně pozitivní/negativní obraz některého z kandidátů (viz níže kontext a valence zmínek o kandidátech).

Poměrně velký prostor byl dán i informacím týkajícím se atmosféry v zemi, s důrazem na to, že americká společnost je momentálně rozdělená „na dva nesmiřitelné tábory“, což bylo dokládáno prezentovanými demonstracemi a nepokoji, následovanými oslavami příznivců Joe Bidena a protesty podporovatelů Donalda Trumpa. Redaktoři se přitom neklonili k žádné ze skupin, věcně informovali o podobách shromáždění, případně vysvětlovali příčiny nepokojů a zasazovali je do širších kontextů. Objevil se zde také rámec, který naznačoval, že prezident Trump svými výroky o zfalšovaných či „ukradených“ volbách k pokojné atmosféře nepřispívá, právě naopak. Naproti tomu Biden vyzývá ke smíru a slibuje, že bude prezidentem všech Američanů. Vyjma tohoto rámce se ale neobjevil jiný, který by oba politiky hodnotil, nebo by hodnotil výsledky či konsekvence voleb. Bidenovo vítězství bylo prezentováno čistě neutrálně se zaměřením na faktické údaje jeho zvolení, popř. reakce veřejnosti či amerických i zahraničních politiků. Výroky redaktorů o kandidátech se vždy zakládaly na prohlášeních některých z kandidátů, jiných politiků, odborné nebo občanské veřejnosti apod. Vzhledem k dominantní věcnosti prezentovaných informací a jejich relevanci ve vztahu k prezentaci tématu voleb je možné mediální obraz amerických voleb (resp. povolebních událostí) ve vysílání relace *Události* v daném období hodnotit jako korektní, vyvážený a odpovídající zpravodajskému typu média.

OBJEKTIVITA A VYVÁŽENOST REDAKČNÍ PRÁCE

Lze konstatovat, že v redakční práci nebyla shledána žádná pochybení. Redakční práce jsme se dotkli již v předcházejícím odstavci. Doplňme, že manipulační tendence redaktorů nebyly zaznamenány ani na verbální, ani na vizuální úrovni analyzovaných příspěvků. Ze strany moderátorů a redaktorů nezaznívaly žádné hodnotící komentáře vztahující se k prezidentským kandidátům, probíraným tématům, ani k jednotlivým zdrojům. Jejich projev byl kultivovaný, střízlivý a věcný, bez důrazu či snahy o vzbuzování emocí u diváků.

Analýza nezaznamenala rozdíly v prezentaci některého z kandidátů či názorových proudů. V redakční práci nebyly registrovány žádné favorizující či defavorizující tendence. Moderátoři, redaktoři a zpravodajové ČT zachovávali jak v den voleb, tak i v povolebních dnech, kdy se čekalo na výsledky, neutrální postoj jak k Donaldu Trumpovi, tak Joe Bidenovi. Z hlediska četnosti promluv samotných

kandidátů, zástupců Demokratické/Republikánské strany, či voličů a podporovatelů obou kandidátů lze pozorovat úsilí média o vyváženost (viz níže).

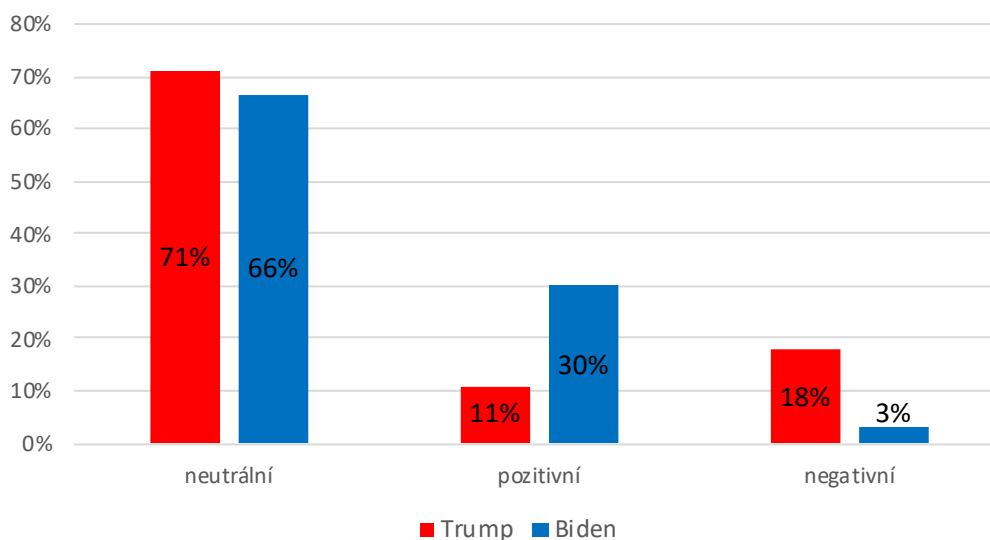
Redaktoři příspěvků rovněž transparentně a důkladně pracovali se zdroji informací. Užité zdroje byly vždy řádně označeny. Analýza nezaznamenala, že by se některý z redaktorů dopouštěl vlastních či nekorektních interpretací citovaných zdrojů.

Vyjma nových informací byla mnohdy i v rámci jednoho dne prezentována totožná sdělení opakovaně. To, co v jednom příspěvku bylo jen nastíněno, bylo v druhém tematizováno podrobněji či jinou optikou (jiných oslovených mluvčích, citovaných zdrojů apod.) Tím redakce zajišťovala širší pluralitu poskytovaných informací i oslovených mluvčích³.

KONTEXT A VALENCE ZMÍNEK O KANDIDÁTECH

V analýze jsme sledovali, v jakém kontextu se o obou kandidátech ve zpravodajství hovořilo a s jakou valencí (explicitní hodnotové vyznění obsahu). Výsledky ukázaly, že pouze kvůli příznivému volebnímu výsledku se o Joe Bidenovi hovořilo v celku sledovaného týdne častěji v pozitivním kontextu, zatímco o Donaldu Trumpovi v negativním (graf 1.).

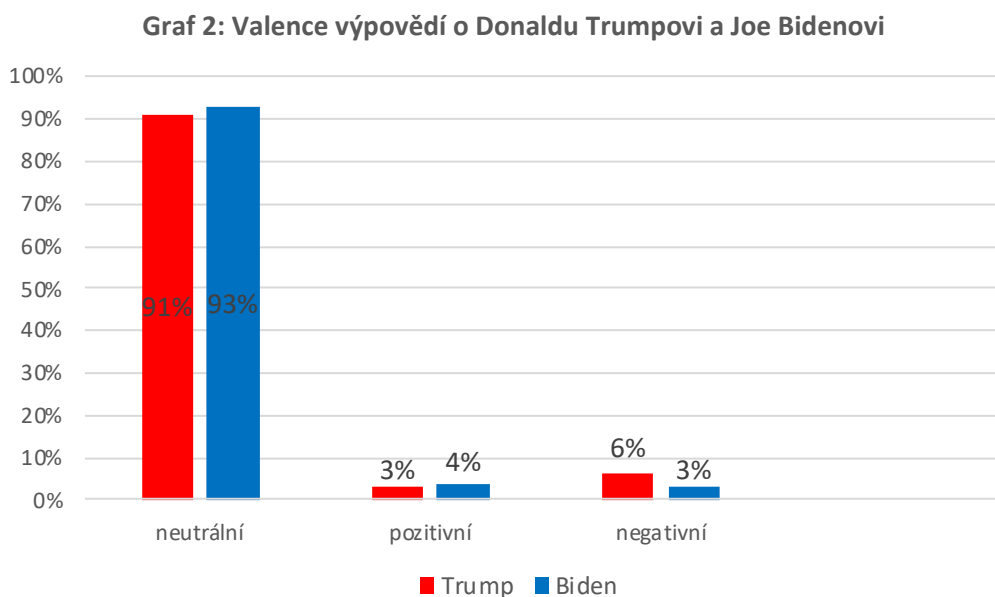
Graf 1: Kontext výpovědí o Donaldu Trumpovi a Joe Bidenovi

Ukazatel vyznění zmínek byl zcela vyvážený (graf 2). Pokud hodnotící výroky zaznívaly, pak výhradně z úst oslovených mluvčích (občanů či zahraničních politiků – viz níže), přičemž redakce dbala na to, aby

³ Konkrétním mluvčím se věnujeme níže.

vždy zazněly výroky obou skupin, resp. aby se v příspěvcích nevyskytovala jednostranná vyjádření, ale aby diváci dostali vždy pohledy minimálně dvou zainteresovaných stran.

Na konkrétní počty explicitních výroků a jejich autory ukazují tabulky 9 a 10. Vidíme, že rozdíly mezi kandidáty nejsou výrazné. Větší počet negativních výroků směřujících na Donalda Trumpa může být způsoben jeho čtyřletým funkčním obdobím, resp. tím, že představitelé, kteří jsou „u moci“, bývají z principu podrobeni větší míře kritiky či konfrontace z různých stran. Jak ukazují tab. 9 a 10, mezi autory hodnotících komentářů se nevyskytovali zástupci redakce, nejčastěji je pronášeli sami kandidáti, dále politici a podporovatelé/odpůrci kandidátů.

Tabulka 9: Počet explicitně negativních výpovědí o kandidátech, autoři explicitně negativních výroků.

kandidát	počet explicitně negativních výpovědí	autoři negativních výpovědí
Donald Trump	8	Joe Biden, kandidát na prezidenta (3x) Martina Formanová, spisovatelka a scenáristka (2x) Ron Oliver, ocelář, odborový předák, United Steelworkers, Erie Lisa, demonstrantka proti znovuzvolení Donalda Trumpa Shifra Hubnerová, demonstrantka v New Yorku
Joe Biden	4	Donald Trump, americký prezident (3x) Carolina Mesquidová, podporovatelka Donalda Trumpa

Tabulka 10: Počet explicitně pozitivních výpovědí o kandidátech, autoři explicitně pozitivních výroků.

kandidát	počet explicitně pozitivních výpovědí	autoři pozitivních výpovědí
Donald Trump	4	Camille Harrisová, zpěvačka (2x) Steve Krotky, člen Republikánské strany Olga Matušková, zpěvačka a herečka

Joe Biden	5	Kamala Harrisová, zvolená viceprezidentka USA (2x) Marybeth Christiansenová, aktivistka usilující o přísnější daňové zákony Barack Obama, exprezident USA Martina Formanová, spisovatelka a scenáristka
------------------	---	--

MLUVČÍ ANALYZOVANÝCH PŘÍSPĚVKŮ

V analýze jsme rovněž sledovali, jak velký přímý prostor poskytla v daném období Česká televize oběma kandidátům i dalším mluvčím vyjadřujícím se k volebnímu dění. Jak ukazuje tabulka 11, v celém období připadl větší prostor Joe Bidenovi. Pokud ale porovnáme stopáž jejich vyjádření pouze do 6. listopadu 2020 (včetně), tedy předtím, než byl Joe Biden prohlášen za vítěze voleb, vidíme pouze 4sekundový rozdíl. O něco větší výpovědní prostor připadl Joe Bidenovi tedy až ve dnech 7.–9. 11. 2020, a to z důvodu jeho vítězství. Ani prezident Donald Trump nebyl v tomto období opomíjen, naopak relace každý den informovala také o jeho postoji a vyjádřeních k výsledkům voleb.

Tabulka 11: Stopáž výpovědí kandidátů.

kandidát	stopáž výpovědí kandidátů v relaci	
	3.–9. 11. 2020	pouze do 6. 11. 2020
Donald Trump	0:03:17	0:02:51
Joe Biden	0:05:24	0:02:56

Vyjma promluv Donalda Trumpa a Joe Bidena zaznamenala analýza dalších 84 vyjádření různých mluvčích. Tabulka 12 ukazuje, že nejčastěji oslovanými byli zahraniční, konkrétně američtí politici. Z celkového počtu 23 politiků bylo osloveno 14 demokratů a 9 republikánů⁴. Rozdíl je dán opět zejména vývojem událostí po 7. listopadu 2020, kdy byl Biden označen vítězem a relace zařazovala v příspěvcích mimo jiné gratulace zástupců Demokratické strany Joe Bidenovi, jedna celá reportáž se týkala zvolené viceprezidenty Kamaly Harrisové. Do 7. listopadu 2020 byl poměr oslovených politiků Demokratické a Republikánské strany zcela totožný (6 : 6).

Celkem 13x oslovila Česká televize zástupce amerického lidu (vox pop). Jednalo se o anonymní občany, kteří se obecně vyjadřovali k volbám, komentovali jejich průběh, volební atmosféru, sčítání hlasů apod., bez toho, aniž by ve svých výpovědích podpořili některého z kandidátů.

Relace dávala prostor i příznivcům obou kandidátů, přičemž počet oslovených podporovatelů (voličů) D. Trumpa i J. Bidena byl zcela totožný. Neznamená to však, že uvedení podporovatelé ve vyjádřeních vždy vyjadřovali podporu svému kandidátovi, nebo kritizovali soupeře. V případě podporovatelů Joe Bidena jej hodnotila v jedné reportáži jedinou pozitivní výpovědí pouze Martina Formanová,

⁴ Poměr stopáže jejich vyjádření činil 0:01:53 : 0:01:23 ve „prospěch“ demokratů.

scenáristka, spisovatelka, manželka Miloše Formana. Ta pronesla (v totožné reportáži) také dvě výpovědi, které kritizovaly prezidenta Trumpa. Ostatní Bidenovi voliči pouze komentovali výsledek voleb, ne kandidáty⁵. Stejně tak většina prezentovaných podporovatelů prezidenta Trumpa nehodnotila konkrétně svého kandidáta, nebo soupeře⁶.

Ve struktuře mluvčích se objevili také zástupci Trumpova/Bidenova volebního týmu. V případě Bidenova to byla pouze Jen O'Malley Dillonová, manažerka jeho volební kampaně, která se vyjadřovala k údajné manipulaci s volebními výsledky („Americký národ vybírá svého prezidenta. Prezident si nevybírá, čí hlasy se se započítají.“). Ze zástupců Trumpova týmu hovořil nejčastěji jeho právní zástupce

⁵ Martina **Formanová**, scenáristka, spisovatelka, manželka Miloše Formana: „Pokud se stane prezidentem (Biden), tak se opravdu stane takovým trochu takovým tím farářem tý naší americký vesnice, takovým tím kazatelem, který předstoupí před ty lidi a bude jako schopný je nějakým způsobem sjednotit.“

Martina **Formanová**, scenáristka, spisovatelka, manželka Miloše Formana: „Vidím jenom spoustu nesplněných slibů. Vidím společnost, která je strašně rozjitřená a kterou on (Trump) jenom čím dál víc rozděluje.“

Martina **Formanová**, scenáristka, spisovatelka, manželka Miloše Formana: „Ho jednak nemám ráda jako člověka asi, protože je příliš negativní na můj vkus, a taky proto, že nevidím opravdu žádné výsledky.“

Ted, volič Joea Bidena: „My jsme to všechno odtáhli na svých zádech!“ (obyvatelé Filadelfie)

Rov Irving, demokratický volič z Pensylvánie: „Bojujeme za hodnoty této země a to je demokracie. Snažíme se ji udržet, a proto má být započítaný každý hlas.“

Noah, podporovatel Joe Bidena: „Očekával jsem něco jiného, ale necháme se překvapit, kam to bude směřovat.“

Aniya, stoupenkyně Kamaly Harrisové: „Cítím naději pro lidi z etnických menšin a pro ženy. Můžeme dokázat cokoli a nezáleží, jakou máme barvu pleti, z jaké jsme rasy. Ani na naší sexuální orientaci.“

Jessica, podporovatelka Bidena a Harrisové: „Je to úžasné, velkolepé. Na toto jsme čekali. Mělo se to stát. Ona píše historii. Já už nemohu být víc dojatá.“

Chris, obyvatel Washingtonu: „Chceme lásku, mír, vzájemné porozumění, rovnost, svobodu.“

John, obyvatel Washingtonu: „Je hezké se vrátit k normalnosti, k americkým hodnotám.“

Lillian, obyvatelka Washingtonu: „Do Bílého domu se vrátí čest a integrita. Styděla jsem se za vlastní zemi, ale to už nebudu.“

⁶ Olga **Matušková**, podporovatelka Donalda Trumpa: „Mně to tak vyrazilo dech, to, co ona (Formanová) říkala, že já opravdu nemám slov.“

Olga **Matušková**, podporovatelka Donalda Trumpa: „Běsnili celé čtyři roky, chtěli vyhodit z prezidentství prezidenta Trumpa, a on přesto dosáhnul toho, že teda se Amerika nepoložila po tom, co s ní udělal prezident Obama.“

Olga **Matušková**, podporovatelka Donalda Trumpa: „Chtějí změnit všechno, co Amerika vybuodovala a co je jedinečný na celém světě (demokraté).“

Haley **Harrisová**, zpěvačka: „Uvědomila jsem si ale, že by mohli převzít naši zemi a my už bychom nebyli svobodným národem. Tak jsme si řekly, že musíme lidi varovat, aby nepodléhali socialistickým lžím.“

Camille **Harrisová**, zpěvačka: „I když se nám nepodaří s ním sejít, za což se modlím, budeme tu pro něj dál. Jsme napořád Trumpovci. Je skvělý a my mu věříme.“

Anthony **PEIRCE**, volič Donalda Trumpa: „Naše ekonomika posiluje, mám za to, že vše brzy opět nastartujeme.“

Joy **Allenová**, aktivistka bojující proti potratům, Katolíci za Trumpa: „Je pět věcí, za které se jako katolík nemůžete nikdy postavit. Na prvním místě jsou tu potraty. Jde o právo na život.“

Carolina **Mesquidová**, podporovatelka Donalda Trumpa: „Pocházíme z Kuby, a proto víme, jak vypadá komunismus a socialismus. Joe Biden nám v podstatě dává falešné sliby.“

Anthony, republikánský volič z Nevady: „Naše ústava a volební systém jsou trhány na kusy bandou socialistů z banánové republiky. Chtějí zničit naši ústavu a životní styl.“

Tim, stoupenec Donalda Trumpa: „Až budou sečteny hlasy, myslím opravdu sečteny, tak skutečné hlasy ukážou něco takového.“

Mary Anne, volička Donalda Trumpa: „Láme mi to srdce. Většina lidí volila Donalda Trumpa. Všichni to víme. Tohle je podvod. Takhle to demokrati dělají.“

Rudy Giuliani (4x), který dvakrát vyjadřoval pochyby o důvěryhodnosti procesu sčítání hlasů, dvakrát zdůrazňoval, že volby rozhodují soudy. Vyjma něj byli osloveni také synové Donalda Trumpa, jednou manažer jeho kampaně. Všichni zmínění zdůvodňovali své pochyby týkající se legitimacy voleb.

Kvůli opakované prezentaci demonstrací a nepokojů v amerických městech byl dán prostor i demonstrantům. Jednalo se o anonymní občany USA, ale vyčlenili jsme pro ně tuto skupinu, aby bylo zřejmé, jakou pozici ve struktuře mluvčích zastávali.

Mezi ostatními přímými zdroji informací se dále vyskytli čtyři členové volební komise, zástupce policie⁷ (dohlížející na bezpečnost volební komise), novinář⁸ (moderátor CNN, který oznamoval vítězství Bidena) a americký politolog⁹.

Jak je vidět, redakce téměř výhradně poskytovala prostor mluvčím žijícím v Americe, tedy zahraničním zdrojům. Ve struktuře přímých mluvčích se vyjma Američanů objevili pouze tři Češi, jednalo se o přední české politiky – prezidenta Miloše Zemana, premiéra Andreje Babiše a ministra zahraniční Tomáše Petříčka. Všichni tři v uveřejněných výpovědích gratulovali Joe Bidenovi.

Struktura mluvčích odpovídala nastolované tematické agendě, která se zaměřovala na aktuální dění.

Tabulka 12: Mluvčí analyzovaných příspěvků.

kategorie mluvčích	četnost vyjádření	konkrétní mluvčí
zahraniční politici	23	Kamala Harrisová, zvolená demokratická viceprezidentka (6x) Nancy Pelosi, předsedkyně Sněmovny reprezentantů, demokratka (2x) Obama Barack, exprezident USA, demokrat (2x) Madison Cawthorn, zvolený člen Sněmovny reprezentantů, republikán (2x) Chuck Schumer, lídr demokratů v Senátu (2x) Aaron Ford, státní nadvládní v Nevadě, demokrat Gordon Sondland, bývalý velvyslanec USA při EU Lindsey Graham, republikánský senátor Marjorie Greenová, zvolená členka Sněmovny reprezentantů, republikánka Mike Pence, viceprezident USA, republikán Ronna McDanielová, předsedkyně Republikánského celonárodního výboru Steve Krotky, člen Republikánské strany Ted Cruz, republikánský senátor Tom Wolf, demokratický guvernér Pensylvánie

⁷ Juanita Holmesová, velitelka hlídky newyorské policie: „Viděli jsme lidi se záměrem narušit mírové protesty, se záměrem ničit.“ (*Události*, 6. 11. 2020).

⁸ Wolf Blitzer, moderátor CNN: „Po čtyřech dlouhých napínavých dnech jsme dosáhli historického momentu těchto voleb. V tuto chvíli můžeme prohlásit vítěze prezidentského klání. CNN označuje Josepha R. Bidena Jr. jako zvoleného 46. prezidenta Spojených států.“ (*Události*, 7. 11. 2020).

⁹ William Galston, politolog: „Nebudou to pěkné volby (volby do Kongresu). Nejspíš to budou nejvíc stranicky rozdělené, nevýrazné a zoufalé volby v moderních amerických dějinách.“ (*Události*, 3. 11. 2020).

vox pop	13	anonymní americký občan (2x) Yvette, volička (2x) Paul, volič Augusta, volička Vanessa Houstonová, volička v Nevadě Londo Masterman, volič v Nevadě Michelle Johnsonová, volička v Nevadě Ron Oliver, ocelář, odborový předák, United Steelworkers Bryan Latkanich, majitel pozemku s tzv. frakovací pumpou, Pensylvánie Gary Lynn, finanční ředitel prodejny s motocykly, Filadelfie Jenna Rusellová, absolventka práv, Washington, Pensylvánie
podporovatelé Trumpa	11	Olga Matušková, zpěvačka a herečka (3x) Haley Harrisová, zpěvačka Camille Harrisová, zpěvačka Anthony Peirce, volič Donalda Trumpa Joy Allenová, aktivistka bojující proti potratům, Katolíci za Trumpa Carolina Mesquidová, podporovatelka Donalda Trumpa Anthony, republikánský volič z Nevady Tim, stoupenec Donalda Trumpa Mary Anne, volička Donalda Trumpa
podporovatelé Bidena	11	Martina Formanová, spisovatelka a scenáristka (3x) Noah, podporovatel Joea Bidena Rov Irving, demokratický volič z Pensylvánie Ted, volič Joea Bidena Jessica, podporovatelka Bidena a Harrisové Aniya, stoupenkyně Kamaly Harrisové Chris, obyvatel Washingtonu Lillian, obyvatelka Washingtonu John, obyvatel Washingtonu
tým Trumpa	8	Rudy Giuliani, právní zástupce Donalda Trumpa (4x) Eric Trump, syn prezidenta Trumpa (2x) Donald Trump JR. Corey Lewandowski, manažer kampaně Donalda Trumpa
aktivisté/demonstranti	6	anonymní demonstranti (2x) Marybeth Christiansenová, aktivistka usilující o přísnější daňové zákony Lisa, demonstrantka proti znovuzvolení Donalda Trumpa Joann Kennedy Flanaganová, aktivistka Shifra Hubnerová, demonstrantka v New Yorku
volební/sčítací komise	4	anonymní členové sčítací komise Deborah Rogersová, dobrovolnice dohlížející na regulérnost voleb Megan Wolfeová, předsedkyně volební komise ve Wisconsinu Joe Gloria, volební komise okresu Clark, Nevada
čeští politici	3	Miloš Zeman, český prezident Andrej Babiš, český premiér (ANO) Tomáš Petříček, ministr zahraničí (ČSSD)
tým Bidena	1	Jen O'Malley Dillonová, manažerka kampaně Joea Bidena
Žurnalisté	1	Wolf Blitzer, moderátor CNN
politolog	1	William Galston, politolog
policie	1	Juanita Holmesová, velitelka hlídky newyorské policie
jiné	1	strýc Kamaly Harrisové

ZÁVĚR

Závěrem lze konstatovat, že ve sledovaném období od 3. listopadu do 9. listopadu 2020 nebylo ve vysílání pořadu *Události*, resp. v žádném z příspěvků vztahujícím se k americkým prezidentským volbám shledáno porušení zákona o vysílání. K prezentaci voleb i k jednotlivým politickým či apolitickým subjektům přistupovala redakce pořadu *Události* s úsilím o vyváženost a objektivitu a žádným způsobem nezvýhodňovala některého z kandidátů na amerického prezidenta, nebo některý z názorových proudů. Na základě předložené analýzy Radě předkládáme následující usnesení:

Rada se seznámila s analýzou pořadu *Události*, resp. příspěvků zaměřených na informování o amerických prezidentských volbách 2020, odvysílaného v období od 3. listopadu 2020 do 9. listopadu 2020 na programu ČT 1 a ČT 24.

PŘÍLOHA: PŘEPISY ANALYZOVANÝCH PŘÍSPĚVKŮ (Z DATABÁZE NEWTON)

3. 11. 2020

1. Prezidentské volby v USA

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Ve Spojených státech začaly prezidentské volby. Rozhodnou o tom, kdo bude další 4 roky obývat Bílý dům. Politická událost roku bude mít dopad. Jak na Ameriku, tak i na celý svět. Vše podrobně sledují kolegové, v New Yorku Martin Řezníček, ve Virginii David Miřejovský a ve speciálním volebním studiu Michal Kubal. Pánové, máte slovo.

Martin ŘEZNÍČEK, moderátor ČT

Dobry večer, dobry večer ze střechy české národní budovy na Manhattanu. Den, který rozhodne o budoucím směřování Spojených států. Den, kterým vrcholí nebývale ostrá kampaň, plná osobních výpadů z obou stran, obou kandidátů tedy také, a poznamenaná epidemií koronaviru. Skoro 240 000 000 oprávněných voličů má dnes možnost rozhodnout o tom, zda Spojené státy i v dalších letech povede Donald Trump, tedy dosavadní prezident, anebo zda ho v téhle té důležité funkci vystřídá demokrat Joe Biden.

Donald TRUMP, americký prezident

Jděte volit, volit, volit! Vzpomínáte si, co jsem řekl před čtyřmi roky? Mluvím za vás a společně uděláme Ameriku znovu velkou.

Joe BIDEN, demokratický prezidentský kandidát

Pokud bude Amerika volit, pak Amerika bude slyšet. A až bude slyšet, pak ten hlas bude jasný a hlasitý. Je na čase, aby si Donald Trump sbalil a šel domů.

Martin ŘEZNÍČEK, moderátor ČT

Oba kandidáti pořádali mítinky do poslední možné chvíle. Průzkumy předpovídají nebývale těsný souboj, vyrovnaný souboj a také těsné výsledky v těch naprosto klíčových státech. Zájem o hlasování byl už před dneškem rekordní. Odhlasovalo, ať už korespondenční formou, anebo osobně ve volebních místnostech, na 100 000 000 lidí, a to je více v některých státech než za celé minulé volby dohromady. Teď míříme za Davidem. Davide, jak to vypadá ve volebních místnostech, potvrzuje se tenhle zájem i dnes?

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

Ne, nepotvrzuje. Naopak to vypadá, že ti Američané, kteří chtěli volit a byli rozhodnutí, že letos odevzdají v prezidentských volbách svůj hlas, to udělali právě už v předtermínu. Třeba tady ve Virginii na to měli už 45 dní před volbami. Také se čekalo, že dnes budou před volebními místnostmi mnohahodinové fronty. V roce 2008, 2012 i 2016 před touto tělocvičnou základní školy stáli lidé ve frontách tři čtyři hodiny. Dnes, kdo přijde, tak jde rovnou za plentu volit. Někteří lidé, kteří sem právě teď míří, jsou z toho poměrně dost překvapeni. Přišla volit brzy dopoledne a čekala několikahodinovou frontu, nakonec ale hlas odevzdala během minuty. Yvettu, která má díky mamince české kořeny, to samotnou překvapilo.

Yvette, volička

Před 8 lety jsem čekala tak 3 hodiny tady, tak jsem se bála, že to taky bude, a to je úplně v pohodě.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

Příznává, že letošní volba pro ni nebyla jednoduchá a rozhodovala se až v posledním týdnu.

Iveta TANOCZKÁ, redaktorka

Jsem přemýšlela o tom hodně dlouho a pak jsem říkala, že nebudu volit, ale pak jsem říkala, že to ne, že musím volit.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

Donald Trump i Joe Biden se do poslední chvíle snažili vyburcovat všechny své voliče. A přivést je k volebním urnám, třeba i tím, že se naposledy ostře vymezili proti soupeři.

Donald TRUMP, americký prezident

Joe Biden slibuje, že oddálí očkování a změní Ameriku na vězení. To je to, co on chce. Zavřít vás doma.

Joe BIDEN, demokratický prezidentský kandidát

Jediné, co může Ameriku zničit je ona sama. A o to přesně se Donald Trump od samého začátku snažil, rozdělit Ameriku.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

Letošní volební účast bude velmi pravděpodobně rekordní. V předtermínu odevzdalo hlas více než 100 000 000 Američanů, a to především díky korespondenčním hlasování a potom podobným venkovním volebním urnám. Aby všichni měli možnost volit a u místností nedocházelo k porušování zákonů, hlídá policie i dobrovolníci, mezi nimi i Deborah.

Deborah ROGERSOVÁ, dobrovolnice dohlížející na regulérnost voleb

Každý tudy prochází velmi jednoduše a rychle. Nemáme žádné potíže, o kterých bych věděla. Víím ale, že jinde v Marylandu jsou místa, kde vše nejde tak hladce a bezproblémově.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

Kdo odvolí uvnitř, dostane nálepku. Každý stát má jinou a lidé se jimi často chlubí. Letošní volby provází vyhrocená atmosféra mezi tábory obou kandidátů.

Paul, volič

Je to naprostá divočina. Nikdy jsem nic takového neviděl, ale je to vlastně zajímavé. Celá země je na nohou.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

Ne všichni jsou nadšení, například Augusta se obává vývoje po sečtení hlasů.

Augusta, volička

Dají se čekat nějaké protesty a my s tím nedokážeme nic udělat.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

28 amerických států započítá pouze korespondenční hlasy, které pošta doručí do volebního dne, 22 zbylých ale uzná všechny hlasy odeslané nejpozději v den voleb, i když budou doručeny později. Nejvíce času dá pošťákům stát Washington. Volební komise počkají i na volební lístky, které přijdou až 23. listopadu. Ze Spojených států David Miřejovský, Česká televize.

2. Předvolební kampaň Donalda Trumpa**Martin ŘEZNÍČEK, moderátor ČT**

Před čtyřmi lety zažily Spojené státy obrovské nebývalé politické překvapení, kdy tady v New Yorku zvítězil Newyorčan Donald Trump, porazil taktéž Newyorčanku Hillary Clintonovou, bývalou první

dámu, senátorku a také ministryni zahraničí ve vládě Baracka Obamy. Letos hodlá Trump mandát obhájit a stojí proti němu právě Obamův viceprezident.

Donald TRUMP, americký prezident

Vyhrájeme další čtyři roky v Bílém domě. S vašimi hlasy budeme nadále snižovat daně, omezovat regulace, podporovat naši skvělou policii, naši skvostnou armádu a chránit druhý dodatek ústavy. Budeme bránit svobodu náboženství a zajistíme, aby víc výrobků bylo hrdě označenou tou nádhernou větou: Vyrobeno v USA.

Martin ŘEZNÍČEK, moderátor ČT

Donald Trump věří, že se nestane prvním prezidentem od doby George Bushe staršího, tedy přesněji od 92. roku, který mandát neobhájil. Silný se cítí, viděli jsme to naposledy v noci na dnešek, zejména na svých mítincích mezi svými stoupenci. Davide, jakým způsobem jeho kampaň poznamenala právě nákaza koronavirem?

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

Naprosto zásadním. Donald Trump si tu letošní kampaň představoval úplně jinak. On měl připravené obrovské mítinky v obrovských halách se svými příznivci. Nakonec k tomu ale nedošlo. Donald Trump se k tomu vrátil až vlastně v těch posledních několika málo měsících, kdy pořádal mítinky se svými příznivci na letištích, kam přilétal letadlem Air Force One, kde lidé mnoho hodin čekali, vlastně nemohli být v žádné hale, nebylo tam ochrana před sluncem, nebo deštěm, ale ukazuje to, jak moc má Donald Trump podchycenou právě tu rurální. Ameriku tam ho skutečně. Volí obrovské množství lidí a tam je ta jeho základna, o kterou se Donald Trump bude chtít opřít v těch dnešních volbách.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

Neoficiální volební píseň pro amerického prezidenta, napsali a zazpívají ji Camille a Haley Harrisovy. Donalda Trumpa mají rády a nepřejí si, aby ho v Bílém domě nahradil demokrat. Opozici mají za nebezpečné socialisty.

Haley HARRISOVÁ, zpěvačka

Uvědomila jsem si ale, že by mohli převzít naši zemi a my už bychom nebyli svobodným národem. Tak jsme si řekly, že musíme lidi varovat, aby nepodléhali socialistickým lžím.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

Společně s rodiči jezdí po mítincích Donalda Trumpa a pro prezidenta zpívají, zatím ale neměly možnost se osobně s hlavou státu setkat.

Camille HARRISOVÁ, zpěvačka

I když se nám nepodaří s ním sejít, za což se modlím, budeme tu pro něj dál. Jsme napořád Trumpovci. Je skvělý a my mu věříme.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

Rodina z Oklahomy také oceňuje prezidentův důraz na patriotismus od první chvíle v úřadu.

Donald TRUMP, americký prezident

Od tohoto dne do budoucna bude platit jen: Amerika na prvním místě.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

Za téměř 4 roky v úřadu stihl Trump hodně, jeho voličům se líbí odstoupení od Pařížské klimatické dohody, ukončení jaderné dohody s Íránem i jednání o míru se severokorejským vůdcem. Naprosto zásadní je pro ně ale jeho odmítavý postoj k potratům a fakt, že snížil daně.

Anthony PEIRCE, volič Donalda Trumpa

Naše ekonomika posiluje, mám za to, že vše brzy opět nastartujeme.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

Informace, že prezident obcházel daňovou povinnost a platil do státní kasy naprosté minimum, považují jeho sympatizanti za podvod opozice. Stejně Muellerovu zprávu, která vyšetřovala napojení první Trumpovy kampaně na Rusko.

Steve KROTKY, člen Republikánské strany

Donald Trump je fenomenálním prezidentem USA. On skutečně poukázal na to, jak se věci ve Washingtonu mají. Tím si získal lidi.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

Poslední dny před volbami prezident cestuje po klíčových státech a doufá, že zvrátí nepříznivé volební průzkumy, které favorizují jeho soupeře. Donald Trump dokázal v roce 2016 zvítězit i ve státech, kde se to vůbec nečekalo. Wisconsin zažil i dřív velice těsné výsledky, posledním republikánem, který tu ale dokázal před Trumpem vyhrát v prezidentských volbách byl Ronald Reagan v roce 1984. Minule dokázal Trump nečekané zvítězit. Camilla a Haley věří, že se mu to podaří i tentokrát. Zpívat pro něj a přesvědčovat lidi, aby mu dali hlas, budou obě do poslední chvíle.

3. Volební systém v USA**Martin ŘEZNÍČEK, moderátor ČT**

Američané nevolí svého prezidenta, jak je známo, přímo. Složitý systém vysvětlí z našeho volebního studia Michal.

Michal KUBAL, moderátor

Je to tak. Donald Trump, Joe Biden, ta jména jsme slyšeli opakovaně. 2 muži, mezi kterými vybírá Amerika, zdálo by se, že je to poměrně jednoduchý počet, kdo získá víc hlasů, vyhraje, tak to platí ve většině voleb. V Americe je to ale komplikovanější a pro příklad nemusíme chodit příliš daleko. Před čtyřmi lety získala Hillary Clintonová skoro o 3 000 000 hlasů víc. Prezidentem se ale stal Donald Trump. Klíč je v těchto počtech 306 ku 232. Voliči totiž nehlasují pro kandidáty přímo. Každý stát má určený počet takzvaných volitelů, čím je lidnatější, tím jich má víc. V drtivé většině platí, že vítěz bere hlasy všech volitelů za daný stát. A volby před čtyřmi lety rozhodlo 80 000 hlasů ve třech státech, kde Donald Trump těsně vyhrál. Byl to Wisconsin, byl to Michigan a taky Pensylvánie. A těchto 80 000 hlasů, 6 % všech odevzdaných v minulých volbách, Donaldu Trumpovi zajistilo 46 volitelů a vyhrál volby. V každém hlasování se hraje o to samé. Nezáleží na celoamerických preferencích, mimochodem v nich Joe Biden vede momentálně o 7 %. Klíčové jsou státy, kde se mění nálada voličů, takzvané swing states. V těchto volbách je ve hře hned několik. V tom, jak by tyto volby mohly dopadnout, by měly rozhodovat především 2, Florida a hlavně Pensylvánie. Florida – 29 hlasů volitelů, Pensylvánie – 20 hlasů volitelů. Donald Trump, pokud nezíská Floridu, by měl už jenom teoretickou šanci získat potřebných 270 hlasů volitelů, a když Joe Biden prohraje naopak v Pensylvánii, z favorita se hned stane tím, kdo má mnohem horší vyhlídky. Právě Pensylvánie proto byla tím státem, kam se pozornost obou táborů zaměřovala především.

Oliver JAHN, redaktor

Pensylvánská ocel, kdysi pýcha, později jen zašlá sláva jednoho ze států, kde se rozhoduje o vítězi voleb. Hraje se tu o 20 hlasů volitelů. V roce 2016 tu díky voličům z průmyslového sektoru překvapivě vyhrál Donald Trump. Tehdy sliboval restart byznysu a nová pracovní místa. O 4 roky později jsou mnozí dělníci zklamaní.

Ron OLIVER, ocelář, odborový předák, United Steelworkers, Erie

Oklamal nás. Poslední čtyři roky byly příšerné, nejen pro pracovníky v odborech, ale pro celou zemi.

Oliver JAHN, redaktor

Za Trumpovy vlády sice v ocelářském průmyslu přibýlo na 1500 pracovních míst, i tak jich je ale skoro o polovinu méně než před 20 lety. Stát plný dělníků proto nebude snadné získat ani pro Joea Bidena. S mnohými se rozchází v mnoha zásadních otázkách.

Bryan LATKANICH, majitel pozemkus s tzv. frakovací pumpou, Pensylvánie

Věřím v právo nosit zbraň i v ochranu (života a majetku). A to je asi to jediné, co mě od zvolení (Joea Bidena) odrazuje.

Oliver JAHN, redaktor

Podobně rozpolcený je i další tábor pensylvánských voličů, katolíků. Ti tvoří téměř čtvrtinu registrovaných voličů. Vyzývatel Joe Biden se sice k jejich církvi hlásí, hlasy ale jisté nemá, hlavně kvůli volnějšímu přístupu k potratům.

Joy ALLENOVÁ, aktivistka bojující proti potratům, Katolíci za Trumpa

Je pět věcí, za které se jako katolík nemůžete nikdy postavit. Na prvním místě jsou tu potraty. Jde o právo na život.

Oliver JAHN, redaktor

Velkým tématem je i ochrana životního prostředí. Zvláště pokud jde o metodu takzvaného frakování neboli vytváření podzemních puklin pro těžbu zemního plynu a ropy. Trump je pro, Biden velmi rezervovaný.

Gary LYNN, finanční ředitel prodejny s motocykly, Filadelfie

Biden odmítá frakování. A to i přes to, že z něj stát teď velmi profituje.

Jenna RUSELLOVÁ, absolventka práv, Washington, Pensylvánie

(Biden) nechce zajít tak daleko, aby frakování rovnou postavil mimo zákon.

Oliver JAHN, redaktor

V Pensylvánii se projeví i vztah k pandemii. Trumpovi voliči kvůli výrokům prezidenta preferuje osobní odevzdání hlasů. Bidenovi je zase posílali poštou. Na 3 000 000 korespondenčních lístků se v řadě okresů budou sčítat až jako poslední. Výsledky se proto nejspíš budou dramaticky měnit Oliver Jahn, Česká televize.

4. Průzkumy favorizují Joe Bidena

Martin ŘEZNÍČEK, moderátor ČT

Průzkumy preferencí dávají větší šance bývalému viceprezidentovi. Joe Biden strávil v té nejvyšší politice téměř půl století. Na začátku tohoto roku se mu příliš nedařilo ve stranických primárkách, ale pak dokázal své spolustraníky v ten rozhodující okamžik přesvědčit, že právě on má šanci porazit současného prezidenta.

Joe BIDEN, demokratický prezidentský kandidát

Stále bojujeme za duši Ameriky. Slušnost, čest, respekt. Kam se to podělo s tímto prezidentem? Něco vám řeknu přátelé. Zítřek je začátkem nového dne. Zítřka můžeme ukončit vládu, která na těžce pracující Američany zapoměla. Zítřka můžeme skoncovat s prezidentem, který rozdělil tento národ a rozdmýchal plameny nenávisti.

5. Zdraví Bidena jako téma kampaně

Martin ŘEZNÍČEK, moderátor ČT

Pokud by se dnes sedmasedmdesátiletému Joe Bidenovi podařilo zvítězit, stal by se vůbec nejstarším americkým prezidentem. Davide, do jaké míry se jeho mentální a fyzická svěžest staly tématem kampaně?

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

To bylo samozřejmě velkým tématem už demokratických primárek. A toto téma v těch posledních měsících neustále vracel do veřejného prostoru Donald Trump, který je mimochodem jen o necelé 4 roky mladší než Joe Biden. On se ale snaží vystupovat velmi energicky, velmi, řekněme, jinak než Joe Biden, který mnohdy působil unaveně a už vlastně v těch demokratických primárkách na něm bylo znát, že by potřeboval nějaký nový impuls. Velmi pravděpodobně ho dostal právě tím vítězstvím v těch primárkách, nicméně od té doby on vlastně neustále musí svým voličům dokazovat, že na tu funkci. Má politicky, mentálně, ale i fyzicky. 78. narozeniny oslaví Joe Biden necelé 3 týdny po volbách. Stal by se nejstarší poprvé zvolenou hlavou státu v amerických dějinách. Neustále proto dokazuje, že na funkci má i fyzicky. Třeba tím, že vyběhne schody do letadla. Voliče pak přesvědčuje, že v případě zvolení ví, co má od prvního dne dělat. Slibuje zachovat dostupné zdravotní pojištění, známé jako Obamacare, a rázně bojovat s covidem-19.

Joe BIDEN, demokratický prezidentský kandidát

Jakmile budeme mít bezpečnou a účinnou vakcínu, musí být pro všechny zdarma. Bez ohledu na to, zda máte, nebo nemáte zdravotní pojištění.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

Když Joe Biden vstupoval na začátku sedmdesátých let tady v Delaware do politiky, stála jeho první úspěšná kampaň do Senátu přes 100 000 USD. Pro tehdy mladého otce od rodiny obrovské peníze. Jeho současná prezidentská kampaň samozřejmě stála mnohonásobně víc. Bidenova kampaň a skupiny, které ho podporují, získaly finanční dary za téměř půldruhé miliardy dolarů. Trump ho obviňuje, že peníze netransparentně přijímá i od velkých firem a lobbistů. Biden se naopak chlubí množstvím drobných dárců a podporou rozličných organizací.

Marybeth CHRISTIANSENOVÁ, aktivistka usilující o přísnější daňové zákony

Joe Biden byl vždy pro bezpečné držení zbraní. Podporuje právo na jejich vlastnictví stejně jako my. Zároveň ale chce přijmout rozumná opatření pro zastavení násilí páchaného střelnými zbraněmi.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

Bývalý viceprezident má proti svému soupeři výhodu. Nevzbuzuje u voličů takové vášně, má sice míň fanatických obdivovatelů, ale také méně těch, kteří ho vůbec nemají rádi. Může proto počítat i s hlasy lidí, kteří by ho za jiných okolností nevolili.

Lisa, demonstrantka proti znovuzvolení Donalda Trumpa

Já jednoznačně volím proti Donaldu Trumpovi. Joe Biden není řešením, neudělá vše, co je nutné. Pro tuto chvíli ale bude lepší mít v úřadu Joea Bidena než Donalda Trumpa.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

Sám Biden slibuje, že změní Trumpova rozhodnutí a bude pokračovat v politice Baracka Obamy, kterému dělal 8 let viceprezidenta. Mezi demokraty stále velmi populární exprezident na jeho podporu osobně vyrazil na mítinky a vymezil se vůči svému nástupci.

Barack OBAMA, bývalý americký prezident

S Joem a Kamalou u kormidla na ně nebudete muset myslet každý den. Oni třeba celý den nebudou v televizi. A třeba přijde i den, během kterého nenapíší na Twitter žádnou šílenost.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

Biden kvůli obavám z koronaviru během léta omezil kontaktní kampaň a voliče oslovoval hlavně přes internet. V posledních týdnech před volbami už, ale i on vyrazil na klíčová místa osobně.

6. Američané volí také do Kongresu

Martin ŘEZNÍČEK, moderátor ČT

Kromě prezidentských voleb teď probíhá celá řada další hlasování. Američané volí část guvernérů, starostů, členů místních samospráv, ale hlavně celou Sněmovnu reprezentantů a třetinu Senátu. Opoziční demokrati právě teď cítí šanci obě komory ovládnout, což by pro ně bylo zvláště důležité a situace, pokud by Donald Trump mandát obhájil.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

Přesně před rokem prali politici špinavé prádlo na veřejnosti. Demokrati tvrdili, že prezident zneužil pravomoc a z Ukrajiny se snažil získat kompromitující materiály na Joea Bidena. Vyšetřování ve sněmovních výborech nechalo nahlédnout do jindy utajeného zákulisí zahraniční politiky.

Gordon SONDLAND, tehdejší velvyslanec USA při EU

Bylo tam „něco za něco“? Jak jsem svědčil již dříve, s ohledem na požadavky Bílého domu a schůzku, která v Bílém domě proběhla, je odpověď ano.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

I na základě této věty Sněmovna reprezentantů schválila impeachment, obžalobu prezidenta. Nebyl to problém, tuto komoru Kongresu ovládá opozice. Ještě víc tím ale přispěla k rozdělení americké společnosti.

William GALSTON, politolog

Nebudou to pěkné volby. Nejspíš to budou nejvíc stranicky rozdělené, nevýrazné a zoufalé volby v moderních amerických dějinách.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

O žalobě rozhoduje druhá komora, Senát, a tam mají převahu republikáni, kteří Donalda Trumpa funkce nezbaví. Opozice teď potřebuje vyhrát 4 křesla, aby i tady získala většinu. Voličům a sponzorů demokratů poslali nejznámější osobnosti strany před volbami dopisy. V tom prvním je prezident Barack Obama žádá o finanční příspěvek na stranickou kampaň a v tom druhém pak předseda demokratů v Senátu Chuck Schumer rovnou přesně popisuje, jak peníze utratí. Republikáni obhajují 23 křesel demokrati jen 12. Finance od dárců utrací především v Main, Coloradu, Arizoně, Severní Karolíně a Georgii.

redaktor/citace: Chuck Schumer; šéf demokratické menšiny v Senátu

Pokud řadoví členové demokratické strany, jako jste vy nebudou teď aktivní, proklouzne nám vzácná příležitost získat kontrolu nad Senátem mezi prsty.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

Kromě stranických soubojů ale 3. listopadu voliči rozhodnou i v mnoha místních referendech, například Joann a její skupina ve Virginii vyvolali hlasování proti gerrymanderingu, překreslování volebních okrsků, jak se to politickým stranám zrovna hodí.

Joann Kennedy FLANAGANOVÁ, aktivistka

My chceme, aby si voliči vybrali své zástupce. Nechceme, aby to bylo opačně. A také si myslím, že je to vpád do soukromí.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

Joann si je dopředu jistá úspěchem. Lidé ve frontě před volební místností reagují vstřícně, ať už jdou volit Trumpa, nebo Bidena, snahy politických stran zajistit si pro příští hlasování výhodu podle ní nepodporuje skoro nikdo.

Michal KUBAL, moderátor

Kongresové volby zůstávají ve stínu těch prezidentských, každopádně ale platí, že je to velmi důležité hlasování, jak těžce se vládne s Kongresem v rukou opoziční strany, dobře ví 2 předchůdci Donalda Trumpa v prezidentském křesle. George W. Bush i Barack Obama. Ten aktuální Kongres je rozdělený jako američtí voliči. Republikánský Senát mu umožnil prosadit hned 3 klíčové členy nejvyššího soudu, Donaldu Trumpovi. Naopak Sněmovnu reprezentantů momentálně kontrolují opoziční demokrati. Pojdme se kouknout na konkrétní čísla. Senát v tuto chvíli, jak jsme říkali, mají pod kontrolou prezidentovi republikáni, konkrétně z 100 křesel mají 53, zatímco opoziční demokraté 45. To se ale může změnit. Celkem se bude na šestiletý mandát volit 33 křesel. Zvláštní volby mají doplnit ještě další 2 uprázdněná místa. Ve Sněmovně reprezentantů, ta má celkem 435 křesel, mají naopak většinu opoziční demokrati, 232 hlasů konkrétně. Republikánská menšina 197. Tady bude ve hře úplně všechno. Všechno se může zcela proměnit, protože v sázce je celá komora a její spolupráce také s tím, kdo nakonec ovládne Bílý dům.

7. Na výsledek se může čekat déle než obvykle

Martin ŘEZNIČEK, moderátor ČT

V předchozích volbách jsme se zpravidla výsledky dozvídali ve středu nad ránem, a i v tomhle tom jsou ty letošní výjimečné. Dá se i kvůli té vysoké volební účasti v minulých týdnech, Davide, nějak odhadnout, kdybychom mohli znát jméno dalšího amerického prezidenta?

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

Bohužel, tentokrát se to odhadnout nedá. Můžeme čekat, že například Florida bude letos sečtená poměrně brzy a ukáže nějaký trend v těch nerozhodnutých, takzvaných swing states, zda tam třeba na Floridě nějakým zásadním způsobem odskočí Joe Bidenovi Donald Trump, nebo jestli naopak kandidát demokratů bude mít nějaký zásadní náskok na obhajujícího prezidenta. To může být důležitý prvek v celých těch volbách, ovšem sečtení definitivní hlasů, na to budeme velmi pravděpodobně třeba právě kvůli problémům v Pensylvánii čekat možná i několik dní. Těch hlasů, které byly odevzdány v předtermínu korespondenčně je mnoho desítek milionů, a ne všichni, ne ve všech státech je začnou počítat hned s uzavřením volebních místností.

Michal KUBAL, moderátor

Přesně, jak říkal David. Několik desítek milionů, konkrétně 101 milionů odevzdaných hlasů, to je skoro polovina registrovaných voličů. Před čtyřmi lety, jenom pro srovnání, přišlo hlasovat 128 milionu lidí. Ještě před volebním dnem odevzdalo svůj hlas tedy při těchto volbách víc než 3/4 tehdejšího počtu. I to ukazuje zájem o tohle hlasování a taky obrovské drama, které se v Americe odehrává.

8. Americká noc od 23:00 na ČT 24

Michal KUBAL, moderátor

My všechno samozřejmě budeme, všechno důležité, všechno podstatné, všechno zajímavé sledovat živě. Přesně ve 23 hodin začíná na ČT24 americká volební noc. Vysílat budeme odsud z tohoto studia, ale taky vůbec poprvé má Česká televize studio přímo na newyorském Manhattanu. Hlasy Čechů žijících v USA i pohled tamní krajanů tam odsud zprostředkuje Martin Řezníček. A odsud nabídneme

další analýzy, reakce z celého světa, a především sčítání hlasů prostřednictvím unikátního servisu zpravodajské agentury AP. Volby, které změní svět, a jejich výsledky v kontextu. Jako pokaždé tady v České televizi.

4. 11. 2020

1. Volební drama ve Spojených státech

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Události 4. listopadu 2020, dobrý večer.

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Volební drama se odehrává ve Spojených státech. Američani stále nevědí, kdo bude příští 4 roky jejich prezidentem. Ani jeden z kandidátů zatím nezískal potřebných 270 volitelů. Joe Biden jich má podle agentury AP 238, Donald Trump 213. Rozhodne 7 klíčových států, převážně na severovýchodě, kde zbývá sečíst miliony korespondenčních hlasů. Trump se ale bez ohledu na to prohlásil vítězem a mluví o volebním podvodu. V případě neúspěchu se chce obrátit na Nejvyšší soud. Žádné důkazy o podvodném jednání ale úřady nemají.

Joe BIDEN, demokratický prezidentský kandidát

Věříme, že jsme na dobré cestě, abychom volby vyhráli. Budeme muset být trpěliví, dokud náročné sčítání hlasů neskončí. A to se nestane, dokud nebude spočítán každý hlas. Každý hlasovací lístek se počítá.

Donald TRUMP, americký prezident

Upřímně tyto volby jsme vyhráli. Je to velký podvod na našem národu. Chceme, aby bylo právo aplikováno správně. Takže směřujeme k Nejvyššímu soudu.

2. V USA pokračuje sčítání hlasů

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka

Děni přímo ve Spojených státech sledují naši zpravodajové, v New Yorku Martin Řezníček, ve Washingtonu David Miřejovský, no a ve volebním studiu pak Michal Kubal.

Martin ŘEZNÍČEK, zpravodaj ČT v USA

Sčítání je tady ve Spojených státech stále velmi napínavé a ta čísla přicházející ve prospěch jednotlivých kandidátů z konkrétních států se stále mění. Většina už od rána zná vítěze, jenomže v tom období před volbami, tedy před hlavním volebním dnem, odevzdalo předčasně svůj hlas na 102 milionů lidí, ať už korespondenčně, anebo ve volebních místnostech, a právě tyhle ty miliony, a v některých případech možná jenom tisíce hlasů, můžou rozhodnout o tom, který z kandidátů získá konkrétní stát a potom také prezidentský úřad. Kde se rozhoduje právě teď, to ví Michal Kubal.

Michal KUBAL, moderátor

Hlavně, o čem se rozhoduje, Martine. To číslo zaznívalo opakovaně, 270, nejdůležitější číslo, které rozhoduje o budoucím prezidentovi. Kdo získá alespoň 270 ve sboru volitelů, usedne na další 4 roky do Bílého domu. Obvykle v tuhle dobu už rozebíráme dopady volby nového prezidenta, letos je ale všechno jiné. I ta čísla jsme slyšeli, výsledky jsou totiž hodně těsné, a hlavně těch zmiňovaných 102 milionů hlasů odevzdaných předčasně, nebo poslaných poštou prostě trvá zpracovat déle. I proto zatím ani jeden z kandidátů na tu magickou hranici 270 nedosáhl. Matematicky, jak vidíme, k ní má blíž Joe

Biden, konkrétně 238 volitelů, Donald Trump 213. Rozhodnuto je v drtivé většině států. Donald Trump 23, Joe Biden zatím 21, byly ty lidnatější, které mají ve sboru volitelů početnější zastoupení, proto ten náskok. Hlasy zbývá dopočítat v sedmi státech. Rozhodovat se bude jako před třemi lety ve třech státech na severu kolem velkých jezer, klíčovou roli ale bude hrát i Nevada a 2 státy na jihovýchodě, Severní Karolína a Georgie.

Tomáš ŠPONAR, redaktor

Noc jako na houpačce prožívali nejen ve volebních štábech. První volební místnosti se zavřely o půlnoci středoevropského času. O 2 hodiny později ohlásila klíčová Florida 80 % sečtených hlasů a rozdíl pouhé desetiny procenta mezi kandidáty, naděje pro Joea Bidena. Zisk 29 volitelů mohl rozhodnout celé hlasování v jeho prospěch.

Nancy PELOSIOVÁ, lídryně demokratické většiny ve Sněmovně reprezentantů

Musíme vyhrát Bílý dům a jsme na dobré cestě, abychom to dokázali.

Tomáš ŠPONAR, redaktor

Dobrá zpráva pro demokraty přišla až později. V podobě zisku Arizony, státu, který před čtyřmi lety ovládl právě úřadující prezident.

Joe BIDEN, demokratický prezidentský kandidát

Není na místě, abychom ani já, ani Donald Trump vyhlásovali, kdo tyto volby vyhrál. To je rozhodnutí amerického lidu. Jsem ale optimista, pokud jde o výsledek.

Tomáš ŠPONAR, redaktor

Voliči přitom v roce napsali napínavější scénář, než průzkumy původně naznačovaly. V některých státech, kde měl demokratický kandidát podle nich jasně vést, se prezident Trump dotahoval, a dokonce získával náskok.

Mike PENCE, viceprezident USA

Jsmo na cestě k vítězství a uděláme Ameriku znovu velkou. Znovu.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT v USA

Demokratický kandidát si průběžný náskok nakonec vytvořil, rozhodující většinu 270 hlasů volitelů ale v noci nezískal. Optimismus čerpal z korespondenčních hlasů, které se teprve mají dopočítat. Na konci neklidné noci se o hlasitý budíček postaral úřadující prezident Trump. V Bílém domě, před kterým už první strom zdobí vánoční dekorace, se Donald Trump označil za jednoznačného vítěze i ve státech, které na oficiální výsledek stále čekaly, a vlastně i za vítěze celého hlasování. Především ale úřadující prezident zpochybnil dopočítávání korespondenčních hlasů. Poštou a před hlavním termínem odevzdalo hlas rekordních více než 100 000 000 Američanů. A některé státy je mohou dopočítávat i týdny.

Donald TRUMP, prezident Spojených států

Dnes v noci pro nás hlasovaly miliony a miliony lidí. A velmi smutná skupina lidí se snaží tuto skupinu lidí zbavit jejich práv. To nepodpoříme.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT v USA

Spor chce prezident řešit až u Nejvyššího soudu, šéfka Bidenovy kampaně tato prohlášení obratem označila za bezprecedentní a nehorázná. V obou štábech se tak na možný soudní střed už připravují týmy právníků. Tomáš Šponar a David Miřejovský, Česká televize.

3. Výsledky Trumpa a republikánů

Martin ŘEZNÍČEK, zpravodaj ČT v USA

A teď máme jednu úplně aktuální zprávu, starou dokonce o několik desítek sekund. Republikánský kandidát, lépe řečeno jeho štáb, potvrdil, že bude žádat o přepočítání hlasů ve Wisconsinu. Podle amerických pravidel, týká se to, v různých státech jsou ta různá pravidla, mají kandidáti v případě těsného výsledku, právo na přepočítání hlasů. Šéf republikánského štábu Donalda Trumpa také potvrdil, že pokud budou řádně sečteny všechny legálně odevzdané hlasy ve prospěch Donalda Trumpa, tak prezident znovu zvítězí. A ten optimismus mu během noci dodávaly konkrétní výsledky, konkrétní zprávy z jednotlivých států, které přicházely lepší, než ukazovaly průzkumy, které původně favorizovaly Joea Bidena.

Donald TRUMP, americký prezident

Výsledky z dnešního večera byly fenomenální. Připravujeme se, myslím tím doslova, abychom vyšli ven a oslavili to, co dopadlo tak dobře a krásně.

Michal KUBAL, moderátor

Americký prezident mluvil o volebním vítězství, pojďme se teď podívat, kde to je skutečně pravda. Donald Trump bodoval v tradičních republikánských baštách, tady vyznačených tradiční republikánské červené, to je ten střední pás od severní Dakoty až po Texas. Na jihu, stejně jako před čtyřmi roky, ovládl většinu států na jihovýchodě. Hned v prvních hodinách hlasování bylo jasné, že výsledek voleb bude těsný, hlavně poté, co Donald Trump dokázal navzdory průzkumům zopakovat vítězství v lidnaté Floridě. Pokud by zde neuspěl, jen těžko by obhajoval svou funkci. Hrál se zde o vysoký počet volitelů, 29. Další důležitý stát, Ohio, 18 volitelů. Posledním prezidentem, který prohrál v Ohiu, a přesto dokázal vyhrát volby, byl před 60 lety John Fitzgerald Kennedy. Ani jeden republikánský kandidát to nedokázal. To nejdůležitější ale Donalda Trumpa teprve čeká, aby obhájil vítězství, musí získat dva ze tří států kolem velkých jezer a Georgi a Severní Karolínu. V nich si zatím udržuje náskok, v Severní Karolíně ale velmi těsný. Navíc platí, že Donald Trump získal většinu hlasů odevzdaných ve volební den, jeho protikandidát naopak většinu z těch odevzdaných dřív nebo poslaných poštou.

4. Výsledky Bidena a demokratů

Martin ŘEZNÍČEK, zpravodaj ČT v USA

Ve vítězství, o kterém, Michale, mluvíš, věří také Joe Biden, jeho štáb oznámil, že Biden dnes vystoupí s projevem. Davide, o čem tohle svědčí?

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT v USA

Svědčí to o tom, že Joe Biden si v této chvíli opravdu věří, že se může stát americkým prezidentem, že 20. ledna 2021 po inauguraci tady na molu to bude právě on, kdo přijde do sídla amerických prezidentů za mnou tím hlavním vchodem, a klíče mu předá právě Donald Trump. Joe Biden si v této chvíli věří, byla to ale skutečně noc plná emocí na demokratické straně, oni nejdřív čekali velkou modrou vlnu od východního po západní pobřeží, ta vůbec nepřišla. Slyšeli jsme to před malou chvílí od Michala. Potom byla chvíle, kdy demokrati skutečně doufali v poslední možnosti, aby si Joe Biden udržel vůbec šanci na to stát se americkým prezidentem, až po euforii z dnešního rána, kdy právě přišly nové výsledky ohledně sčítání korespondenčních hlasů ve Wisconsinu a Michiganu a kdy se opět ukázalo, že Joe Biden je zpět ve hře a má velkou šanci na to stát se americkým prezidentem.

Joe BIDEN, demokratický prezidentský kandidát

Cítíme, že jsme na tom ve Wisconsinu a Michiganu dobře. A mimochodem zabere to čas, než se hlasy spočítají. V Pensylvánii zvítězíme.

Michal KUBAL, moderátor

A teď vítězství demokratického kandidáta. Ani Joe Biden zatím neklopýtl ve státech, kde tradičně demokraté vyhrávají. Jsou to zejména lidnaté státy na severovýchodním a západním pobřeží. Jenom těsně vede v Nevadě, kde před čtyřmi lety vyhrála Hillary Clintonová. K dopočítání hlasů se komise sejdou nejdřív ve čtvrtek ráno tamního času, zbývá ale sečíst hlasy především v lidnatějších okresech to by teoreticky mělo Bidenovi nahrávat. Obecně tahle mapa v těch sytě zvýrazněných státech připomíná rok 2016. Výjimkou je Arizona. Tady před čtyřmi roky vyhrál Donald Trump, teď ji agentura AP přisuzuje Joe Bidenovi. A bojovat se bude o to, čemu se přezdívalo modrá zeď, tradiční demokratické bašty, Michigan, Pensylvánie a také Wisconsin, tedy tyto státy, které jsou tady podél velkých jezer. Ty chce Joe Biden získat od Donalda Trumpa zpět pro demokracii. A ještě pohled na 2 státy mimo pevninské území USA. Zatímco Havaj hlasovala pro Joea Bidena, to jsou tady tyto body vyznačené v modré barvě, tak Aljaška podle všeho bude hlasovat pro Donalda Trumpa.

5. Klíčové momenty volební noci

Martin ŘEZNÍČEK, zpravodaj ČT v USA

Napětí, radost, zklamání. U stoupců obou kandidátů se během volební noci střídaly emoce jako na houpačce. Lidé sledovali výsledky přicházející, ty předběžné, sčítání doma, v ulicích, na nejrůznějších shromážděních. Obavy z násilností se zatím nenaplnily.

Jan ŘÁPEK, redaktor

První spočítaná místnost, v Dixville v New Hampshiru a 5 hlasů pro Joea Bidena. Na další výsledky se ale muselo čekat mnohem déle. Například ve Washingtonu se skupinky odpůrců i podporovatelů Donalda Trumpa sešly pár set metrů od prezidentského sídla.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT v USA

Před Bílým domem sledovalo sčítání odevzdaných hlasů je několik stovek lidí. Ve chvíli, kdy bylo jasné, že vítěz voleb nebude v noci vyhlášen, začali lidé odcházet.

Jan ŘÁPEK, redaktor

Na jiných místech země bylo rušněji, v Portlandu a Seattlu vyšli do ulic příznivci hnutí Black Lives Matter. Proti demonstrantům nakonec musela zasahovat policie. Naopak veselá nálada zavládla mezi Hispánci na Floridě, kteří svými hlasy pomohli Donaldu Trumpovi k vítězství v tomto státě.

Carolina MESQUIDOVÁ, podporovatelka Donalda Trumpa

Pocházíme z Kuby, a proto víme, jak vypadá komunismus a socialismus. Joe Biden nám v podstatě dává falešné sliby.

Jan ŘÁPEK, redaktor

Bidenovi už tradičně velkou podporu vyjádřil nejlidnatější stát, Kalifornie. Podpořila ho i tato třiasadesátiletá volička, která k volbám přišla poprvé v životě. Jiní mají noví příznivci tam volební noc sledovali z aut i venkovních barů průběžně. Výsledky z jiných částí Ameriky je ale dlouho netěšily.

Noah, podporovatel Joea Bidena

Očekával jsem něco jiného, ale necháme se překvapit, kam to bude směřovat.

Jan ŘÁPEK, redaktor

Favoritem voleb byl tu chvíli podle sázkařů úřadující prezident. I kurz na jeho vítězství se ale začal zhoršovat, když se začaly sčítat korespondenční hlasy ve státech, kde se obě strany tradičně přetahují o vítězství. Třeba ve Wisconsinu je provází zpřísněná bezpečnostní opatření. Jan Řápek, Česká televize.

Michal KUBAL, moderátor

Je to drama, které americká politika zažívá málokdy. Vypadá to, že stejně jako před čtyřmi lety volby rozhodnou 3 státy na severu země, a to konkrétně Wisconsin, Michigan a Pensylvánie, dříve tradiční bašty demokratů. Před čtyřmi roky v nich celkovým náskokem 80 000 hlasů, pár promile z celkového počtu odevzdaných, vyhrál Donald Trump. Ve Wisconsinu a Michiganu zbývá dopočítat poslední procenta hlasů a do vedení se těsně dostal Joe Biden, v Pensylvánii vede Donald Trump, a to skoro o půl milionu, ještě zbývá sečíst milion a půl převážně korespondenčních hlasů a v těch prozatím velkou většinu získával Joe Biden. I tento stát tedy slibuje drama do poslední chvíle. Jde přitom všechno, pokud Donald Trump zvrátí vývoj ve Wisconsinu a Michiganu a vyhraje v jednom ze dvou států na jihovýchodě, obhájí prezidentskou funkci, matematika je prostá. Reálnou šanci má i Joe Biden, pokud vyhraje ve všech třech státech na severu, stane se prezidentem on, pokud zvítězí v Nevadě, ve Wisconsinu a Michiganu, získá nejtěsnější většinu 270 hlasů. Ještě nikdy nebyl poměr ve sboru volitelů takto těsný. A ještě jedno číslo. Joe Biden získal téměř 70 000 000 hlasů, Donald Trump o 2,5 míň, zatím. Joe Biden už teď získal nejvíc hlasů ze všech kandidátů v dějinách prezidentských voleb. Ani to mu ale nedává jistotu, že se prezidentem stane opravdu on.

6. Hrozba soudních pří o výsledky voleb

Martin ŘEZNIČEK, zpravodaj ČT v USA

Nicméně, je tu, Michale jeden velký háček. Donald Trump už dal najevo, že v případě prohry hodlá napadnout výsledek u Nejvyššího soudu, v rámci amerického systému nemůže kandidát napadnout výsledek jenom proto, že se mu nelíbí, ale musí poukázat na určité problémy v proceduře ve sčítání a tak dále. Davide, jak je pravděpodobné, že Donald Trump a jeho štáb nakonec k téhle té žalobě sáhne?

David MIREJOVSKÝ, zpravodaj ČT v USA

Je to možné, Donald Trump o této variantě vývoje mluvil už delší dobu na svých mítincích s podporovateli a voliči. Připravoval se na tuto možnost několik měsíců. Teď se zdá, že bude chtít u Nejvyššího soudu zvrátit ten v současné chvíli výsledek voleb, tak, jak se zdá, že by mohl dopadnout. Právě mu půjde o sčítání hlasů ve Wisconsinu a také v Michiganu. Je velice pravděpodobné, že to Donald Trump udělá, ale hlavně nebylo by to poprvé, kdyby se výsledek amerických prezidentských voleb dostal na stůl Nejvyššímu soudu. Minimálně v těch posledních letech ne.

Jakub SZÁNTÓ, redaktor

Bylo ráno 12. prosince 2000 a Amerika se konečně dozvěděla, kdo jí bude vládnout. Bez fanfár, 5 týdnů po volbách a z nečekaného místa, majestátní budovy federálního Nejvyššího soudu. Ten zastavil přepočítávání ve sporné Floridě a rozdílem pouhých 537 hlasů se 43. prezidentem stal texaský guvernér George Bush mladší.

americký volič

Upřímně jsme teď celému světu k smíchu.

americký volič

Každý hlas by měl být započítaný, a to se nestalo. Myslím, že je to nespravedlivé.

Jakub SZÁNTÓ, redaktor

Tak jako letos se i před 20 lety mluvilo o nejvíc rozdělené Americe. Tak jako letos i před 20 lety nepřineslo ráno po volební noci jasného vítěze. A tak jako před 20 lety se i letos po volbách mobilizují nejlepší právníci. Kvůli obavě z pandemie letos rekordních skoro 102 000 000, bezmála polovina amerických voličů, své hlasy odeslalo předem. A jeden z kandidátů, prezident Trump, to opakovaně napadl.

Donald TRUMP, americký prezident

Chceme, aby se veškeré hlasování zastavilo. Nechceme, aby ve čtyři ráno našli další hlasy a započítali je.

Jakub SZÁNTÓ, redaktor

Zásadním rozdílem oproti roku 2000 je složení Nejvyššího soudu, ke kterému chce prezident celý spor přenést. Prosazením Amy Barrettové těsně před volbami se poměr konzervativních soudců vůči liberálním zvýšil na šest ku třem. Jakub Szántó, Česká televize.

7. Názory krajanů žijících v USA**Martin ŘEZNÍČEK, zpravodaj ČT v USA**

A rozdělení jsou i Češi žijící tady ve Spojených státech, jak ostatně dokázala také Americká volební noc, 13hodinový speciál, který vysílala Česká televize mimo jiné odsud ze střechy České národní budovy na Manhattanu. Prezidentské volby, jednotlivé kandidáty komentovala také řada krajanů žijících ve Spojených státech. Často s naprosto opačnými názory.

Milan BRUNCLÍK, redaktor

2 známé ženy slavných Čechů v Americe a 2 úplně rozdílné pohledy na to, jaká s Donaldem Trumpem je.

Martina FORMANOVÁ, scenáristka, spisovatelka, manželka Miloše Formana

Vidím jenom spoustu nesplněných slibů. Vidím společnost, která je strašně rozjitřená a kterou on jenom čím dál víc rozděluje.

Olga MATUŠKOVÁ, podporovatelka Donalda Trumpa

Mně to tak vyrazilo dech, to, co ona říkala, že já opravdu nemám slov.

Milan BRUNCLÍK, redaktor

Před čtvrtou ráno v Česku mají Spojené státy před sebou ještě dlouho povolební noc. A na čtyřicetoběžce běží střet o jejich prezidenta. Martina Formanová odvolila v Connecticutu, kde vítězí Joe Biden. Oceňuje, že dá na odborníky.

Martina FORMANOVÁ, scenáristka, spisovatelka, manželka Miloše Formana

Pokud se stane prezidentem, tak se opravdu stane takovým trochu takovým tím farářem tý naší americký vesnice, takovým tím kazatelem, který předstoupí před ty lidi a bude jako schopný je nějakým způsobem sjednotit.

Milan BRUNCLÍK, redaktor

Olga Matušková z Floridy, kde vede Donald Trump tvrdí, že demokrati probouzejí komunismus a současného prezidenta chtějí jen zničit.

Olga MATUŠKOVÁ, podporovatelka Donalda Trumpa

Běsnili celý 4 roky, chtěli vyhodit z prezidentství prezidenta Trumpa, a on přesto dosáhl toho, že teda se Amerika nepoložila po tom, co s ní udělal udělal prezident Obama.

Martina FORMANOVÁ, scenáristka, spisovatelka, manželka Miloše Formana

Ho jednak nemám ráda jako člověka asi, protože je příliš negativní na můj vkus, a taky proto, že nevidím opravdu žádné výsledky.

Olga MATUŠKOVÁ, podporovatelka Donalda Trumpa

Chtějí změnit všechno, co Amerika vybudovala a co je jedinečný na celém světě.

Milan BRUNCLÍK, redaktor

Názorový střet v přímém přenosu, který dělí celou Ameriku a na jehož rozuzlení se stále čeká. Milan Brunclík, Česká televize.

8. Američané rozhodují také o složení Kongresu

Martin ŘEZNÍČEK, zpravodaj ČT v USA

A kromě nového prezidenta vzejde z těchto voleb také obměněný Kongres, celá Sněmovna reprezentantů a třetina Senátu. Sčítání také probíhá v tomhle tom případě, nicméně už teď z něj vzešla celá řada více či méně výrazných osobností.

Andreas PAPADOPULOS, redaktor

Vyčnívá svým příběhem i chováním. Madison Cawthorn se stal nejmladším zvoleným republikánem v historii. Potřebnou hranici 25 let věku překročil teprve v srpnu.

Madison CAWTHORN, zvolený člen Sněmovny reprezentantů

Buďte radikální ve vztahu ke svobodě, k volnosti a naší republice. To jsou hodnoty, za kterými stojím.

Andreas PAPADOPULOS, redaktor

Upoutaný na vozík skončil v 18 po autohavárii. Svůj návrat do běžného života využil jako motiv kampaně. V té si vyslechl několik obvinění ze sexuálního obtěžování, jako silnou motivaci vstoupit do politiky označil boj proti levicí.

Madison CAWTHORN, zvolený člen Sněmovny reprezentantů

Věřím, že za USA stojí za to bojovat. Naše víra, naše svobody a naše americké hodnoty čelí útoku levičáků v čele s Nancy Pelosiovou nebo AOC.

Andreas PAPADOPULOS, redaktor

Zkratkou AOC musí označil neformální lídryni progresivního křídla demokratů Alexandru Ocasio Cortezovou. I ta ve Sněmovně reprezentantů znovu zasedne. Křeslo obhájily i další 3 členky takzvaného sesterstva.

redaktorka/citace: skupina amerických senátorek

Naše sesterstvo přetrvalo.

Andreas PAPANOPULOS, redaktor

Názorový střet s levicí využila i možná nejkontroverznější postava voleb Marjorie Greenová, která podpořila četné konspirační teorie, třebaže Kim Čong-un je loutka nastrčená CIA nebo že Barack Obama a Hillary Clintonová provozují obchod s dětmi.

Marjorie GREENOVÁ, zvolená členka Sněmovny reprezentantů

Prezident Trump potřebuje v Kongresu silné konzervativce, jako jsem já, aby zachránil Ameriku a zastavil socialismus.

Andreas PAPANOPULOS, redaktor

Čtvrtý mandát senátora a v pořadí sedmé vítězství ve volbách do Kongresu oslavil republikán a Trumpův spojenec Lindsey Graham, a to i přesto, že jeho demokratický soupeř investoval do kampaně rekordní částku. Naopak v ostře sledované Arizoně senátní křeslo zajistil demokratům bývalý astronaut Mark Kelly. Andreas Papadopoulos, Česká televize.

Michal KUBAL, moderátor

Jakou bude mít ve skutečnosti prezident Spojených států moc, jaké zákony se mu podaří prosadit? O tom rozhodne právě nové složení Kongresu. Voliči vybírali nové členy Sněmovny reprezentantů a víc než třetinu nových senátorů. Kongres byl dosud rozdělený, Senát ovládali republikáni, Sněmovnu reprezentantů opoziční demokrati. Pro většinu v Senátu je zapotřebí 51 křesel, je tam přesně 100 členů v horní komoře. Bilance obou táborů je zatím vyrovnaná 47:47. I tady budeme muset čekat na konečné výsledky ještě několik hodin nebo možná ještě několik dní. Ve Sněmovně reprezentantů, kterou vybírají voliči celou, si udržují mírný náskok demokrati, potřebná většina ve 435členné Sněmovně reprezentantů je nadpoloviční většina, tedy 218 zákonodárců.

5. 11. 2020

1. Prezidentské volby v USA**Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka**

5. listopad v Událostech, dobrý večer.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

I já vás vítám.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Americké drama trvá. Vítěz prezidentských voleb stále není jasný. Blíž k Bílému domu má nakročeno Joe Biden. Podle agentury AP a televize Fox získal už 264 z potřebných 270 volitelů. Ostatní hlavní americká média mu zatím připisují od 10 volitelů méně. Rozhodnuto podle nich není v Arizoně.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Naproti tomu stávající prezident Donald Trump sice ovládl víc států, ale ne těch nejlidnatějších. Zatím má jistých 214 volitelů. V šesti státech se ale stále počítají korespondenční hlasy, no a výsledek bude velice těsný. Tým úřadujícího šéfa Bílého domu už v pěti z nich napadl průběh hlasování u soudu.

Joe BIDEN, demokratický kandidát

Nejsem tu, abych prohlásil, že jsme vyhráli. Jsem tu, abych oznámil, že věříme, že až se sečtou všechny hlasy, zvítězíme.

Eric TRUMP, syn prezidenta Trumpa

Nenechají naše pozorovatele dohlížet na volby, nepustí je dovnitř. Jsou tu videa zobrazující, jak si předávají propagační materiály ve volebních místnostech po celé Filadelfii. Snaží se podvádět.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Ve Washingtonu vše sledují naši zpravodajové, u Kongresu Martin Řezníček, u Bílého domu David Miřejovský a ve volebním studiu je Michal Kubal. Martine, popiš, prosím, situaci.

Martin ŘEZNÍČEK, moderátor ČT

Ta situace je skutečně nadále mimořádně napínavá, protože ani po dalších 24 hodinách stále neznáme jméno budoucího amerického prezidenta a neznáme ani složení této důležité budovy Kongresu. Důvodem může být i vysoká volební účast, nejvyšší za posledních 120 let – 66 % oprávněných voličů. Na počet hlasů v tuto chvíli vede demokratický kandidát Joe Biden s 72 000 000, Donald Trump získal o 3,5 milionu, zatím tedy, hlasů méně. Demokratickému kandidátovi se podařilo uspět v naprosto rozhodujících státech, nebo rozhodujících, klíčových, v tuto chvíli potenciální rozhodujících, jako je Wisconsin, jako je Michigan, dále se vede velmi vyrovnaný souboj – a tady už použiju to slovo potenciálně rozhodující – v Pensylvánii, ale také v Georgii, Severní Karolíně, v Arizoně, v Nevadě a chybí zatím výsledky také z Aljašky, ale tam ten souboj bude zcela jasný, tam určitě zvítězí Donald Trump. Zbývá v tuto chvíli rozdělit zhruba 60 volitelů.

Ondřej NEKOLA, redaktor

Rušné sčítací centrum Detroitu. S přibývajícím časem rostlo napětí i únava. Rekordní počet hlasů prodloužil práci komise pozdě do noci.

redaktorka

Jak to dnes v noci šlo?

členové sčítací komise

Velmi dobře, skončili jsme.

Ondřej NEKOLA, redaktor

Výsledky z Michiganu a sousedního Wisconsinu, dvou klíčových států, nakonec významně zvýšily šance Bidenova týmu.

Joe BIDEN, demokratický kandidát

Po dlouhé noci sčítání je jasné, že vyhráváme v dostatečném počtu států, abychom získali 270 volitelů potřebných k vítězství.

Ondřej NEKOLA, redaktor

Na nepříznivý vývoj pro Donalda Trumpa zareagoval jeho tým řadou žalob. Po soudech chce, aby se ve státech s konečným těsným výsledkem hlasy přepočítaly. Nebo se naopak hlasování zastavilo. Naposledy tento postup oznámil v Nevadě.

Eric TRUMP, syn prezidenta Trumpa

Našli jsme lístky v kanále. Nenechávají naše pozorovatele sledovat sčítání. Nepouští je dovnitř.

Ondřej NEKOLA, redaktor

Úřady se brání. Podle nich probíhá vše podle pravidel, žádné nesrovnalosti volební komise zatím nezaznamenaly.

Tom WOLF, demokratický guvernér Pensylvánie

Nenechte se zmást. Naše demokracie v těchto volbách prochází zkouškou. Toto je zátěžový test ideálů, na kterých byla naše země založena.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT

Těsné výsledky hlásily i klíčové státy na jihovýchodním pobřeží. V Georgii a Severní Karolíně, do kterých vkládal velké radě úřadující prezident. V roce 2016 Donald Trump tady v Severní Karolíně zvítězil nad Hillary Clintonovou o 4 %. Letos přitom podle průzkumu dlouho zaostával za vyzvatelem Joem Bidenem, v preferencích se mu vyrovnal až krátce před volbami. Po sečtení 95 % hlasů si prezident dál udržoval mírný náskok. A že zatím nic není jisté, potvrdila Arizona, kde začal Donald Trump svého rivala mírně stahovat, za vítěze v ní přitom už dřív označila mnohá média Joe Bidena. Ondřej Nekola a David Miřejovský, Česká televize.

2. Různé cesty k volebnímu vítězství

Martin ŘEZNÍČEK, moderátor ČT

A jak už jsme uvedli, podle aktuálních čísel zůstává souboj v klíčových státech naprosto vyrovnaný a stále se počítá. Kdo a za jakých okolností má šanci nejvíce uspět, to ví Michal.

Michal KUBAL, moderátor

Je to tak, Martine, ty jsi to sám zmiňoval, klíčové číslo Joe Biden 72 a čtvrt milionu hlasů, nejvíc v dějinách amerických prezidentských voleb. Mimochodem Donald Trump třetí nejvyšší zisk v dějinách amerických prezidentských voleb. Na to se ale ve Spojených státech nehraje. Rozhodují počty ve sboru volitelů, tedy kdo získá nadpoloviční většinu z 538, stane se prezidentem. Šanci mají oba, takhle vypadá aktuální stav. V červených státech vyhrál Donald Trump, v těch modrých Joe Biden. Bledší barvy ukazují, kdo momentálně při tom sčítání v prozatímním stavu vede, a naznačují, že šanci stále mají oba kandidáti. Stávající prezident Donald Trump má mít jistých 214 hlasů, aby se dostal přes hranici 270, musel by vyhrát všechny státy, které zůstávají ve hře, tedy udržet vedení v Severní Karolíně, Georgii, Pensylvánii, a v těch posledních dvou ho ale Joe Biden dotahuje, k tomu se dostaneme za chvíli. Kromě těchto států by stávající prezident musel získat i Nevadu. Agentura AP je přesvědčená, že Arizonu udrží Joe Biden, tam ho ale dohání Donald Trump, pokud by tedy prezident nakonec tento stát získal, Arizonu máme v tomto scénáři červenou, ani tomu mu ale teoreticky nemuselo stačit. Pokud prezident sice získá Arizonu, ale ztratí Pensylvánii, klíčovou Pensylvánii a jejích 20 volitelů, v Bílém domě ho vystřídá Joe Biden, jeho zisk by byl 273 hlasů. Pokud by vše dopadlo podle průběžných výsledků sčítání, tak, jak to naznačují dosavadně, všichni by si, nebo oba 2 kandidáti by si udrželi vedení. I to by do prezidentského úřadu posunulo Joea Bidena. Pokud udrží Arizonu, u nás je znovu modrá, stačí mu uhájit vedení v Nevadě, 6 volitelů by ho posunulo přesně na zmiňovanou kritickou hranici 270 volitelů, poprvé v dějinách jinak takto těsný poměr by byl ve sboru volitelů. Tím by Joe Biden vstoupil do Bílého domu. Na cestě do této budovy, do prezidentského úřadu má navíc víc variant. I kdyby Donald Trump zvrátil vývoj v Nevadě, stačí Joe Bidenovi získat Georgii. Vyhrát tam a získat jejích 16 volitelů. Ve státě zbývá sečíst zhruba 65 000 hlasů, prezident Trump vede o necelých 15 000. O těchto těsných číslech víc už za chvíli.

3. Protesty příznivců obou kandidátů

Martin ŘEZNÍČEK, moderátor ČT

S prodlužujícím se čekáním na výsledky stoupá nervozita nejenom ve volebních štábech obou kandidátů, logicky, ale také mezi Američany. Davide, potvrdily se obavy z násilných nepokojů?

David MIREJOVSKÝ, zpravodaj ČT

Ano, v noci už vyrazili do ulic příznivci obou kandidátů, v mnoha městech od východního pobřeží až pod to západní došlo k střetům s policií. Jinde museli zase muži zákona rozdělovat ty znesvářené skupiny především příznivců a odpůrců Donalda Trumpa. Zatím to ale ve většině míst byly jen stovky lidí, které vyrazily v noci na dnešek do ulic. Teď se ale zdá že už se formují a svolávají daleko větší protesty a demonstrace. Jedna například do arizonského Phoenixu, kde, jak jsme slyšeli, je ta situace velmi vyrovnaná, tam se sjíždějí nebo mají sjíždět příznivci prezidenta, kteří budou demonstrovat za něj, za jeho setrvání v Bílém domě a proti údajným volebním podvodům, zdá se, že ta noc, kterou mají Spojené státy před sebou, bude podstatně divočejší než ta, kterou zažila země ze středy na čtvrtek.

Jan KOCOUREK, redaktor

Jeden hlas v úterý odevzdali, teď stále hlasitěji volají po tom, aby byl započítaný a jejich kandidát zvítězil, zatímco o volební noci byl ve většině země klid, o den později vyšly do ulic tisíce příznivců obou kandidátů. V New Yorku před čtyřmi lety Donald Trump s rodinou a svým štábem slavil celkové vítězství. Sympatie si tady ale nezískal.

Shifra HUBNEROVÁ, demonstrantka v New Yorku

Nechceme takovou Ameriku, jakou si představuje Donald Trump.

Jan KOCOUREK, redaktor

Demonstrace se účastnily stovky lidí. Původně pokojné protesty vyzývající ke klidnému sčítání hlasů nakonec přerostly ve střety s policií. K potyčkám došlo i před Bílým domem. Podporovatelé Donalda Trumpa přišli naopak před budovu státního parlamentu v hlavním městě Arizony. Kritiku namířili i proti republikánům nakloněné televizní stanici Fox News, která vítězství ve státu podle nich předčasně přiznala demokratickému kandidátovi. Guvernérka v Oregonu povolala proti davu Národní gardu. Někteří účastníci totiž protesty využili k výtržnostem a rabování. Policie zatkla nejmíň 10 lidí.

demonstrant

Už mě nebaví násilnosti, ani mě nebaví být Američan hispánského původu, ke kterému se chovají jako k druhořadému občanovi.

Jan KOCOUREK, redaktor

Z obav, že protesty budou ještě sílit a přerostou v nekontrolované násilí, povolaly Národní gardu i další americké státy. Obávají se, že vyhlášení výsledků už tak místy vyhrocenou atmosféru ještě vyostří. Jan Kocourek, Česká televize.

Michal KUBAL, moderátor

Tolik tedy důsledky. Pojďme se teď podívat na příčiny, respektive podrobnosti nebývalého politického dramatu, který se teď ve Spojených státech odehrává hned v několika členských státech unie, nejmenší rozdíl na počet hlasů je v Nevadě, z těch nerozhodnutých států tu ale kromě Aljašky taky žije nejmíň lidí. Joe Biden tu má náskok, jak vidíme, necelých 12 000 hlasů, ani ne 1 procentní bod. Pojďme se podívat do Georgie. Podle volební komise zbývá spočítat posledních zhruba 50 000 hlasů. Donald Trump zatím vede o necelých 15 000, tento náskok se ale rychle zmenšuje, protože korespondenční hlasy v drtivé většině získává jeho demokratický rival. Pokud by i nadále zůstal podobný poměr hlasů jako dosud, Joe Biden by mohl v tomto státě těsně zvítězit. O největší počet volitelů se aktuálně bojuje

v Pensylvánii, už jsme o tom říkali, 20 volitelských hlasů. Donald Trump má stále náskok zhruba dvou procentních bodů. I tady ho ale Joe Biden dotahuje. Z původních 700 000, jak jsme viděli v průběhu volebního dne, je teď 125 000 hlasů. Zbývá ale sečíst především voličské hlasy z velkých měst, jako je Pittsburgh, Filadelfie, korespondenční hlasy taky, a to všechno by mělo spíš favorizovat opět Joea Bidena. Agentura AP, konzervativní televize Fox News, další média už jako vítěze ve státě Arizona oznámili Joea Bidena. Zatím je tu sečteno 88 % odevzdaných hlasů, náskok drží právě Joe Biden. Momentálně necelých 70 000 hlasů. Zbývá dopočítat především hlasy z této oblasti, z okresu Maricopa County, tedy okolí metropole Phoenix, který zatím favorizoval Joea Bidena.

Barbora MAXOVÁ, redaktorka

Rozzuřený dav versus policie. Příznivci Donalda Trumpa se dobývají do jedné z místností v Michiganu, kde volební komise sčítá hlasy. Její členové mezitím zakrývají okna kartony. Podle úřadů byl v místnosti stejný počet pozorovatelů z obou táborů. Další nemohli vpustit kvůli koronavirovým opatřením. Podle republikánů ale jen další příklad manipulací s hlasy, které se odehrály po celé zemi. Bílý dům se proto vydal do právní bitvy. Jeho tým se obrací na Nejvyšší soud, aby komise ve Wisconsinu přepočítala výsledky, o pozastavení sčítání hlasů požádal taky ve státech Michigan, Georgia a Pensylvánie. Bidenův štáb se proti tomuto postupu ohradil.

Jen O'malley DILLONOVÁ, manažerka kampaně Joea Bidena

Americký národ vybírá svého prezidenta. Prezident si nevybírá, či hlasy se se započítají.

Barbora MAXOVÁ, redaktorka

Otevřené obálky s hlasy, zfalšované volební lístky, sčítání bez republikánských pozorovatelů. Na tyto prohřešky si Trumpův štáb stěžuje. Jeden verdikt už padl, soud v Pensylvánii republikánům povolil, aby na sčítání hlasů dohlíželi.

Corey LEWANDOWSKI, manažer kampaně Donalda Trumpa

Nechtějí (demokrati), aby lidé věděli, co se tu děje. Je na čase objasnit, co se děje.

Barbora MAXOVÁ, redaktorka

Úřady z jednotlivých států přitom trvají na tom, že žádná pravidla ani zákony neporušily.

Megan WOLFEOVÁ, předsedkyně volební komise ve Wisconsinu

Tyto volby byly výsledkem let příprav a pečlivého dodržování práva.

Barbora MAXOVÁ, redaktorka

Průběh voleb prezident napadl už během kampaně. Kritizoval hlavně korespondenční hlasování. O zastavení sčítání v Pensylvánii požádal, když měla komise ještě před sebou statisíce neotevřených obálek.

Rudy GIULIANI, právník Donalda Trumpa

Nevíme, jestli jsou (obálky) podepsány, jestli jsou řádně orazítkované, jestli stejná osoba neposlala 100 tisíc hlasů a všechny se nezapočítaly.

Barbora MAXOVÁ, redaktorka

Některé hlasy přitom volební komise ještě nemají. Ještě dorazí lístky, které voliči odeslali až během volebního superúterý, spočítané nejsou ani hlasy vojáků a Američanů, kteří žijí v zahraničí. Barbora Maxová, Česká televize.

4. Průběžné výsledky voleb do Kongresu

Martin ŘEZNÍČEK, moderátor ČT

Mimořádně dramatický není jenom prezidentský souboj, ale také stále není rozhodnuto o kompletním složení této budovy za mnou, to znamená Kongresu. Instituce, která bude velmi důležitá, bude hrát klíčovou roli v tom, jak úspěšné další 4 roky Donalda Trumpa, anebo 4 roky Joea Bidena budou. Davide, která strana má v tuto chvíli největší šance ovládnout obě komory Kongresu?

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT

Demokratická strana cítila obrovskou šanci ovládnout celý Kongres, získat tedy většinu nově i v Senátu. Demokrati utratili skutečně desítky milionů dolarů v některých senátních soubojích, v některých amerických státech, zatím se ale zdá, že jim to příliš nevychází. Je už rozděleno naprostá většina těch mandátů. Teď to vypadá, že se bojuje o posledních 4 nebo 6 v těch posledních okrscích, vypadá to ale, že situace je vyrovnaná a že by se podle predikcí Republikánská strana měla, byť velmi těsně udržet většinu v této komoře Kongresu. Podobné je to v druhé komoře, ve Sněmovně reprezentantů, ovšem s opačným znaménkem. Tam poslední 2 roky měli většinu demokrati, doufali, že tu svoji většinu navýší, že dokáží sebrat republikánům některá další křesla. Zatím to ale nevypadá, že budou příliš úspěšní, nicméně, jak už včera řekla šéfka Sněmovny reprezentantů Nancy Pelosiová, ona je přesvědčená, že demokrati si tam udrží prostou většinu.

Nancy PELOSIOVÁ, předsedkyně Sněmovny reprezentantů

Jsem tu, abych pochválila naše demokratické zástupce ve sněmovně i naše kandidáty. Nejde jenom o počty, ale i o kvalitu. Jde o kvalitu vedení, kterou naši zemi poskytují.

5. Reakce na průběžné výsledky

Martin ŘEZNÍČEK, moderátor ČT

Ve hře tedy stále zůstává hodně, hraje se o hodně a tomu odpovídají i emoce, které doprovázejí letošní klání.

Petr VALEČKO, redaktor

I takto vypjatě někteří reagovali na průběžné výsledky prezidentských voleb v USA. Zjitřené emoce Američanů se mnozí snažili mírnit ještě během hlasování a při následném sčítání třeba tancem nebo hudbou. Zatímco v Denveru to byli cellisté, v Los Angeles a San Antoniu zněly spíš hispánské rytmy. Jiný hudebník, Kanye West, který sám ve volbách kandidoval, už porážku uznal. Oznámil ale, že chce za 4 roky kandidovat znovu. Pro Westa hlasovalo ve 12 státech 57 lidí. Právě tyto hlasy by teď mohly Joe Bidenovi nebo Donaldu Trumpovi chybět. Petr Valečko, Česká televize.

Michal KUBAL, moderátor

Dění ve Spojených státech samozřejmě sledujeme i nadále. Nepřetržitě komentovat aktuální dění budeme minimálně v Událostech komentářích v 10 večer. Pokud by však jeden z kandidátů získal potřebný počet hlasů volitelů v následujících minutách, nabídneme na ČT24 speciální vysílání a samozřejmě aktuální informace má i web ČT24.

6. 11. 2020

1. Prezidentské volby v USA

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka ČT

Události právě začaly, vítejte a dobrý večer.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka ČT

Možný zlom v amerických prezidentských volbách. Donaldu Trumpovi se obhajoba mandátu vzdaluje, jeho soupeř Joe Biden sice stále nezískal hlasy potřebných 270 volitelů, podle agentury AP a televize Fox mu jich chybí 6. Ostatní média zmiňují 17. Za posledních 24 hodin ale demokratický kandidát překonal úřadujícího prezidenta v dalších dvou klíčových státech, Georgi a Pensylvánii. Ve čtyřech státech se přitom hlasy stále sčítají a místy je výsledek velmi těsný. Donald Trump v projevu opět mluvil o volebních podvodech. Důkazy ale nepředložil. Joe Biden vyzval veřejnost ke klidu a trpělivosti.

Donald TRUMP, americký prezident

Pokud spočítáte legální hlasy, snadno zvítězím. Pokud spočítáte nelegální hlasy, mohou se pokusit ukrást nám volby.

Joe BIDEN, kandidát na amerického prezidenta

Musí se spočítat každý hlas. A to právě teď sledujeme. Tak je to správně. Demokracie je občas zmatek. A občas vyžaduje taky trochu trpělivosti.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka ČT

Dramatický vývoj stále sledují ve Spojených státech naši zpravodajové Martin Řezníček a David Miřejovský a ve volebním studiu je Michal Kubal. Začíná Martin z Washingtonu.

2. Ve státě Georgie dojde k přepočtu hlasů

Martin ŘEZNÍČEK, zpravodaj ČT v USA

Ten trend posledních hodin je zcela jasný. Joe Biden získává další a další hlasy v některých klíčových obvodech klíčových států, dokonce v poměru čtyři ku jedné. Pokud by Donald Trump chtěl zůstat, jako že samozřejmě chce, i další 4 roky v Bílém domě, tak by ten poměr přitom musel být úplně opačný. Napětí dál stoupá, stupňuje se, a to z toho důvodu, že stále není nic jistého. V několika, hned ve čtyřech, v pěti možná, státech stále probíhá sčítání a volební komise se dostávají pod čím dál větší tlak z důvodu toho, že stále není nic jistého, ze strany demonstrantů, ze strany některých politiků. Podle úplně čerstvé zprávy, která přišla před chvílí, se Joe Biden chystá k velkému projevu k národu dnes v hlavním vysílacím čase. Donald Trump ale nic nevzdává, a dokonce hrozí dalšími žalobami.

Jakub SZÁNTÓ, redaktor ČT

První zlomová zpráva přišla v noci, druhá 2 hodiny po úsvitu washingtonského času. Bitevní státy Georgia a Pensylvánie se přiklonily do tábora Joea Bidena. Dohromady představují 36 hlasů volitelů a klíčové zastávky na cestě do Bílého domu. Zásadní zvrat amerického dramatu přišel třetí den po volbách. Prezident Trump stačil na sčítání hlasů znovu zaútočit ještě před zveřejněním nových čísel. Zopakoval obvinění z falšování voleb, opět bez uvedení důkazů.

Donald TRUMP, americký prezident

Naším cílem je volby ubránit. Nedovolíme zkorumpovanou krádež těchto důležitých voleb, ani žádných jiných. Nedovolíme umlčování našich voličů, ani falšování výsledků.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT v USA

Ofenzíva prezidentova týmu už je v plném proudu. Republikánští právníci napříč spornými státy podali žaloby, které měly zastavit sčítání hlasů. Soudci v Michiganu a právě Georgii je ale zamítli. Na

republikánských sítích se přesto sbírá munice na další právní bitvy. Tato videa údajně dokazují, že pozorovatelé z prezidentova týmu nemají přístup do sčítacích místností nebo že se započítávají i korespondenční hlasy, které přišly pozdě.

video

Takže mě nepustíte dovnitř? Ne, už jsem to říkal. Zavolejte policii. Nemá smysl se hádat.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT v USA

Vlivní republikánští politici Trumpova slova o falšování odmítají a trvají na řádném započítání všech hlasů jako základu demokratických voleb. Stejná slova a výzva ke klidu zazněla i z úst demokratického vyzývatele Joea Bidena.

Joe BIDEN, kandidát na amerického prezidenta

Nemáme pochybnosti, že po sečtení všech hlasů budeme se senátorkou Harrisovou prohlášeni za vítěze. Žádám všechny, aby zůstali klidní. Všechno funguje. Počítání hlasů se blíží ke konci.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT v USA

Taky Demokratická strana se připravuje na právní bitvy, které pravděpodobně skončí až u Nejvyššího soudu. Šéfka Bidenovy kampaně už zahájila sbírku od příznivců. Cílová částka je 25 000 000 USD. Pouliční hádky rozdělených táborů jsou už teď v plném proudu.

Rov IRVING, demokratický volič z Pensylvánie

Bojujeme za hodnoty této země a to je demokracie. Snažíme se ji udržet, a proto má být započítaný každý hlas.

Anthony, republikánský volič z Nevady

Naše ústava a volební systém jsou trhány na kusy bandou socialistů z banánové republiky. Chtějí zničit naši ústavu a životní styl.

Jakub SZÁNTÓ, redaktor ČT

Za to v oku politické bouře panuje klid. Desítky tisíc obyčejných Američanů pokračují v úmorné práci počítání hlasů napříč obrovskou zemí, sčítání lístků, právní střety i možné přepočítávání, to všechno musí skončit do 8. prosince, 14. pak 538 členů sboru volitelů vybere prezidenta Spojených států. David Miřejovský a Jakub Szántó, Česká televize.

Martin ŘEZNIČEK, zpravodaj ČT v USA

Další možná časová komplikace, úřady ve státě Georgia oznámili, že právě kvůli těsnosti hlasů bude následovat přepočítání hlasů, přepočítání lístků, jak to vypadá v dalších státech, jednak se stavem počítání a zároveň se stavem podpory jednotlivých kandidátů, to ví Michal.

Michal KUBAL, moderátor ČT

Ano, je to tady. Pravidelná dávka amerického místopisu, který ale nakonec ovlivní celý svět, neboli pohled na mapu, která se dnes během pár hodin zásadně změnila. A tahle verze dělá Donaldu Trumpovi velké starosti. Zejména tyto 2 státy, Pensylvánie a Georgia, ještě dneska ráno střeoevropského času v bledě červené barvě. Nejdůležitějším může být právě Pensylvánie. Tam se dnes poměr hlasů překlopil ve prospěch Joea Bidena, přesně jak se očekávalo, po volebním dni měl z odevzdaných hlasů přímo ve volebních místnostech náskok v řádu statisíců Donald Trump, teď ztrácí před 9000 hlasů a rozdíl se stále zvyšuje. Voliči, kteří odevzdali hlas korespondenčně, jednoznačně preferují Joea Bidena. Vidíme

to. Nárůst Joea Bidena se zvyšuje i v Nevadě. V té zbývá sečíst přes 100 000 hlasů. Prezident Trump by tam potřeboval získat aspoň 53 % z nich, většinu si ale i tady připisuje naopak jeho vyzyvatel. Arizonu s 11 volitelskými hlasy už některá média přiřadila do kolony států jistých pro Joea Bidena. Prezident tady naopak nárůst stahuje. Zbývá sečíst ještě asi 16 % hlasů. Donald Trump by potřeboval získat zhruba 60 % z nich, aktuálně ale sbírá sotva něco přes polovinu, opět nepříjemná zpráva pro tým stávajícího prezidenta. A druhý stát, který dneska změnil barvu, mluvili jsme o ní, Georgie. I v Georgii se do vedení dostal Joe Biden. Donald Trump tu přitom ve středu vedl o víc než 100 000 hlasů, opět ale stejný příběh, byly to hlasy lidí, kteří přišli v den voleb, předběžné a korespondenční drtivě získává Joe Biden, zbývá 4,5 tisíce hlasů a Joe Biden svůj nárůst stále zvyšuje, jak říkal Martin, státní orgány už oznámily, že kvůli těsnému výsledku se v Georgii bude přepočítávat.

Andreas PAPADOPULOUS, redaktor ČT

Hlasy tady sčítají už přes 45 hodin. Za prosklenou zdí pod nepřetržitým dohledem kamer. Drama až do posledního hlasu tady nikdo nečekal. A už vůbec ne Donald Trump. Jeho soupeř sice v Georgii ještě poslední den kampaně zapojil stranická esá, do Atlanty ho přijel podpořit i Barak Obama.

Barack OBAMA, bývalý prezident USA

Ano, můžeme.

Andreas PAPADOPULOUS, redaktor ČT

Jenže po uzavření volebních místností to pro úřadujícího prezidenta Trumpa vypadalo jednoznačně, což komentoval na Twitteru s nadšením.

redaktor/citace: Donald Trump; americký prezident, zdroj: twitterový účet

Dnes večer chystám prohlášení. Velká výhra.

Andreas PAPADOPULOUS, redaktor ČT

Ve středu ráno se Donald Trump probudil do jiné reality. Po započtení prvních korespondenčních hlasů se jeho nárůst v řádu hodin snížil o 2/3 na 118 000 hlasů, že Georgii ztratí, si ale prezident stále nepřipouštěl.

redaktor/citace: Donald Trump; americký prezident, zdroj: twitterový účet

Nárokujeme si vítězství v Pensylvánii, Georgii a Severní Karolíně. V každém z těchto států je Trump ve velkém vedení.

Andreas PAPADOPULOUS, redaktor ČT

Zbývalo sečíst ještě 200 000 hlasů, zejména z okrsků, kde obvykle vítězí demokraté. Aby se Biden dotáhl, musel nutně získat přes 3/4 z nich a dařilo se mu to. Ve středu v poledne prezident vedl už jen o 33 000 hlasů. Ve čtvrtek pak nárůst klesl na 8000. Členové jeho štábu se ihned přemístili do Atlanty a pohrozili žalobou.

Donald Trump JR., nejstarší syn prezidenta D. Trumpa

Chceme, aby byl celý proces voleb transparentní. A to nemůže vadit nikomu, ani demokratům, pokud tedy ale skutečně nepodvádějí.

Andreas PAPADOPULOUS, redaktor ČT

V pátek ráno pak přišel zlomový okamžik, Joe Biden v Georgii Donalda Trumpa přeskočil. A začal svůj náskok pomalu navyšovat. Stal se tak prvním kandidátem demokratů, který za posledních 30 let vyhrál v tradiční baště Republikánské strany. Andreas Papadopoulos, Česká televize.

3. Demonstrace kvůli výsledkům voleb

Martin ŘEZNÍČEK, zpravodaj ČT v USA

K závěru se i 3 dny po volbách tedy blížíme velmi pomalu a s tím stoupá nervozita, jak se projevuje, Davide?

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT v USA

Oba 2 tábory mobilizují své příznivce. Pro pochopení toho, co se skutečně teď děje ve Spojených státech, je ale třeba si uvědomit, že mnoho z těch voličů Donalda Trumpa, kteří mu dali hlas, a bylo to téměř 70 000 000 lidí podle aktuálního součtu, tak ti ho nevnímají jen jako obyčejného politika. Já, když jsem natáčel sérii předvolebních reportáží právě s podporovateli Donalda Trumpa, tak jsem od nich velmi často slyšel, že oni ho nevnímají jako člověka, ale jako jakéhosi proroka, božího posla, který byl seslán Americe, aby ji zachránil před jakousi temnou silou, kterou v jejich očích symbolizuje, ztělesňuje Demokratická strana. To je pro ně absolutní zlo, členové Demokratické strany, ti jsou pro ně jakýmiś bezbožným socialisty, není pro něj horší nadávky u těchto lidí. No, a voliči Donalda Trumpa, právě tato skupina, tak ti teď vidí svého prezidenta, jak jim říká v televizi, že vyhrál volby, ale že ta temná síla se mu snaží ty volby, to vítězství ukrást. Tito lidé zažívají pocit obrovské křivdy, nespravedlnosti, mají pocit, že s tím musí něco udělat, a to je žene do ulic.

Barbora MAXOVÁ, redaktorka ČT

2 nesmiřitelné tábory, 2 protichůdná hesla, zatímco Bidenovi příznivci volají po rychlém sečtení hlasů, podporovatelé Donalda Trumpa ho chtějí zastavit. Slovní přestřelky v centru Filadelfie v Pensylvánii nepřerostly ve větší incidenty. První vážnější hrozba se podle úřadů v jednom z nejsledovanějších států v zemi objevila po setmění. Policie zatkla muže, který údajně plánoval útok na budovu, kde komise dál počítá volební lístky. Drama zažil i New York. To, co začalo mírovým pochodem příznivců Joea Bidena, skončilo zásahem policie. Celkem zadržela asi 50 demonstrantů.

Juanita HOLMESOVÁ, velitelka hlídky newyorské policie

Viděli jsme lidi se záměrem narušit mírové protesty, se záměrem ničit.

Barbora MAXOVÁ, redaktorka ČT

Shromáždění příznivců obou kandidátů se konají napříč celou zemí. Soustředí se hlavně ve státech, ve kterých stále není rozhodnuto. S rostoucím počtem demonstrantů v ulicích se šíří i obavy mezi členy volebních komisí. Třeba tady v Nevadě.

Joe GLORIA, volební komise okresu Clark, Nevada

Moje žena i moje matka se o mě opravdu bojí, ale máme tady ochranku. Policie nás chrání. Mám obavy o bezpečí svých zaměstnanců.

Barbora MAXOVÁ, redaktorka ČT

Úřady se snaží chránit volební komise všemi možnými způsoby. V Arizoně kolem budov, kde se sčítají hlasy, staví ochranné ploty. Večer se tu už sešel dav příznivců Donalda Trumpa. Někteří svého kandidáta podpořili modlitbou, jiní dorazili se zbraněmi. Hlavě státu, která zatím bez důkazů obviňuje demokraty z manipulace, bezmezně věří.

hlas demonstrantky v megafonu

Musíte se tam dostat. Musíte zjistit, co se děje s volebními lístky, ano?

Barbora MAXOVÁ, redaktorka ČT

Demonstranti se svolávají hlavně přes sociální sítě. Facebook naposledy zablokoval skupinu, která za 2 dny přilákala přes 300 000 Američanů. Podporovatelé Donalda Trumpa tedy údajně vyzývali k násilí. Barbora Maxová, Česká televize.

4. Trump odmítá uznat možnou porážku

Martin ŘEZNÍČEK, zpravodaj ČT v USA

K uklidnění situace nepřispěl ani samotný prezident. Donald Trump vystoupil s projevem k novinářům 2 dny po volbách a v 17minutové řeči zopakoval to, že se mu demokracie pokoušejí volby ukrást, že americký volební systém je plný podvodů a korupce. Zároveň také víme z vlastních zdrojů České televize tady ve Spojených státech a ostatně to potvrzují také americká média, že se v tuto chvíli hledá způsob, jak Donalda Trumpa přesvědčit v případě, že by vítězství Joea Bidena bylo skutečně nevyhnutelné, aby přiznal porážku. On to dosud odmítal, naopak hrozí žalobami. Joe Biden vyzývá k trpělivosti.

Donald TRUMP, americký prezident

Vyhrávali jsme na všech klíčových místech. Dokonce o hodně. A najednou nám začala čísla potají zázračně zpomalovat. A nedovolili legální přístup našim pozorovatelům. Šli jsme k několika soudům a dostali jsme je dovnitř. Když se tam dostali, chtěli, aby byli 20 nebo 30 metrů daleko. Došlo k mnoha nepravostem a tomu nemůžeme v naší zemi přihlížet.

Joe BIDEN, demokratický kandidát na prezidenta USA

V Americe jsou volby posvátné. Jsou to občané této země, kteří vyjadřují svou vůli. Vůle voličů – a nikdo a nic jiného – rozhoduje o prezidentovi Spojených států amerických. Děkuji vám všem za trpělivost, ale musíme spočítat hlasy.

Martin ŘEZNÍČEK, zpravodaj ČT v USA

Davide, prezident tahleto ostrá slova pronesl už podruhé, a to za situace, kdy – podruhé tedy v několika posledních dnech – za situace, kdy stále nejsou sečteny všechny hlasy. Jaké reakce to vyvolalo mezi veřejností, mezi politiky?

David MIREJOVSKÝ, zpravodaj ČT v USA

Některá americká média, především televize, dokonce přerušila živé vysílání prezidentova projevu a moderátoři okamžitě začali vysvětlovat, že podle nich prezident řekl několik lží, několik velmi nepodložených údajů, že vlastně útočil na samy základy americké demokracie. Opozice, Demokratická strana, prezidentova slova tak jako mnohokrát v minulosti, okamžitě kategoricky odmítla. Zajímavá je reakce republikánů. Někteří velmi blízcí prezidentovi spolupracovníci ho podpořili, například senátor Lindsey Graham, který mimochodem právě teď obhájil své senátorské křeslo v Jižní Karolíně, a to demokracii utratili obrovské peníze, aby ho tam porazili. Na druhou stranu ale někteří další vysoce postavení republikáni s prezidentem v tuto chvíli evidentně nesouhlasí a říkají, že je nutné sečíst všechny hlasy, dostát všem právním záležitostem, které americké prezidentské volby provázejí.

Michal KUBAL, moderátor ČT

Tolik tedy David, tolik Martin přímo z Washingtonu, tolik výhled na to, co by mohlo nastat například při soudech, pojďme se podívat na další teoretické možnosti, co by mohlo být a co určitě bude. Ve hře je teoretická šance na vítězství Donalda Trumpa, pokud získá všechny státy, které ještě jsou ve hře, naopak je tady ve hře i možná remíza ve sboru volitelů, kdyby Joe Biden ze všech zbývajících získal jenom Georgii, pak by rozhodovala sněmovna. To je ale jenom čistá teorie, mnohem pravděpodobnější je tento výsledek. Obrácený poměr z posledních voleb. V roce 2016 získal Donald Trump 306 volitelů. Teď má ke stejnému zisku nakročeno Joe Biden. Klíčová data: státy musí sečíst hlasy do 8. prosince, mají na to tedy oficiálně ještě víc než měsíc. Každý stát má jiná pravidla. Třeba v Nevadě oznámili, že hlasy budou přicházet až do 12. listopadu. Na Aljašce zase korespondenční hlasy ani sčítat nezačali. Další harmonogram se potom nemění v žádném volebním cyklu. 14. prosince hlasování vybraných volitelů, kteří zvolí prezidenta, jejich rozhodnutí na začátku ledna potvrdí oficiálně Kongres. A potom, jako pokaždé, 20. ledna složí vítěz přísahu a stane novým, nebo staronovým prezidentem.

7. 11. 2020

1. Biden podle médií zvolen prezidentem

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor ČT

Právě začínají sobotní Události.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka ČT

Oba vás zdravíme a přejeme příjemný večer.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor ČT

Bývalý viceprezident, demokrat Joe Biden je podle amerických médií zvolen prezidentem Spojených států. Podle projekcí zvítězí i v klíčovém státě, tedy v Pensylvánii. Díky tomu si zajistí hlasy víc než potřebných 270 volitelů, což mu ke zvolení bude stačit.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka ČT

Hlasy v Pensylvánii se stále ještě sčítají. Kandidát demokratů v tomto státě ale svůj náskok stále zvyšuje a prezident Donald Trump už podle všeho ho nemůže překonat.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor ČT

Zlomovou zprávu oznámila americká média krátce před půl šestou večer našeho času.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka ČT

Těsně poté, co získala nejnovější data z volebních okrsků ve Filadelfii, tradiční baště demokratů.

Wolf BLITZER, moderátor CNN

Po čtyřech dlouhých napínavých dnech jsme dosáhli historického momentu těchto voleb. V tuto chvíli můžeme prohlásit vítěze prezidentského klání. CNN označuje Josepha R. Bidena Jr. jako zvoleného 46. prezidenta Spojených států

2. Trump odmítá uznat volební porážku

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor ČT

Na tuhle zprávu čekali Američané skoro 4 dny od uzavření volebních místností a velmi netrpělivě. V řadě případů i velmi nervózně. Joe Biden vzápětí na internetu uvedl, že je mu ctí, že ho Američané zvolili.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka ČT

Okamžitě reagoval i Donald Trump. Podle něj volby zdaleka nejsou u konce a bude dál bojovat u soudu. Bidenovi příznivci přesto okamžitě vyrazili slavit do ulic.

redaktor/citace: Joe Biden; nově zvolený prezident USA, zdroj: twitterový účet

Ameriko, jsem poctěn, že jsi mě zvolila, abych vedl naši skvělou zemi. Čeká nás hodně práce, ale jedno vám slibuji: Budu prezidentem všech Američanů – ať už jste pro mě hlasovali, nebo ne. Zachovám si víru, kterou jste do mě vložili.

Jan ŠILHAN, redaktor/citace: Donald Trump; americký prezident, zdroj: twitterový účet

Tyto volby jsem vyhrál. A o hodně.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor ČT

No, a předchozí pohled do USA doplníme ještě živými záběry. Právě takto to teď vypadá v New Yorku.

3. Joe Biden večer pronese projev

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor ČT

Průběh volebního klání a dopočítávání stále přímo ve Spojených státech sledují i 2 naši zpravodajové. Ve Washingtonu je Martin Řezníček a v Pensylvánii, která se před 90 minutami zbarvila do modra, je David Miřejovský. Kolegové, rád předávám slovo.

Martin ŘEZNÍČEK, moderátor ČT

Skutečně jde o zásadní zlom, po čtyřech dnech pravděpodobně Spojené státy znají dalšího svého prezidenta, šestačtyřicátého prezidenta v pořadí, Joea Bidena. Tenhle zlom přichází sem /výpadek signálu/ oslavit stovky, tisíce lidí /výpadek signálu/ na šestnácté ulici, kterou právě tady sledujete a vlastně není možná ani dohlédnout konce toho průvodu těch skupin, které sem přicházejí, ale tenhle ten záběr, který je vidět a který zároveň vidět i z dalších amerických měst, oslavy, to není úplně reprezentativní záběr celých Spojených států. Na /nesrozumitelné/ milionů Američanů Joe Bidena nevolila /výpadek signálu/ Donalda Trumpa a tihle lidé rozhodně slavit nebudou, navíc Washington je prostě demokratické, tradiční demokratické město, proto to jsou tyhle záběry naprosto typické. Joe Biden předpokládal, že výsledky budou oznámeny už včera, chystal se v projevu k národu uznat výsledek a prohlásit se za vítěze, tohle se nestalo, nakonec vystoupil jenom s krátkým prohlášením, kde stále ještě čekal ale na sečtení statisíc dalších hlasů. Co se týče Donalda Trumpa, ten se nehodlá vzdát a říká /výpadek signálu/ průběh hlasování napadat u soudu.

Joe BIDEN, nově zvolený prezident USA

Ještě neoznamujeme konečné vítězství, ale čísla mluví jasně. Je to jasná a přesvědčivá věc. Tento souboj vyhráme.

Rudy GIULIANI, právní zástupce Donalda Trumpa

Jak od začátku víte, korespondenční hlasy byly zdrojem určité míry nedůvěry, možná i velké nedůvěry jakožto procedura náchylná k podvodům.

4. Dál pokračuje sčítání hlasů

Martin ŘEZNÍČEK, moderátor ČT

To napětí stále nepolevuje, protože Spojené státy stále sčítají hlasy. /výpadek signálu/ Nicméně v Georgii a v Pensylvánii, která nakonec pomohla Joe Bidenovi /výpadek signálu/. V Arizoně a Nevadě jsou ty rozdíly minimální a úřadující prezident má už velmi /nesrozumitelné/ šanci v některých státech /výpadek signálu/.

Ondřej NEKOLA, redaktor ČT

Bez souhlasu skupiny zněl často na mítincích Donalda Trumpa, teď na hit skupiny Village People slaví příznivci jeho rivala. Ulice Filadelfie zaplavili po oznámení, že demokratický kandidát vystoupí v hlavním vysílacím čase se zásadním projevem. Mnozí věřili, že bude vítězný. Čekání se nakonec prodloužilo. Na pódiu v domovském Delaware se bývalý Obamův viceprezident objevil až hodinu před půlnocí. Za vítěze se ještě neprohlásil. Rostoucí sebevědomí ale Joe Biden neskrýval.

Joe BIDEN, demokratický kandidát

Každou hodinou je jasnější, že rekordní počet Američanů všech ras, vyznání, náboženství se rozhodl pro změnu. Dali nám mandát jednat.

Ondřej NEKOLA, redaktor ČT

V části projevu už se díval do budoucna. Jako jeden z prvních úkolů si vytyčil boj proti pandemii covidu-19, která v prezidentském klání zdánlivě ustoupila do pozadí. Zdůraznil, že jeho tým už na řešení pracuje.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT v USA

Ve Spojených státech potvrdily testy už třetí den v řadě více než 100 000 nových případů nákazy koronavirem. Měsíc poté, co onemocněl prezident i první dáma hlásí znovu infekci i Bílý dům. Pozitivní je jeho personální šéf Mark Meadows. Není jasné, kdy a kde se nakazil, kamery ho ale často zachytily bez roušky, a to i během volební noci na tiskové konferenci Donalda Trumpa. Do sálu plného lidí osobně přivedl prezidentovu rodinu.

Ondřej NEKOLA, redaktor ČT

Vrásky na čele ale dělaly Donaldu Trumpovi hlavně nové výsledky na východním pobřeží. Jeho soupeř tam od páteční noci navýšil svůj náskok. Na Twitteru jinak aktivní prezident se omezil jen na několik reakcí. Přesto ani čtvrtý den po volbách nic nenasvědčovalo tomu, že se chce vzdát. Svého rivala vyzval ke zdrženlivosti, za vítěze se přitom sám označil už 2x.

Andreas PAPADOPULOS, redaktor/citace: Donald Trump; americký prezident, zdroj: twitterový účet

Joe Biden by se neměl neoprávněně domáhat úřadu prezidenta. Stejný nárok bych mohl uplatnit i já. Soudní řízení právě začíná!

Ondřej NEKOLA, redaktor ČT

Pozitivní zprávy pro prezidenta přišly jen ze západní Arizony, kde snížil vedení svého rivala. Tvrdá rána ale přišla z Pensylvánie ve chvíli, kdy si vyjel na golf. Stát na východním pobřeží ovládl Joe Biden. A stal se tak vítězem celých voleb. Bitvu o Bílý dům teď Trump plánuje vést v soudních budovách. David Miřejovský a Ondřej Nekola, Česká televize.

5. Sčítání hlasů v Pensylvánii pokračuje

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor ČT

Tak je evidentní, že nejen zpravodaj České televize se teď ze Spojených států snaží spojit se svými domovskými televizními stanicemi. Věřme, že už to i u nás bude s menšími problémy do budoucna. Už jsme zmínili, ta přelomová zpráva přišla po oznámení dalších průběžných výsledků z Pensylvánie. David Miřejovský je tedy ve Filadelfii. Davide, ty jsi přímo u sídla volební komise, která je zveřejnila. Prosím, popiš, jaká je teď kolem tebe, potažmo v celém státě Pensylvánie atmosféra.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

Především tady ve Filadelfii v centru je atmosféra opravdu slavnostní. Sem proudí tisíce lidí, aby oslavily vítězství Joea Bidena. Je to vítězství důležité pro jeho voliče z Filadelfie i proto, že Joe Biden žije v nedalekém Wilmingtu, kam velmi pravděpodobně většina těchto lidí za chvíli zamíří na ty večerní a podvečerní oslavy. Důležité je to pro tyto lidi také proto, že tady byl hlavní štáb Joea Bidena pro celou prezidentskou kampaň. A ještě jedna důležitá věc. Joe Biden pochází z Pensylvánie, narodil se několik desítek kilometrů odtud, proto ho tady mnoho lidí bere jako místního. Není to ale obraz celé Pensylvánie. Když se podíváme hodně daleko za mnou, tak tam je právě ta budova, ve které se stále ještě sčítají hlasy. Před ní stále stojí příznivci Donalda Trumpa. Není jich tam moc, ale stále tito lidé věří, že ještě Donald Trump buď při sčítání hlasů, anebo potom u soudu má šanci. Zatím se ale ukazuje, že demokraté, demokratičtí kandidáti, kteří jsou katolíci a narození ve státech na východním pobřeží Spojených států, mají pravděpodobně jakousi super schopnost, která se projeví jednou za století. Povedlo se to jednou v dvacátém století, zatím se to povedlo jednou v jedenadvacátém století, vypadá to tak, že dokáže vyhrát americké prezidentské volby bez toho, aniž by zvítězili v Ohio a ve státě Florida, zatím se to povedlo před Joem Bidenem jen jednou a ten, komu se to povedlo jako prvnímu, byl John Fitzgerald Kennedy přesně před 60 lety.

6. Reakce obou kandidátů

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor ČT

Na oznámení ve Filadelfii okamžitě reagovali oba kandidáti na internetu. Joe Biden napsal, že je poctěn tím, že ho Američané zvolili. Současně zdůraznil, že před ním bude těžká práce a že všem slibuje, že bude prezidentem všech Američanů. Podle Donalda Trumpa ale volby zdaleka nejsou u konce. Ve svém prohlášení úřadující prezident uvedl, že média nechtějí, aby byla odhalena pravda, zmínil, že se někde budou muset hlasy přepočítávat. Opět zopakoval, že regulérnost voleb v některých státech napadne u soudu. Většina amerických médií má ale jasno. Podle titulních stránek všech serverů, včetně prorepublikánské televize Fox News, není pochyb o tom, že Joe Biden získá potřebný počet volitelů a stane se americkým prezidentem. Bývalému viceprezidentu Bidenovi už gratulovala k vítězství řada světových státníků. Volala mu i Kamala Harrisová, která spolu s ním kandidovala na post viceprezidentky.

Kamala HARRISOVÁ, viceprezidentka Joe Bidena

Zvládli jsme to. Zvládli jsme to, Joe. Budeš novým prezidentem Spojených států.

7. Klíčové státy

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor ČT

A teď ještě detailnější pohled na čtveřici klíčových států, kde volební komise stále pracují. O té Pensylvánii, o tom rozhodujícím státě už byla řeč. Joe Biden je novým prezidentem díky 20 tisíci volitelům. Jeho náskok se kvůli korespondenčním hlasům, hlavně z velkých měst, stále navyšoval. K osmnácté hodině jich získal o 34 000 víc než Donald Trump. Sečíst zbývá víc než 80 000 hlasů.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka ČT

Včera změnila barvu také Giorgie, kde je ve hře 16 volitelů. I tady Joe Biden zvýšil náskok. Rozdíl je ale nejtěsnější ze čtveřice států, zhruba 7000 hlasů, tedy desetina procenta. Úřady proto očekávají, že budou odevzdané lístky ještě přepočítávat.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor ČT

Kandidát demokratů dnes vyhrál také v Nevadě. Jeho náskok je zatím skoro 26 000 hlasů. Ty se ale budou ještě nějakou dobu sčítat, zbývá jich stále přes 100 000.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka ČT

V Arizoně kandidát republikánů, prezident Donald Trump, náskok soupeře stahoval. Za poslední den o polovinu. Rozdíl je stále 20 000 hlasů. Sečíst jich přitom zbývá ještě víc než 150 000, přesto už některá média připisují i tamních 11 volitelů Joe Bidenovi.

8. Trump se chce soudit o regulérnosti voleb

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor ČT

Situace tedy vypadá pro prezidenta Trumpa čím dál příznivěji. Davide, výrazně k tomu přispívají hlasy ve Filadelfii, kde, jak jsme říkali, stojíš před sčítacím centrem. Právě tam před necelou hodinou a půl Trumpův tým vystoupil. Tušíme, jestli a kdy, pokud tedy vůbec, bude úřadující prezident ochotný uznat porážku?

David MÍŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

Prezident Donald Trump se zatím rozhodně nevzdává, jeden z posledních tweetů říká, že vyhrál a vyhrál o hodně. Společnost Twitter, nicméně tato sociální síť k tomuto jeho vyjádření přidala dovětek, že toto se nemusí zakládat na pravdě. V současné době se stále ještě hlasy dopočítávají, je velmi pravděpodobné, že ten náskok Joe Bidena ještě poroste. Jen připomenu v roce 2016 zde vyhrál Donald Trump, ve státě Pensylvánie, vyhrál tady o 44 000 hlasů. Joe Biden na této úrovni ještě není v náskoku před Donaldem Trumpem, je ale pravděpodobné nebo možné podle těch projekcí amerických médií a agentur, že právě tady ve Filadelfii a dalším velkém městě na západě státu, v Pittsburghu, v průběhu dneška budou ty hlasy sečteny natolik, že Joe Biden dokáže vyrovnat právě Donalda Trumpa, jeho úspěch z roku 2016. Donald Trump ale, jak jsem říkal, velmi pravděpodobně dnes ani v následujících dnech nepřizná porážku. Několik velmi blízkých spolupracovníků ho od toho odrazuje a říkají mu, aby vydržel, že je velmi pravděpodobné, že dokáže tyto oslavy ještě zvrátit právě u soudu.

Lindsey GRAHAM, znovuzvolený republikánský senátor

Demokracie závisí na spravedlivých volbách. Tým prezidenta Trumpa bude mít příležitost obrátit se na soud kvůli nesrovnalostem ve volbách. Zaslouží si možnost je právně napadnout. Budu stát za prezidentem Trumpem.

9. Dlouhé čekání na výsledky

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor ČT

Jak už jsme zmínili, jak už určitě víte, hlasy se sčítají od úterní noci, tedy už pátý den. Komise přitom musí zaznamenat ještě stovky tisíc volebních lístků. Za zdlouhavý proces může hned několik faktorů, různá pravidla korespondenčního hlasování podle různých států, stav volebních lístků, anebo nesrovnalosti ohledně osobních údajů.

Oliver JAHN, redaktor ČT

Neúnavně kontrolují a zapisují údaje. Při vědomí, že nesmějí udělat chybu a pod silícím tlakem. Do řady místností doléhá zvenku skandování přívrženců úřadujícího prezidenta. Komise nerozlišuje jen platné lístky od neplatných. Posuzuje i takzvané provizorní, vydávané lidem, u kterých není jasné, jestli jsou zapsáni ve správném seznamu. U nich členové komisí ověřují, jestli dotyčný nevolil 2x. Někteří lidé totiž poslali hlas nejprve poštou, pak ale přišli k urnám i osobně, nejen v Nevadě je teď úřady kontaktují, aby nesrovnalosti přišli osobně vysvětlit.

Vanessa HOUSTONOVÁ, volička v Nevadě

Nevím, proč můj hlas označují za provizorní. Byla jsem už u voleb, ani jsem si neměnila adresu.

Londo MASTERMAN, volič v Nevadě

Dali nám vědět, že bychom se měli přijít ujistit, protože jsme na seznamu lidí, jejichž hlasy se nepočítaly.

Oliver JAHN, redaktor ČT

Důvodem pro nutnou zpětnou kontrolu je kromě změny bydliště i třeba neplatný průkaz totožnosti nebo poškození lístků. V amerických prezidentských volbách navíc volič musí hlasovat pro tu ze stran, pro kterou je zaregistrován.

Michelle JOHNSONOVÁ, volička v Nevadě

Měnila jsem si před časem svou registraci, a když jsem šla volit, byla špatně.

Oliver JAHN, redaktor ČT

Za prodlevy mohou i rozdíly v systémech jednotlivých států, v Pensylvánii mohli začít hlasy poštou počítat až po sečtení těch odevzdaných osobně, v Georgii mohou sčítat hlasy dřív, ale jen ty, které dorazí nejpozději v hlavní den voleb naopak. V Nevadě rozhoduje razítko odeslání. Započítává tedy i ty, které dorazí až týden po volbách. Oliver Jahn, Česká televize.

10. Soudní pře o průběh voleb**Martin ŘEZNIČEK, moderátor ČT**

My jsme se kvůli vysoké koncentraci lidí před Bílým domem a zároveň také mobilních telefonů, a tudíž signálu museli přesunout, abychom mohli pokračovat ve vysílání, do boční ulice, ale to, co vidíte za mnou, je stále 16. ulice a proudící lidi, kteří jdou před Bílý dům, lidé, kteří mají radost z toho, že se příštím prezidentem Spojených států stane Joe Biden. Ale zpátky k Donaldu Trumpovi, protože tohle je důležitá součást téhleté rovnice. Davide, Donald Trump tedy hovořil několikrát o tom, že by úřady měly přestat sčítat korespondenční hlasy, že to je plné podvodů, že je to zkorumpované a tak dále, dokonce podal kvůli tomu žaloby v několika státech jeho štáb, jak jsou tyhle žaloby úspěšné, to je jedna věc. Zároveň, jak je sám Donald Trump spokojený s tím právním týmem, který má k dispozici?

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT, USA

Zatím ty žaloby příliš úspěšné nejsou, nejsou ale také všechny vyřešeny, takže musíme počkat nejspíš ještě celý víkend a další dny. Je velmi pravděpodobné, že Trumpův právní tým připraví kvůli tomu současnému vývoji ještě další žaloby, obrátí na další soudy. Prezident Donald Trump mnohokrát už v těch minulých měsících říkal, že pokud bych snad neměl vyhrát, tak se bude chtít obrátit i na Nejvyšší soud, a že věří, že tam nakonec uspěje. Tady ve Filadelfii se samozřejmě stále sčítají dál hlasy, jsou tady také zástupci Republikánské strany. Ti kontrolují to sčítání, právě tady ve Filadelfii také se vymezili vůči některým věcem, ty budou následně ještě soudy řešit, vypadá to ale, že prezident s tím svým týmem

právním, s jeho aktuálním složením není příliš spokojen. Za prvé to vypadá, že prezidentovi se nelíbí, že právní tým neuspěl v několika prvních podáních žalob, a za druhé se mu také údajně nelíbí, že jeho právní tým málo vystupuje v médiích, že ho málo obhajuje a že málo vysvětluje, co se vlastně snaží dělat, a že z toho právního týmu, například od známého právníka Rudyho Giulianiho, bývalého starosty New Yorku, málokrát během těch posledních téměř pěti dní od uzavření volebních místností zaznělo nějaké vysvětlení třeba na televizi Fox, co všechno se snaží udělat, a že podle nich má prezident ještě šanci svůj mandát obhájit.

Ronna MCDANIELOVÁ, předsedkyně republikánů

Nevzdáme se, dokud nebude vyřešen poslední problém. Dnes oznamujeme, že Republikánská strana sestavila právníké týmy ve čtyřech státech, včetně Michiganu, aby vyšetřily jasné nesrovnalosti při sčítání hlasů a zapisování hlasů v těchto státech

Martin ŘEZNÍČEK, moderátor ČT

A navzdory tomu, co jsme právě slyšeli, se podle úplně posledních informací štáb Joea Bidena připravuje na to, že Biden dnes vystoupí v amerických televizích v hlavním vysílacím čase teď už jako vítěz voleb, budoucí prezident Spojených států. Vše podstatné samozřejmě budeme i nadále sledovat. Teď už další zprávy z Prahy a Daniela.

11. Joe Biden bude podle amerických médií prezidentem USA

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka ČT

Vracíme se do Spojených států, kde před dvěma hodinami média oznámila, že Američané příštím prezidentem zvolili demokratického kandidáta a bývalého viceprezidenta Joea Bidena. Ve Washingtonu stále Martin Řezníček. Martine, jaká je tedy teď v ulicích atmosféra a co má podle všech předpokladů vítěz voleb v plánu v dalších hodinách?

Martin ŘEZNÍČEK, moderátor ČT

Policie v hlavním městě v uplynulých minutách uzavřela širší centrum města, ty hlavní ulice, které vidíte za mnou, tohle, tam, kde chodí lidé, to je 16. ulice. Lidé, kteří míří dvě tři ulice od Bílého domu, míří k Bílému domu, oslavují, jsou to tisíce a tisíce lidí a už bylo nebezpečné, aby tady projížděla auta, proto to policie uzavřela. Tohle je ale město, které volí historicky demokraticky. Tady měl Joe Biden obrovskou podporu. Co se týče jeho nejbližšího programu, zcela určitě, a máme teď už potvrzené informace, že se v 8 hodin večer východoamerického času, to znamená ve 2 hodiny ráno středoevropského času, chystá k projevu, který přednese jako prezident Spojených států. Máme-li vycházet z toho, co už řekl včera, tak samozřejmě poděkuje Američanům za podporu a zároveň řekne, že to, že je s někým soupeř, automaticky ještě neznamená, že je nepřítel, to byla jedna z těch věcí, kterou zmínil včera. Zároveň on se také v minulých dnech už scházel se svým týmem, protože tušil, že bude příštím prezidentem Spojených států. Řešil věci, které se týkají koronaviru, řešil věci, které se týkají ekonomiky, 2 velká témata, která jsou spojená a která zcela určitě zmíni v tom dnešním projevu. Jinak mu vítězství pogratalovala také Kamala Harrisová, kandidátka do této chvíle a od této chvíle zároveň budoucí viceprezidenta Spojených států, první žena v téhle funkci, zároveň první žena barevné pleti, ale Kamala Harrisová nebyla jediná. Joe Bidenovi gratulovali k vítězství také státníci ze zbytku světa.

12. Gratulace českého prezidenta

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka ČT

A na výsledky amerických voleb už reagovaly špičky české politiky. Prezident Miloš Zeman odeslal Joe Bidenovi gratulační dopis, v němž mimo jiné píše o silném spojení a dobrém přátelství mezi Českem a Spojenými státy.

redaktor/citace: Miloš Zeman; prezident republiky

Voličská podpora, které se vám dostalo, je odrazem důvěry Američanů ve vaše vůdčí schopnosti prokázané tolikrát v minulosti při službě občanům Spojených států, ale také vyjádřením jejich vůle ke změně.

redaktor/citace: Andrej Babiš; premiér /ANO/, zdroj: twitterový účet

Srdečně blahopřeji Joeu Bidenovi ke zvolení příštím prezidentem Spojených států amerických. Těším se na všestrannou a přátelskou spolupráci. Pro Českou republiku je důležité, aby se nový prezident aktivně přihlásil ke spojeneckým závazkům vůči NATO a usiloval o uzavření obchodní dohody s Evropskou unií.

Tomáš PETŘÍČEK, ministr zahraničních věcí /ČSSD/

Pro Českou republiku je to zpráva, kde i kdyby /nesrozumitelné/, tak z pohledu bilaterálních vztahů se asi nezmění toho mnoho, nicméně to může vést k zlepšení vztahů mezi Evropskou unií a USA.

13. Joe Biden bude novým prezidentem USA

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor ČT

Ano, ještě jednou se vracíme do Spojených států, kde demokratický kandidát Joe Biden podle projekcí zvítězil v prezidentských volbách. K úspěchu mu blahopřála řada státníků z celého světa, včetně českého prezidenta Miloše Zemana. Dosavadní úřadující hlava státu Donald Trump přesto prohlásil, že volby nejsou u konce a obrací se na soudy. Rozhodující hlasy panu Bidenovi úřady připočítaly asi před dvěma hodinami ve Filadelfii. U této volební komise je David Miřejovský. Davide, řekni, prosím, ještě, jak to Američané prožívají a jak dlouho se vlastně ještě hlasy budou počítat?

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT v USA

Tady v centru Filadelfie se rozběhla obrovská party příznivců Demokratické strany a Joea Bidena, mění se to tady na takovou pouliční diskotéku, jakýsi happening, spousta lidí plánuje, že vyrazí do nedalekého Wilmingtonu, kam to autem trvá asi jen 45 minut, což na americké poměry je skutečně za rohem. Právě tam dnes večer v 8 hodin místního času, tedy ve 2 hodiny ráno času středoevropského, Joe Biden oznámí nebo řekne, že byl zvolen americkým prezidentem, prohlásí se za vítěze voleb. Samozřejmě tady ve Filadelfii, v celé Pensylvánii, v mnoha dalších státech se budou ty hlasy sčítat dál, velmi pravděpodobně ještě několik dní. Finální výsledky budeme znát za celé Spojené státy velmi pravděpodobně až za několik týdnů, ty potvrzené výsledky. Je ale v současné chvíli velmi pravděpodobné, že podle sčítání hlasů už by se nic zásadního měnit nemělo, teď tedy jen příznivci Donalda Trumpa, kteří tady také jsou, byť tedy ve velmi početné menšině, tak ti doufají, že se podaří zvrátit výsledek voleb u soudu. Za malou chvíli začne speciál na ČT24, kde samozřejmě řekneme víc i o tom, co právě teď probíhá tady ve Filadelfii.

8. 11. 2020

1. Joe Biden prezidentem

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka ČT

Poslední Události tohoto týdne, dobrý večer.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor ČT

Dobry nedelni vecer i ode me.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka ČT

Joe Biden se prohlásil za vítěze amerických prezidentských voleb. K řečnickému pultu ho uvedla Kamala Harrisová. Vůbec první žena, navíc dcera imigrantů tmavé pleti, zvolená do funkce americké viceprezidentky.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor ČT

Dlužno dodat, že všechny hlasy pořád ještě nejsou spočítané a v některých státech rozhodnuto není. Kandidát demokratů už ale podle průběžných propočtů získal potřebnou většinu volitelů.

Kamala HARRISOVÁ, zvolená viceprezidentka USA

Zvolený prezident Spojených států amerických Joe Biden.

Joe BIDEN, zvolený prezident USA

Národ promluvil. Rozhodl o našem jasném vítězství. O přesvědčivém vítězství. O vítězství pro lid. Vyhráli jsme s největším počtem hlasů při prezidentské volbě za celou historii tohoto národa – 74 miliony.

2. Joe Biden pronesl vítězný projev**Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka ČT**

Jak probíhalo posledních hektických 24 hodin, o tom už víc přímo z americké metropole naši zpravodajové David Mírejovský a Martin Řezníček. Martine, prosím.

Martin ŘEZNÍČEK, zpravodaj ČT

Dobry vecer od Bileho domu, ve Spojených státech končí jedna velká a dlouhá éra. Poprvé od roku 1992 úřadující prezident neobhájí svůj mandát. Donald Trump ale zatím porážku neuznal, s Joe Bidenem nemluvil po telefonu, zároveň se hodlá bránit u soudu, protože tvrdí, že k výsledkům pomohly volební manipulace. Jakkoliv pro to v tuto chvíli neexistují žádné důkazy. Zároveň ale Donald Trump získal více než 70 000 000 hlasů, což je ve srovnání s ostatními dřívějšími volbami obrovské číslo, a Joe Biden si je téhle síly vědom, proto ve vítězném projevu hovořil o nutnosti smíření, respektu, vzájemného porozumění a sjednocení.

Joe BIDEN, zvolený prezident USA

Slibuji, že budu prezidentem, který nechce rozdělovat, ale sjednocovat. Že nevidím rozdíly v červených nebo modrých státech, ale jen Spojené státy. A že budu celým svým srdcem a s důvěrou všech pracovat na tom, abych si získal důvěru všech.

Kamala HARRISOVÁ, zvolená viceprezidentka USA

Joe nás vyléčí a sjednotí. Je zkušený a má pevnou ruku. Zkušenost s vlastní ztrátou mu dala cit pro dosažení cíle, který nám jako národu pomůže.

Martin ŘEZNÍČEK, zpravodaj ČT

Biden to ale v žádném případě nebude mít lehké, protože pokud něco tyhle volby prokázaly, tak to, že Amerika je rozdělená na zhruba 2 stejně velké tábory. Davide, ty jsi byl v noci na dnešek ve Filadelfii, ostatně klíčovém městě nejenom pro dějiny Spojených států, ale také ve městě, které přiřklo Bidenovi

ten rozhodující balík hlasů, jak se tam projevovalo napětí mezi příznivci obou táborů, ostatně nejenom ve Filadelfii, ale i v dalších částech Spojených států?

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT

To napětí je skutečně obrovské. Joe Biden a Kamala Harrisová to budou mít velice těžké, když budou, jak říkají, bojovat o duši amerického národa. Donalda Trumpa, jak už zaznělo, volilo přibližně 71 000 000 lidí a mnoho z nich má podobný pohled jako prezident, tedy že demokratické duo jsou vlastně zloději, zločinci, kteří Donaldu Trumpovi ukradli volby. Já, když jsem s těmito lidmi včera natáčel, tak oni jsou naprosto přesvědčeni, že Donalda Trumpa čekají další 4 roky v Bílém domě, že teď se stačí obrátit na soudy a ty všechno zvrátí a že Donald Trump zůstane. V Bílém domě až do roku 2025, do ledna. Tento pohled samozřejmě nesdílí ten tábor Joea Bidena, když jsem včera sledoval tu interakci těchto dvou táborů druhých stranách ulice, tak je evidentní, že oni se vlastně mívají úplně ve všem, oni si absolutně nerozumí, co je možná nejhorší, oni si ani porozumět nechtějí.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT

Oslava jako po vítězství oblíbeného sportovního týmu v národní lize. Voliči demokratů propukli v nadšení přímo před budovou, kde komisaři spočítali rozhodující balík korespondenčních hlasů. Jsou přesvědčeni, že o prezidentovi země rozhodla právě Filadelfie.

Ted, volič Joea Bidena

My jsme to všechno odtáhli na svých zádech!

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT

Pro mnoho místních žen bylo zásadní, s kým Biden kandidoval. V jejich očích Ameriku zásadně mění, že se na místo viceprezidenta poprvé dostala žena z etnické menšiny, dcera imigrantů Kamala Harrisová.

Jessica, podporovatelka Bidena a Harrisové

Je to úžasné, velkolepé. Na toto jsme čekali. Mělo se to stát. Ona píše historii. Já už nemohu být víc dojatá.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT

Vítězství Joea Bidena přišly do centra Filadelfie oslavit tisíce lidí. Mnozí ale dorazili i proto, aby oslavili prohru Donalda Trumpa. Slavící dav policisté oddělili od několika desítek příznivců Donalda Trumpa, skupiny se vzájemně pozurázely. Voliči obou kandidátů si nerozumí vůbec v ničem. Jedni o druhých tvrdí, že mají vymyté mozky. Bránit Trumpovo vítězství ve volbách do ulic vyrazil Tim. Je přesvědčen, že soudy odhalí volební podvody a prezident zůstane v úřadu další 4 roky.

Tim, stoupenec Donalda Trumpa

Až budou sečteny hlasy, myslím opravdu sečteny, tak skutečné hlasy ukáží něco takového.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT

Demonstrovat za Donalda Trumpa přijela až z Floridy Mary Anne, Filadelfii, kde Biden získal ve volbách rozhodující hlasy, považuje za nepoctivostí prolezlou politickou žumpu, která se jí hnusí.

Mary ANNE, volička Donalda Trumpa

Láme mi to srdce. Většina lidí volila Donalda Trumpa. Všichni to víme. Tohle je podvod. Takhle to demokrati dělají.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT

Obě skupiny nedělí jen politické postoje a názor na výsledek voleb, zatímco v táboře Donalda Trumpa nasadil roušku málokdo, na opačné straně ulice tvořila nutnou součást oděvu, která se sundávala jen na slavnostní přípitek, zatímco jedni v tuto chvíli prožívaly životní zklamání, druzí naopak mluvili o budoucnosti.

Aniya, stoupenkyně Kamaly Harrisové

Cítím naději pro lidi z etnických menšin a pro ženy. Můžeme dokázat cokoli a nezáleží, jakou máme barvu pleti, z jaké jsme rasy. Ani na naší sexuální orientaci.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT

Nadšení místních voličů Joea Bidena umocňuje, že stejně jako oni pochází z Pensylvánie a dnes žije v nedalekém Wilmingtonu, který je sice v sousedním státě Delaware, ale je tak blízko, že ho mnozí považují za předměstí Filadelfie. Ze Spojených států David Miřejovský, Česká televize.

Martin ŘEZNÍČEK, zpravodaj ČT

A teď ještě pohled na poměr volitelů pro oba kandidáty. Joe Biden jich má v tuto chvíli podle většiny amerických médií jistých 279, podle AP dokonce 290 a je možné, že tenhle počet s dalšími výsledky z dalších států ještě poroste. Donald Trump zatím zůstává na 214. Potřebnou hranici demokratický kandidát překonal díky zisku Nevady a Pensylvánie. V Georgii se budou výsledky kvůli těsnému rozdílu přepočítávat, ale i tam Biden zvyšuje náskok. Donaldu Trumpovi nestačí ani případné vítězství v Arizoně, kde se Bidena dotahuje, ale jenom pomalu v tuto chvíli. Včera si proto dlouho opatrný Joe Biden mohl konečně oddychnout.

Jan ŘÁPEK, redaktor ČT

Okamžik, kdy se Joe Biden dozvěděl, že zvítězil. Zprávu oznámily jeho vnučky. Jedna z nich moment zachytila. Radost z výhry na sítích sdílela i Bidenova žena a budoucí první dáma Gill.

Kamala HARRISOVÁ, zvolená viceprezidentka USA

Zvládli jsme to. Zvládli jsme to, Joe. Budeš novým prezidentem Spojených států.

Jan ŘÁPEK, redaktor ČT

Gratulace od budoucí viceprezidentky přišla mezi prvními. Další blahopřání od spolustraníků přijímal i v momentě, kdy už jeho příznivci slavili v ulicích.

Chuck SCHUMER, lídr demokratů v Senátu

Slyšíš to? Říká, že moc děkuje.

Jan ŘÁPEK, redaktor ČT

Bidenovi podporovatelé se mezitím nemohli dočkat, až dorazí do volebního štábu. Na pódium pak sedmasedmdesátiletý zvolený prezident přiběhl. Ve vítězné řeči vyjmenoval priority své vlády. Kladl přitom důraz na to, že chce Ameriku opět spojit.

Joe BIDEN, zvolený prezident USA

Všem, kteří volili prezidenta Trumpa: chápu vaše zklamání, sám jsem několikrát prohrál. Pojdme si dát šanci. Je čas přestat s osočováním, zklidnit se a usilovat o porozumění. Opět si naslouchat.

Jan ŘÁPEK, redaktor ČT

Několikrát zmínil svou rodinu. Právě v objetí svých nejbližších dosavadní vrchol své kariéry i zakončil. Jan Řápek, Česká televize.

Martin ŘEZNÍČEK, zpravodaj ČT

Dávno před projevem, ale prakticky ihned po vyhlášení výsledků začal Joe Biden, lépe řečeno, jeho stoupenci slavit ve velkých městech po celé zemi, včetně toho prostoru tady před Bílým domem.

Martin ŘEZNÍČEK, zpravodaj, Washington

Lidí se ve Washingtonu sešlo tolik, že policie musela zastavit dopravu. Tahle ulice kousek od Bílého domu bývá za normálních okolností, jedna z nejvytíženějších ve městě.

Chris, obyvatel Washingtonu

Chceme lásku, mír, vzájemné porozumění, rovnost, svobodu.

John, obyvatel Washingtonu

Je hezké se vrátit k normalitě, k americkým hodnotám.

Lillian, obyvatelka Washingtonu

Do Bílého domu se vrátí čest a integrita. Styděla jsem se za vlastní zemi, ale to už nebudu.

3. Trump vzkázal, že vzdát se nehodlá**Martin ŘEZNÍČEK, zpravodaj ČT**

Současný prezident velkou část včerejšího dne strávil na golfu, ostatně tam odjeli i dnes. Joea Bidena, zatím, podle toho, co víme, nekontaktoval.

Jan ŠILHAN, redaktor ČT

Tuhle hru završil úspěšně. V době, kdy zřejmě věděl, že svůj hlavní souboj nevyhraje. Donald Trump včera poprvé od voleb opustil Bílý dům. Zamířil do svého golfového klubu ve Virginii. Nervozitu nedával nijak najevo, před návratem se zastavil na svatbě a pózoval fotografům. Když jiní gratulovali Joe Bidenovi, on blahopřál novomanželům.

svatebčané

Milujeme tě.

Donald TRUMP, americký prezident

Přeju šťastný život. Mladí, krásní!

Jan ŠILHAN, redaktor ČT

Krátce poté ale sledoval další důkaz, jak daleko k sobě v dnešní Americe mají třeba i sousedi. Na jedné straně příznivci, na druhé odpůrci prezidenta. Téměř celou cestu zpět kolonu doprovázela směs ovací a bučení. Pro návrat do svého sídla prezident výjimečně využil boční vchod. I proto, že okolí Bílého domu zaplnili hlavně lidé, kteří tam chtějí jiného nájemníka. Před veřejnost s projevem nepředstoupil, v sérii příspěvků na Twitteru pouze znovu zpochybnil sčítání hlasů a dal najevo, že se nehodlá vzdát.

redaktor/citace: Donald Trump; americký prezident, zdroj: twitterový účet

Měli bychom prověřit ta obvinění. Vidíme řadu prohlášení, že došlo k podvodům.

Jan ŠILHAN, redaktor ČT

Volební komisaři podvody při sčítání hlasů odmítají. Donald Trump chce přesto v pondělí zahájit další právní bitvy. Jan Šilhan, Česká televize.

Martin ŘEZNÍČEK, zpravodaj ČT

Jak už zaznělo, Donald Trump tedy zatím porážku neuznal, což samo o sobě nemá žádný právní význam, je to víceméně zvyk, slyšeli jsme o tom, že nejbližší okolí Trumpovo se ho snaží přesvědčit, aby tak učinil, podle posledních zpráv dokonce, neověřených, zatím i jeho žena, tedy první dáma. Je to tedy zvyk. Davide, jak dlouho je možné tenhle zvyk odkládat a zároveň co na to říkají ostatní republikáni?

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT

Ten zvyk vůbec nemusí Donald Trump naplnit, není to povinnost. Republikánská strana je ale v tomto velice zásadně rozdělena. Část straníků si přeje, aby prezident postupoval podle tradice, uznal porážku a Joe Bidenovi pogrataloval. Jiní, jak už jsme slyšeli, poměrně blízcí spolupracovníci ale prezidenta utvrzují v tom pohledu, že je nutné jít do soudních sporů, pokud si myslí, že má dostatečné důkazy, aby se pokusil ten výsledek sčítání hlasů zvrátit. Dnes dopoledne právní tým Donalda Trumpa a jeho osobní právník Rudy Giuliani oznámili, že právě v pondělí připravují novou sérii žalob a stížností na volby.

Rudy GIULIANI, právní zástupce Donalda Trumpa

Všechna media si myslela, že Biden vyhraje o 10 procent. A co se stalo? Nechte toho, nebuďte směšná! Média nerozhodují o výsledcích voleb. Soudy rozhodují.

4. První žena ve funkci viceprezidentky**Martin ŘEZNÍČEK, zpravodaj ČT**

Historii přepsali Američané také volbou Kamaly Harrisové. První žena v tomto úřadě, nejmocnější žena to bude ve Spojených státech, navíc žena tmavé pleti. Jde o dceru přistěhovalců z Jamajky a Indie.

Ondřej NEKOLA, redaktor ČT

Získala si pověst političky, která se nebojí přihlásit se o slovo. Její razantní styl okusil během kampaně i zástupce Donalda Trumpa.

Kamala HARRISOVÁ, kandidátka na viceprezidentku USA

Pane viceprezidente, teď mluvím já...

Ondřej NEKOLA, redaktor ČT

Výběrem své viceprezidentky Joe Biden mnohé překvapil. V demokratických primárkách se vymezovala vůči němu, hlavně v rasových otázkách. Podobně jako on ale patří k pragmatickému středu a mezi demokraty ztělesňuje o 21 let mladší senátorka nastupující generaci politiků.

Kamala HARRISOVÁ, zvolená viceprezidentka USA

Joe díky svým vlastnostem měl odvahu prolomit jednu ze základních překážek, které v naší zemi existují, a vybrat si za viceprezidenta ženu.

Ondřej NEKOLA, redaktor ČT

Dcera imigrantů se hrdě hlásí ke svým indicko-jamajským kořenům. Vyrůstala pod vlivem křesťanství i hinduismu. Indii navštívila několikrát. Její vítězství slavili i v rodné vesnici její matky.

strýc Kamaly Harrisové

Věděl jsem, že vyhraji. Nemělo smysl dívat se na čísla.

Ondřej NEKOLA, redaktor ČT

Vystudovaná právnička proslula jako ostrá žalobkyně v soudních síních. Stala se první nejvyšší státní zástupkyní v Kalifornii. Za stejný stát se teprve jako třetí žena v dějinách dostala do Senátu. Teď prolomila další bariéru.

Kamala HARRISOVÁ, zvolená viceprezidentka USA

Mohu být první ženou v tomto úřadu, nebudu ale poslední.

Ondřej NEKOLA, redaktor ČT

V budoucnosti by mohla dějiny přepsat znovu a zastávat jako první žena i funkci nejvyšší. Ondřej Nekola, Česká televize.

5. Bidenovy politické priority

Martin ŘEZNÍČEK, zpravodaj ČT

Nový tandem se navíc ujme úřadu za situace, kdy Amerika čelí celé řadě výzev. Joe Biden zmínil jako jednu z prvních priorit boj s koronavirem, v poslední dneh zaznamenáváme tady ve Spojených státech každý den rekordní přírůstky a už v pondělí by se měl sejít první tým, který dá dohromady opatření, připravená potom na uplatnění po inauguraci. Další prioritou podle Joea Bidena samozřejmě ekonomika, ale také boj s klimatickými změnami. Amerika by se podle Bidena měla vrátit k Pařížské dohodě, z níž administrativně Donalda Trumpa vystoupila. Chce také bojovat s rasismem. V každém případě to ale nebude mít asi Biden a jeho vláda tak lehké, jak očekával, protože Trump sice neuspěl v boji o Bílý dům, ale republikáni vcelku uspěli v Kongresu a Kongres bude pro prosazení těchto priorit Biden potřebovat. Demokrati jen tak tak uhájili většinu ve Sněmovně reprezentantů a v Senátu nedokázali získat většinu. Tam se rozhodne teprve v lednu.

Joe BIDEN, zvolený prezident USA

Naše práce začíná tím, že dostaneme covidovou situaci pod kontrolu. Nemůžeme opravit ani naše zdraví nebo si vychutnávat nejcennější momenty v životě, objímat naše vnoučata a děti, naše narozeniny svatby a promoce, všechny tyto chvíle, na kterých nám nejvíc záleží, než toto zvládneme.

6. Americká zahraniční politika v Evropě

Martin ŘEZNÍČEK, zpravodaj ČT

Donald Trump byl velmi aktivní v zahraniční politice, dokázal tím pověstným kormidlem v mnoha ohledech zásadně otočit. Šlo o vztah ke spojencům, k Evropské unii, k Číně. Davide, co lze tedy očekávat v zahraniční politice od nové Bidenovy vlády?

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT

Čeká se, že Joe Biden se vrátí k té zahraniční politice, kterou prosazoval prezident Barack Obama, kterému Biden dělal 8 let viceprezidenta. Nesmíme ale zapomínat na to, že Joe Biden bude prezidentem Spojených států, bude na prvním místě hájit zájmy USA, což znamená, že velmi pravděpodobně sice neuvalí nové sankce na zboží dovážené z Číny, zatím ale vůbec není jasné, jestli a kdy zruší ty sankce, které na čínské produkty uvalil Donald Trump. Další věc, evropští lídři se teď těší

na úplně nové vztahy s americkým prezidentem, Joe Biden ale opět i ekonomických záležitostech, ekonomické diplomacii ve vztahu k Evropské unii bude zase hájit zájmy amerických firem, a to platí třeba i o Severoatlantické alianci. Teď Donald Trump v posledních čtyřech letech velice důrazně žádal, aby evropští spojenci, jak slíbili, dávali na obranu alespoň 2 % HDP. To velmi pravděpodobně zůstane, bude to žádat i Joe Biden, byť tedy už to nebude žádat veřejně, tvrdě před kamerami, ale bude to svým partnerům říkat na uzavřených jednáních.

7. Gratulace světových státníků

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka ČT

Světoví státníci už taky Joe Bidenovi k úspěchu ve volbách gratulovali. Generální tajemník NATO jen Jens Stoltenberg se těší na těsnou spolupráci, která je podle něj dobrá pro obě strany Atlantiku. Předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyenová zase neskrývala radost nad tím, že by se mohlo upevnit vzájemné partnerství.

Lukáš DOLANSKÝ, zpravodaj ČT v Bruselu

Unijní špičky tak gratulují Bidenovi vítězství, ale vlastně trochu gratulují i samy sobě. Věří, že s novým americkým prezidentem skončí ten agresivní způsob komunikace a ty neustálé spory. Především věří, že skončí celní války a že se také Washington vrátí k podpisu Pařížské klimatické dohody.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor ČT

Jmenujme další evropské lídry, kteří blahopřáli. Francouzský prezident Emmanuel Macron anebo britský premiér Boris Johnson. Cílem Británie je teď podle něj uchovat speciální vztah, který s Amerikou má.

Bohumil VOSTAL, zpravodaj ČT v Londýně

Premiér Boris Johnson ztrácí odchodem Donalda Trumpa v Bílém domě fanouška brexitu. Joe Biden v brexitu vidí omezení britského vlivu na dění v EU a tím pádem i amerických zájmů, jenže Johnsonem mohou najít společné priority, od ochrany klimatu přes smlouvu o íránském jaderném programu, podpůrný postoj k NATO až po kritiku chování Putina Ruska.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka ČT

Gratulační dopis zaslal taky prezident Miloš Zeman. Připomněl důležitou roli USA při listopadovém vývoj a pomoci v začlenění Česka do bloku demokratických zemí. Premiér Andrej Babiš pak zdůraznil i současnou vzájemnou spolupráci v bezpečnosti a ekonomice.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor ČT

Joe Bidenovi poblahopřál také izraelský premiér Benjamin Netanjahu. Ten ale zvlášť pak poděkoval Donaldu Trumpovi za jeho práci a osobní přátelství. Naopak obnovení jednání si od nově zvoleného prezidenta slibují zástupci Palestiny a Íránu.

8. Joe Biden v Česku

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka ČT

Svět objížděl Joe Biden už jako viceprezident Baracka Obamy. Na území dnešního Česka zavítal 2x. Poprvé ještě za komunistické vlády v roce 1977 jako člen zahraničního výboru amerického Senátu. Podruhé pak v říjnu 2009, aby jako zástupce Obamovy administrativy jednal s tehdejším prezidentem Václavem Klausem a premiérem Janem Fischerem o spolupráci na protiraketové obraně Evropy.

Joe BIDEN, tehdejší viceprezident USA

Nový program protiraketové obrany je navržen tak, aby reagoval na existující hrozby v Evropě za použití prověřené technologie, která pokryje větší část kontinentu včetně České republiky efektivněji, než tomu bylo za použití standardních systémů.

9. 11. 2020

1. Americká vakcína proti koronaviru

Michal KUBAL, moderátor ČT

Oznámení o účincích experimentální vakcíny proti covidu-19 dominuje i povolebnímu dění ve Spojených státech. Hned ráno ji komentoval na Twitteru úřadující prezident Donald Trump, vítěz prezidentských voleb Joe Biden poznamenal, že vakcína nebude dostupná ještě řadu měsíců.

Joe BIDEN, zvolený prezident USA

Očekává se, že Úřad pro kontrolu potravin a léčiv zahájí proces testů a schvalování, který bude vědecky podložený. Tak, aby Američané mohli mít veškerou důvěru, že schválená vakcína je bezpečná a účinná.

redaktor/citace: Donald Trump; americký prezident, zdroj: twitterový účet

Akciový trh posiluje, vakcína bude brzy. Podle zprávy bude mít devadesátiprocentní účinnost. Takové skvělé novinky.

2. Bidenův postup proti koronaviru

Michal KUBAL, moderátor ČT

Ve Washingtonu zůstávají David Miřejovský, Martin Řezníček. Martine, stávající prezident Donald Trump si na konci října vysloužil kritiku právě od Joea Bidena za prohlášení, že jeho administrativa nebude šíření viru kontrolovat, protože řešení přinese právě až vakcína, jak chce postupovat vítěz voleb?

Martin ŘEZNÍČEK, moderátor ČT

Joe Biden označil boj s koronavirem za jednu ze svých největších priorit minimálně do začátku tohoto mandátu, proto s budoucí viceprezidentkou Kamalou Harrisovou dal dohromady tým, který dneska představil, tým odborníků, tým vědců, který má připravit na jedné straně scénáře dalšího, budoucího vývoje a zároveň také kroky, které hodlá prosadit. Počet nově nakažených tady ve Spojených státech roste alarmujícím tempem, jsou to zhruba 100 000, 120 000 denně, což je výrazně více oproti předchozím týdnům, předchozím měsícům. A pokud by se administrativa začala tímhle tím zabývat až poté, co se oficiálně ujme funkce, to znamená 20. ledna příštího roku, tak mohlo být pozdě, proto chce mít Joe Biden a jeho tým připravené scénáře tak, aby hned je potom mohl začít uplatňovat. O co se hodlá opřít, Joe Biden na rozdíl od Trumpa se hodlá opřít o širokou vědeckou obec v tomhle tom. Chce zavést plošně nošení roušek mimo domácnosti, chce zvýšit počet zdravotnického personálu, zároveň také chce požádat jednotlivé složky, aby spolupracovaly daleko více než dosud a aby se na to vyčlenilo více peněz. Tohle jsou priority, nicméně boj s koronavirem, tohle není jediné téma přirozeně, na které se hodlá Joe Biden v příštích týdnech a měsících soustředit. On už také oznámil, že hodlá zrušit některá rozhodnutí administrativy Donalda Trumpa. Ostatně podobně jako Donald Trump před čtyřmi lety zrušil v rámci své úvodní legislativní smršti některé kroky, které zavedl Barack Obama. O co by mohl jít, bude to formou dekretů, bude to formou zákonů, co přesně, o co půjde, to ví David.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT

Ano, Joe Biden toho má v plánu opravdu hodně, už teď dělníci před Kongresem staví pódium a tribuny pro inauguraci příštího amerického prezidenta. Přitom Joe Biden stále ještě neví, zda se bude moci opřít o podporu celého Kongresu, neznáme složení Senátu, to bude jasné až na začátku ledna. A je možné, že si tam republikáni udrží většinu. Ti by potom samozřejmě blokovali politiku Joea Bidena. A ten bude v takovém případě nucen vládnout pomocí exekutivních příkazů. První z nich chce mimochodem vydat už 20. ledna odpoledne, těsně poté, co tady složí prezidentskou přísahu a přesune se do bílého domu, má to být jakýsi symbol okamžitých změn. Joe Biden plánuje hned ten první den například vrátit podpis Spojených států pod Pařížskou klimatickou dohodu, potom také plně obnovit členství Ameriky ve Světové zdravotnické organizaci. Zároveň také chce zrušit zákaz cestování z některých muslimských zemí do USA. A potom plně obnovit program DACA pro takzvané snílky, tedy ilegální imigranty, kteří se do země dostali jako malé děti. V rámci tohoto programu tady mohou zůstat a v delším horizontu získat americké občanství. Potom v těch dalších týdnech a měsících chce Biden po převzetí moci představit reformu daní a jeho lidé už teď mluví o tom, že by chtěli vrátit původní znění přibližně stovky zákonů, nařízení předpisů, které platily za prezidenta Baracka Obamy v oblastech zdravotnictví a ochrany životního prostředí a které Donald Trump během toho svého prvního mandátu buď úplně zrušil, anebo zásadně změnil.

3. Trumpovy žaloby kvůli sčítání hlasů

Martin ŘEZNÍČEK, moderátor ČT

Tohle je tedy program od 20. ledna příštího roku dál. Pojdme sem, zpátky. Donald Trump zatím výsledky voleb neuznal a doufá, že se je podaří zvrátit sérií žalob. Některé z nich by měl jeho tým přednést, představit během dneška. Některé zároveň už dříve podané některé státy a soudy v některých státech zrušily. Trumpův osobní právník Rudy Giuliani zároveň říká, že má a že předloží důkazy o pochybení při hlasování hned v 10 státech. Zástupci různých volebních komisí a orgánů, které dohlížejí na hladký průběh voleb v jednotlivých státech, ale slova o systematických podvodech odmítají.

Andreas PAPADOPULOUS, redaktor ČT

Oslavy se v Pensylvánii protáhly do druhého dne. Pro příznivce Joea Bidena je rozhodnuto. Hlasy se tady ale stále sčítají, chybí přes 55 000. Trumpovi advokáti se chystají v klíčovém státě s 20 voliteli svést tvrdou právní bitvu.

Rudy GIULIANI, právní zástupce Donalda Trumpa

Nebuďte směšní, televizní stanice nerozhodují o tom, kdo je vítěz. Soudy ano.

Andreas PAPADOPULOUS, redaktor ČT

Trumpův štáb u soudu napadne rozhodnutí úřadů započítat do výsledků i korespondenční hlasy, které přišly až 3 dny po uzavření volebních místností. Tvrdí taky, že republikánským zástupcům na řadě míst upřely právo sledovat práci komisí.

Ted CRUZ, republikánský senátor, Texas

Až tento právní proces skončí, a to bude za několik týdnů, až pak budeme moc potvrdit, kdo získal víc hlasů.

Andreas PAPADOPULOUS, redaktor ČT

Střed právníků se očekává také v Nevadě. Trumpův tým tam sestavil 62stránkový seznam lidí, kteří se ze státu údajně odstěhovali ještě před volbami. A přesto tam stihli odvolit.

Aaron FORD, státní nadvládní v Nevadě, člen Demokratické strany

Tyto volby mají jen jeden výsledek. A ten vznikl po započtení všech legálních hlasů.

David MIŘEJOVSKÝ, zpravodaj ČT

Výhrady Trumpových právníků míří na státy, které ovládl jeho soupeř. Soudy právě probíhají v Arizoně a ve Wisconsinu, a to kvůli údajně vadným hlasovacím zařízením a možná zavádějícím informacím, které lidem daly volební komise. Prezident Trump chce volby napadnout u Nejvyššího soudu. Zatím ale není jisté, zda se mu podaří spor dostat až na federální úroveň. V některých státech musí počkat na vyhlášení oficiálních výsledků, což může trvat i týdny. Věc by navíc jako první měly řešit tamní soudy. V Michiganu a Georgii soudci první podání rozhodli v neprospěch Donalda Trumpa. Na Nejvyšší soud se právní tým prezidentského kandidáta naposledy obrátil v roce 2000. Výsledkem bylo zastavení přepočítávání volebních lístků na Floridě, kde nakonec George Bush mladší zvítězil o 537 hlasů. David Miřejovský a Andreas Papadopoulos, Česká televize.

4. Trump odvolal ministra obrany Espera

Marcela AUGUSTOVÁ, moderátorka ČT

Pokračujeme čerstvou zprávou ze Spojených států. Americký prezident Donald Trump s okamžitou platností odvolal ministra obrany Marka Espera a na jeho místo dosadí stávajícího šéfa národního protiteroristického střediska Christophera Millera